

Hiszpański

Początkujący A1

Busuu <https://www.busuu.com/>

Rozdziały 7 - 14

Rozmawianie o rodzinie

Poznaj słowa do mówienia o różnych członkach swojej rodziny

la madre mama

PRZYKŁAD

¿Cuántos hermanos tiene tu madre? Ile rodzeństwa ma twoja mama?

el padre tata

PRZYKŁAD

Mi padre tiene una hermana. Mój tata ma jedną siostrę.

Wskazówka!

Powszechnie jest użycie słów „mamá” i „papá” zamiast „madre” i „padre”.

el hijo / la hija syn/córka

PRZYKŁAD

Su hijo tiene dos años y su hija tiene tres meses.

Jego/jej syn ma dwa lata, a jego/jej córka ma 3 miesiące.

el hermano / la hermana brat/siostra

PRZYKŁAD

Tu hermano tiene cinco amigos. Twój brat ma pięcioro przyjaciół.

padre, hermana

el hijo / la hija

syn/córka

Nagranie mówi „**el hijo / la hija**”. „**Hijo**” to słowo rodzaju **męskiego**, a „**hija**” jest rodzaju **żeńskiego**

el hermano / la hermana brat/siostra

el hijo / la hija syn/córka

el abuelo / la abuela dziadek / babcia

PRZYKŁAD

Mi abuela tiene siete gatos. Moja babcia ma siedem kotów.

Mi abuela vive en Málaga. Moja babcia mieszka w Maladze.

el nieto / la nieta wnuk/wnuczka

PRZYKŁAD

Nuestro nieto vive en España.

Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.

el hermano / la hermana brat/siostra

el abuelo / la abuela

el nieto / la nieta wnuk/wnuczka

W przypadku **generycznego użycia liczby mnogiej** te słowa przyjmują rodzaj **męski w liczbie mnogiej**: **abuelos, nietos** itd.

el tío / la tía

wujek / ciocia

PRZYKŁAD

Tu tía tiene los ojos azules. Twoja ciocia ma niebieskie oczy.

el primo / la prima

kuzyn/kuzynka

PRZYKŁAD

Su primo tiene diez años. Ich kuzyn ma 10 lat.

tía, primo

Słowo „**tía**” (ciocia) oznacza **siostrę mojej mamy lub mojego taty**, a słowo „**primo**” (kuzyn) oznacza **jej syna**.

el tío / la tía

wujek / ciocia

W nagraniu padają słowa „**el tío / la tía**” (wujek/ciocia), które oznaczają **brata lub siostrę mojej mamy lub mojego taty**.

el primo / la prima kuzyn/kuzynka

el tío / la tía wujek / ciocia

el nieto / la nieta wnuk/wnuczka

Mój/moja „**primo/prima**” to syn lub córka mojego/mojej „**tío/tía**”,

a ja to „**nieto/nieta**” moich dziadków.

Mi hermana tiene 18 años.

Moja siostra ma osiemnaście lat.

el abuelo / la abuela

la nieta

¿Cómo se llama tu hijo?

Jak ma na imię twój syn?

el primo / la prima

kuzyn/kuzynka

W nagraniu występuje „**el primo / la prima**” (kuzyn / kuzynka), co oznacza syna lub córkę mojego wujka lub cioci.

el, padre

Pamiętaj, że kiedy mówimy o „**padre**” (ojcu) i „**madre**” (matce), używamy słowa „**padres**” (rodzice).

¿Cuántos hermanos tiene tu madre?

Ile rodzeństwa ma twoja mama?

Bracia mojej mamy byłiby moimi „**tíos**” (wujkami).

Nuestro **nieto** vive en España.

Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.

Jeśli **on jest** naszym „**nieto**” (wnukiem), **my jesteśmy** jego „**abuelos**” (dziadkami).

Su **primo** tiene diez años.

Ich kuzyn ma 10 lat.

Mój „**primo**” (kuzyn) to **syn mojej cioci lub mojego wujka**.

Tu hermano tiene cinco amigos.

Twój brat ma pięcioro przyjaciół.

Pamiętaj, że „**hermano**” (brat) i „**hermana**” (siostra) piszemy z literą „**h**”, chociaż jej **nie wymawiamy**.

Vuestra **tía** tiene los ojos azules.

Twoja ciocia ma niebieskie oczy.

Zwróć uwagę na akcenty

Su **hijo** tiene dos años.

Jego dziecko ma dwa lata.

Pamiętaj, że „**hijo**” (syn) i „**hija**” (córka) pisze się przez „**h**”, którego się nie wymawia!

Mi **padre** tiene una hermana.

Mój tata ma jedną siostrę.

Siostra mojego taty byłaby moją „**tía**” (ciocią).

Przymiotniki dzierżawcze

Wykorzystaj słowa, takie jak „mi, tu, su...”, do wyrażania posiadania

Wskazówka!

Przymiotników dzierżawczych używamy, aby wskazać, do kogo lub do czego coś należy. Stawiamy je przed posiadaną rzeczą lub osobą.

Mi padre tiene una hermana. (Mój tata ma siostrę.)

Nuestro nieto vive en España. (Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.)

Mi padre tiene una hermana.

Mój tata ma jedną siostrę.

Siostra mojego taty byłaby moją „**tía**” (ciocią).

Wskazówka!

Każdy zaimek osobowy posiada odpowiadający mu przymiotnik dzierżawczy.

yo > mi (mój / moja)

tú > tu (twój / twoja)

él / ella / usted > su (jego / jej)

nosotros / nosotras > nuestro / nuestra (nasz / nasza)

vosotros / vosotras > vuestro / vuestra (wasz / wasza)

Mi abuela tiene siete gatos.

Tu hermano tiene cinco amigos.

Su primo tiene diez años.

Nuestro nieto vive en España.

Vuestra tía tiene los ojos azules.

Su

Używamy słowa „**su**”, ponieważ mówimy o **kuzynie Aleksa**. Gdyby chodziło o „mojego” kuzyna, użylibyśmy słowa „mi”.

tu

„**Tu**” to zaimek dzierżawczy zaimka „**tú**” (ty, nieformalnie).

Gramatyka: Przymiotniki dzierżawcze

W języku hiszpańskim występują różne formy przymiotników dzierżawczych w zależności od tego, czy posiadana rzecz lub osoba jest rodzaju męskiego czy żeńskiego, w liczbie pojedynczej czy mnogiej.

Przymiotniki dzierżawcze w liczbie pojedynczej w języku hiszpańskim to:

Rodzaj męski

mi

tu

Rodzaj żeński

mi

tu

su
nuestro
vuestro
su

su
nuestra
vuestra
su

Mi abuela tiene siete gatos. Moja babcia ma siedem kotów.
Tu hermano tiene cinco amigos. Twój brat ma pięcioro przyjaciół.

Carmen vive con **su** madre.

Przymiotnik dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza „jej”.

Pamiętaj, że zaimka „**su**” używamy zarówno w przypadku rodzaju **męskiego** (jego), jak i **żeńskigo** (jej).

Nuestro nieto vive en España.

Przymiotnik dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza „nasz”.

W tym przypadku odnosimy się do osoby lub przedmiotu rodzaju **męskiego**, ponieważ używamy formy „**nuestro**”.

Vuestra tía tiene los ojos azules. To znaczy „twoja” i jest rodzaju żeńskiego.

Juan y Antonio viven con **su** hermano.

Przymiotnik dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej.

Pamiętaj, że „**su**” może się odnosić również do osoby lub przedmiotu rodzaju **żeńskigo**; możemy też powiedzieć „**su hermana**”.

Juan y Antonio viven con **sus** hermanos.

„**sus**” jest przymiotnikiem dzierżawczym w liczbie mnogiej.

Wskazówka!

Przymiotniki dzierżawcze muszą zgadzać się pod względem rodzaju i liczby z posiadaną rzeczą lub osobą, a nie z posiadaczem:

„Hermano” jest rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej, więc przymiotnik dzierżawczy musi być również rodzaju męskiego i w liczbie pojedynczej. > Juan y Antonio viven con **su** hermano.

„Hermanos” jest rodzaju męskiego w liczbie mnogiej, więc przymiotnik dzierżawczy musi być również rodzaju męskiego i w liczbie mnogiej. > Juan y Antonio viven con **sus** hermanos.

„Prima” jest rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej, więc przymiotnik dzierżawczy musi być również rodzaju żeńskiego i w liczbie pojedynczej. > María es **nuestra** prima.

„Primas” jest rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej, więc przymiotnik dzierżawczy musi być również rodzaju żeńskiego i w liczbie mnogiej. > Ana y María son **nuestras** primas.

Wskazówka!

Przymiotniki dzierżawcze w liczbie mnogiej w języku hiszpańskim to:

mis
tus
sus
nuestros / nuestras
vuestros / vuestras
sus

Mis dos hermanos son rubios.
Tus padres tienen muchos nietos.
Sus ocho primos viven en España.
Ana y María son **nuestras** primas.
Vuestros cuatro hijos son muy guapos.
Juan y Antonio viven con **sus** hermanos.

Wybierz przymiotniki dzierżawcze w liczbie mnogiej.

sus, mis, tus

„**Nuestro**”, „**su**” i „**mi**” odnoszą się tylko do **jednego przedmiotu** lub **jednej osoby**.

Ana y María son **nuestras** primas.

Przymiotnik dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Mówimy o „**primas**” – używamy **rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej**. Gdybyśmy odnosili się do „**primos**”, użylibyśmy słowa „**nuestros**”.

Pedro y Manuel tienen ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

Przymiotnik dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza „**ich**” i jest w liczbie mnogiej. „**Sus**” to zaimek w liczbie mnogiej, którego używamy zarówno w przypadku **rodzaju męskiego**, jak i **żeńskiego**.

Manuel tiene ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

W tym przypadku „sus” znaczy „**jego**” i odnosi się do kuzyna Manuela. Używamy „sus”, a nie „su”, ponieważ posiadana rzecz jest w liczbie mnogiej.

Wskazówka!

„su” i „sus” mogą znaczyć: jego, jej, tego, pana, pani, ich, państwa, pań. W celu uniknięcia nieporozumień, kiedy z kontekstu jasno nie wynika, do kogo się odnosimy, możemy użyć „de + pasującego zaimka osobowego”.

Pedro y Manuel tienen ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España. > Los ocho primos **de ellos** viven en España. (Znaczenie dosłowne: „Ich” ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.)

Manuel tiene ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España. > Los primos **de él** viven en España. (Znaczenie dosłowne: „Jego” ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.)

Pedro y Manuel tienen ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

Pedro i Manuel mają ośmioro kuzynów. Ich ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

„**Sus**” to zaimek w liczbie mnogiej, którego używamy zarówno w przypadku **rodzaju męskiego**, jak i **żeńskiego**.

Mi hermana es abogada.

Moja siostra jest prawniczką.

Ana y María son nuestras primas.

Ana i María są naszymi kuzynkami.

Mówimy o „**primas**” – używamy **rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej**. Gdybyśmy odnosili się do „**primos**”, użylibyśmy słowa „**nuestros**”.

¿Cómo se llama tu padre?

Jak ma na imię twój ojciec?

„**Tu**” (bez akcentu graficznego) to zaimek **dzierżawczy**, a „**tú**” (z akcentem graficznym) to zaimek **osobowy**.

Wskazówka!

Pomimo tego, że zapisuje się je podobnie, nie zapomnij, że „tú” z akcentem jest zaimkiem osobowym i używamy go w odniesieniu do konkretnej osoby lub rzeczy, podczas gdy „tu” jest przymiotnikiem dzierżawczym i używamy go, aby wskazać, do kogo lub do czego coś lub ktoś należy.

Tú tienes un hermano. (Ty masz brata.)

Tu hermano tiene cinco amigos. (Twój brat ma pięcioro przyjaciół.)

Vuestros cuatro hijos son muy guapos.

Wasza czwórka dzieci jest bardzo ładna.

„**Hijos**” (synowie) to słowo rodzaju **męskiego**, w **liczbie mnogiej**, dlatego używamy zaimka „**vuestros**”. Ze słowem „hijas” użylibyśmy zaimka „**vuestras**”.

Mis dos hermanos son rubios.

Moi dwaj bracia są blondynami.

Mówimy o „**hermanos**” – w **liczbie mnogiej** – dlatego potrzebujemy zaimka w liczbie mnogiej: „**mis**”.

¿Dónde viven tus padres?

Gdzie mieszkają twoi rodzice?

Jako że mówimy o „**padres**” (rodzicach) – w liczbie mnogiej – potrzebujemy **zaimka w liczbie mnogiej**: „**tus**”.

Manuel tiene ocho primos. Sus ocho primos viven en España.

Manuel ma ośmioro kuzynów. Jego ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Mówimy o **ośmiu kuzynach** Manuela, dlatego zaimek musi być w **liczbie mnogiej**: „**sus**”.

Mi padre tiene una hermana.

Mój tata ma jedną siostrę.

Siostra mojego taty byłaby moją „**tía**” (ciocią).

Tu hermano tiene cinco amigos.

Twój brat ma pięcioro przyjaciół.

W tym przypadku „**tu**” **nie ma akcentu graficznego**, ponieważ jest to zaimek **dzierżawczy**.

Zaimek **osobowy** zapisujemy „**tú**”.

Alex tiene un primo. **Su** primo tiene diez años.

Alex ma kuzyna. Jego kuzyn ma 10 lat.

Używamy słowa „**su**”, ponieważ mówimy o **kuzynie Aleksa**. Gdyby chodziło o „mojego” kuzyna, użylibyśmy słowa „**mi**”.

Połącz w pary.

Nuestro nieto vive en España. Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.

Vuestros cuatro hijos son muy guapos. Wasi czterej synowie są bardzo ładni.

Ana y María son nuestras primas. Ana i María są naszymi kuzynkami.

„Nuestro” jest rodzaju męskiego i w l. poj., „vuestros” – rodzaju męskiego i w l. mn., a „nuestras” – rodzaju żeńskiego, w l. mn.

Juan y Antonio viven con **sus** hermanos.

Juan i Antonio mieszkają ze swoimi braćmi.

Mówimy o ich „**hermanos**”, to słowo rodzaju męskiego, w liczbie mnogiej, więc potrzebujemy „**sus**”.

Manuel tiene ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

Manuel ma ośmioro kuzynów. Jego ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Mówimy o **ośmiu kuzynach** Manuela, dlatego zaimek musi być w **liczbie mnogiej**: „**sus**”.

Tus padres tienen muchos nietos. Twoi rodzice mają wiele wnucząt.

Su tía tiene los ojos azules. Twoja ciocia ma niebieskie oczy.

Juan y Antonio viven con sus hermanos. Juan i Antonio mieszkają ze swoimi braćmi.

Liczenie do 10 w języku hiszpańskim

Naucz się liczebników od 0 do 10 w języku hiszpańskim

uno, dos, tres...

jeden, dwa, trzy

PRZYKŁAD

Mis dos hermanas son rubias.

Moje dwie siostry są blondynkami.

Wskazówka!

„Un, uno, una” są rodzajnikami nieokreślonymi lub oznaczają jeden. „Una” jest rodzaju żeńskiego.

„Un” i „uno” są rodzaju męskiego. > „**Un**” używamy przed rzeczownikami rodzaju męskiego liczby pojedynczej. „**Uno**” używamy, kiedy nie występuje po nim rzeczownik.

Tengo **una** nieta. (Mam jedną wnuczkę.)

Tengo **un** hermano. (Mam jednego brata.)

¿Cuántos hermanos tienes? Tengo **uno**. (Ilu masz braci? Ja mam jednego.)

tres, uno, dos

„**Tres**” to cyfra **trzy**, „**uno**” to **jeden**, a „**dos**” to **dwa**.

cuatro, cinco, seis

cztery, pięć, sześć

PRZYKŁAD

Vuestros cuatro hijos son muy guapos.

Wasza czwórka dzieci jest bardzo ładna.

cuatro, cinco, seis

„**Cuatro**” to cyfra **cztery**, „**cinco**” to **pięć**, a „**seis**” to **sześć**.

cuatro cztery

cinco pięć

seis sześć

siete, ocho

siedem, osiem

PRZYKŁAD

Sus ocho primos viven en España.

Ich ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

siete siedem

ocho osiem

nueve, diez

dziewięć, dziesięć

PRZYKŁAD

Antonio y yo tenemos diez nietos.

Antonio i ja mamy dziesięcioro wnucząt.

ocho, nueve, diez

„**Ocho**” to cyfra **osiem**, „**nueve**” to **dziewięć**, a „**diez**” to **dziesięć**.

nueve dziewięć

diez dziesięć

Sus ocho primos viven en España

Ich ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

Tenemos siete nietos.

Mamy siedmioro wnucząt.

Pamiętaj, że tylko „**uno**” zmienia się na „**una**”. **Pozostałe liczby nie zmieniają formy**: **siete** nietos / nietas.

seis sześć

siete siedem

ocho osiem

Rozmowa

Ana ¿Cuántos tienes?

Julia Tengo dos y un hermano, ¿y tú?

Ana Yo tengo una hermana.

Julia ¿Y tienes ?

Ana Sí, tengo cuatro hijos: tres y un hijo. ¿Y tú?

Antonio y yo tenemos diez nietos.

Antonio i ja mamy dziesięcioro wnucząt.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

Mis **dos** hermanas son rubias.

Moje dwie siostry są blondynkami.

Tylko „**uno**” zmienia się na „**una**”. **Pozostałe liczby nie zmieniają formy**: **dos** hermanas / **dos** hermanos.

Tengo un hermano.

Mam jednego brata.

Jeśli po liczbie występuje **rzeczownik**, używamy „**un**”, a „**uno**” używamy **bez rzeczownika**:

Tengo un hermano. - Tengo uno.

¿Cuántos hermanos tienes? Tengo **uno**.

Ilu masz braci? Ja mam jednego.

Jeśli po liczbie występuje **rzeczownik**, używamy „**un**”, a „**uno**” używamy **bez rzeczownika**:

Tengo un hermano. - Tengo uno.

Su primo tiene cinco años

Jej kuzyn ma 5 lat.

„**Cinco**” (5) **wymawiamy w Hiszpanii z dźwiękiem „th”** (jak „z”), a w **Ameryce Łacińskiej – z dźwiękiem „s”**.

Tengo tres hermanas.

Mam trzy siostry.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

Sus ocho primos viven en España.

Ich ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

Vuestros **cuatro** hijos son muy guapos.

Wasza czwórka dzieci jest bardzo ładna.

Bez względu na to, czy mówimy o „hijos” (synach) czy „hijas” (córkach), cyfra „cuatro” (4) **nie zmienia się**.

Su hijo tiene **dos** años.

Jego dziecko ma dwa lata.

Jeśli **słowo jest zakończone spółgłoską**, a następne zaczyna się samogłoską, słowa te brzmią jak jedno: „**dos años**”.

Tener (mieć)

Poznaj i przećwicz czasownik „tener” (mieć) w czasie „presente simple”

Wskazówka!

Zapamiętaj: czasownika „**tener**” (mieć) używamy, kiedy mówimy o czyimś wieku lub pytamy kogoś o to, ile ma lat.

¿Cuántos años **tiene** tu madre? (Ile lat ma twoja matka?)

Su hijo **tiene** dos años y su hija **tiene** tres meses.

Nagranie wspomina o „**su hijo**” (jej synu) i „**su hija**” (jej córce), mówi więc o **dwóch osobach**.

Czasownika „**tener**” (mieć) używamy również, aby opisać relacje rodzinne i powiedzieć o posiadaniu czegoś.

Mi padre **tiene** una hermana. (Mój ojciec ma siostrę.)

Tengo dos hermanas y un hermano.

W tym zdaniu „**tener**” ukazuje relacje rodzinne.

Wspomina o swojej **rodzinie**, mówiąc: „**Tengo** dos hermanas y un hermano.” (Mam dwie siostry i jednego brata).

Vuestra tía **tiene** los ojos azules.

Pamiętaj: „**tener**” używamy również, aby opisać części ciała.

Gramatyka: Tener (mieć)

Czasownik „tener” (mieć) jest czasownikiem nieregularnym, ponieważ nie odmienia się jak inne czasowniki regularne. Formy liczby pojedynczej czasownika „tener” w czasie „presente simple” to:

Osoba	Gramatyka: Zaimki osobowe	Czasownik
1. ^a	yo	tengo
2. ^a	tú	tienes
3. ^a	él / ella / usted	tiene

Yo tengo una hermana.

To zdanie przedstawia relacje rodzinne pewnej osoby.

Ona mówi: „Yo **tengo** una **hermana**.” (Mam jedną siostrę).

Mi hermana tiene cinco hijos.

To zdanie przedstawia relacje rodzinne pewnej osoby.

Nagranie mówi: „Mi **hermana tiene** cinco hijos.” (Moja siostra ma pięcioro dzieci).

Tus padres tienen muchos nietos.

To zdanie przedstawia relacje rodzinne pewnej osoby. **Falsz**

„Tus padres” odnosi się do „oni” i przedstawia relacje rodzinne, które ma więcej niż jedna osoba.

Gramatyka: Tener (mieć)

Formy liczby mnogiej czasownika „tener” to:

Osoba	Gramatyka: Zaimki osobowe	Czasownik
1. ^a	nosotros / nosotras	tenemos
2. ^a	vosotros / vosotras	tenéis
3. ^a	ellos / ellas / ustedes	tienen

¿Cuántos hermanos o hermanas tenéis?

To zdanie przedstawia relacje rodzinne więcej niż jednej osoby. **Prawda**

Używa słowa „tenéis”, czyli formy czasownika **tener** łączącej się z „vosotros”, więc odnosi się do **więcej niż jednej osoby**.

Antonio y yo tenemos diez nietos. Antonio i ja mamy dziesięcioro wnucząt.

Tus padres tienen muchos nietos. Twoi rodzice mają wiele wnucząt.

„Antonio y yo” odnosi się do „nosotros”, dlatego czasownik to „tenemos”; „tus padres” to „ellos”, dlatego użyjemy czasownika „tienen”.

tengo, tiene, tienen

„Tenemos” odpowiada „nosotros”, a „tienen” – „ellos”. Są to formy liczby **mnogiej**.

Yo tengo una hermana.

Mam jedną siostrę.

Właściwa dla „yo” forma czasownika „tener” to „tengo”. Forma „tiene” odpowiada osobom „ella” i „él”.

yo tengo

tú tienes

ella tiene

„Tener” to czasownik **nieregularny**, w którym w odmianie „e” zmienia się w „ie”: tienes, tiene itd. Forma „yo” jest całkowicie **nieregularna**.

Mi padre tiene una hermana.

Właściwa dla „él” (mi padre) forma czasownika „tener” to „tiene”. Forma „tienes” odpowiada osobie „tú”.

tienen, tenemos

„Tengo” odnosi się do „yo”, „tienes” to forma dla „tú”, a „tiene” – „él / ella”. Są to formy liczby **pojedynczej**.

nosotras tenemos

vosotros tenéis

ustedes tienen

Chociaż czasownik „tener” jest zazwyczaj nieregularny, formy „nosotros” i „vosotros” takie nie są: „e” się nie zmienia.

¿Cuántos años tenéis vosotras?

Ile macie lat?

Właściwa dla „vosotras” forma czasownika „tener” to „tenéis”. Forma „tienen” odpowiada osobie „ellos”.

Ellos tienen muchos nietos.

Oni mają dużo wnucząt.

Właściwa dla „ellos” forma czasownika „tener” to „tienen”. Forma „tiene” odpowiada osobom „él” i „ella”.

Yo tengo una hermana.

Mam jedną siostrę.

Właściwa dla „yo” forma czasownika „tener” to „tengo”.

Tú tienes hijos. Ty masz dzieci.

Właściwa dla „tú” forma czasownika „tener” to „tienes”.

yo tengo ja mam
tú tienes ty masz
él / ella / usted tiene on / ona ma - Pan / Pani ma

Nosotros **tenemos** diez nietos.

Mamy dziesięcioro wnucząt.

Formy „**nosotros**” i „**vosotros**” czasownika „**tener**” są **regularne**, a „e” nie zmienia się w „ie”.

nosotros / nosotras tenemos my mamy

vosotros / vosotras tenéis wy macie

ellos / ellas / ustedes tienen oni / Państwo mają

Ćwiczenie umiejętności słuchania

Posłuchaj, jak Marta opowiada o swoim znajomym

Escucha la grabación.

Wysłuchaj nagrania.

Marta y Jorge son...

amigos

przyjaciele

W nagraniu Marta mówi: „**Tengo un amigo** que se llama Jorge.”

Jorge tiene 35 años

35 lat

W nagraniu Marta mówi: „**Jorge tiene 35 años.**”

Jorge jest wysoki.

Jorge es moreno y tiene los ojos marrones.

Jorge jest brunetem i ma brązowe oczy.

Używamy słowa „**moreno**”, aby opisać czyjeś **włosy**, ale w przypadku **koloru oczu** używamy słowa „**marrones**”.

Jorge es **médico** y trabaja en un hospital.

Jorge jest lekarzem i pracuje w szpitalu.

Zwróć uwagę na akcenty

Ile rodzeństwa ma Jorge?

un hermano y tres hermanas

jeden brat i trzy siostry

Jorge ma dużą rodzinę: „**un hermano**” (jednego brata) i „**tres hermanas**” (trzy siostry).

Jorge i jego rodzeństwo mówią trzema językami.

Według nagrania oni mówią po angielsku, francusku i hiszpańsku.

Jakimi językami posługuje się rodzina Jorge?

inglés, francés y españolangielski, francuski i hiszpański

Uwaga! W języku hiszpańskim **nazw języków nie piszemy wielką literą!**

„Hablan inglés, francés y español”.

Skąd pochodzi matka Jorge?

Es inglesa.

Ona jest Angielką.

Ich tata jest Francuzem, a mama pochodzi z Anglii.

Ile rodzeństwa ma Jorge?

cuatro cztery

Ma „**un hermano**” (jednego brata) i „**tres hermanas**” (trzy siostry), co oznacza, że ma „**cuatro**” (czworo) rodzeństwa.

Marta estudia **inglés** en una escuela de idiomas.

Marta uczy się angielskiego w szkole językowej.

Zwróć uwagę na akcenty

una escuela

szkoła

Wskazówka!

W języku hiszpańskim „**escuela**” oznacza zazwyczaj szkołę podstawową, chociaż wyraz ten możemy również zastosować w odniesieniu do szkoły językowej.

Los niños van a la **escuela** todos los días. (Dzieci chodzą do szkoły codziennie.)

Marta estudia inglés en una escuela de idiomas. (Marta uczy się angielskiego w szkole językowej.)

Marta estudia inglés en **una escuela|una escuela de idiomas**.

Marta uczy się angielskiego w szkole językowej.

una escuela de idiomas

„**Escuela Oficial de Idiomas**” w Hiszpanii to państwowa i prawie bezpłatna szkoła językowa.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Es inglesa.

Ona jest Angielką.

Ich tata jest Francuzem, a mama pochodzi z Anglii.

Marta estudia **inglés** en una escuela de idiomas.

Marta uczy się angielskiego w szkole językowej.

Zwróć uwagę na akcenty

Marta estudia inglés en **una escuela|una escuela de idiomas**.

Marta uczy się angielskiego w szkole językowej.

una escuela de idiomas

„**Escuela Oficial de Idiomas**” w Hiszpanii to państwowa i prawie bezpłatna szkoła językowa.

¿Cómo se llama tu hijo?

Jak ma na imię twój syn?

Mis **dos** hermanas son rubias.

Moje dwie siostry są blondynkami.

Tylko „**uno**” zmienia się na „**una**”. Pozostałe **liczby nie zmieniają formy: dos hermanas / dos hermanos**.

Su hijo tiene **dos** años.

Jego dziecko ma dwa lata.

Jeśli **słowo jest zakończone spółgłoską**, a następne zaczyna się samogłoską, słowa te brzmią jak jedno: „**dosaños**”.

Sus ocho primos viven en España.

Ich ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem: ocho primos, dos hermanos, tres amigas** itd.

Tengo un hermano.

Mam jednego brata.

Jeśli po liczbie występuje **rzeczownik**, używamy „**un**”, a „**uno**” używamy **bez rzeczownika**:

Tengo un hermano. - Tengo uno.

Vuestros **cuatro** hijos son muy guapos.
Wasza czwórka dzieci jest bardzo ładna.

Bez względu na to, czy mówimy o „hijos” (synach) czy „hijas” (córkach), cyfra „cuatro” (4) **nie zmienia się**.

Mi hermana tiene cinco hijos.

To zdanie przedstawia relacje rodzinne pewnej osoby.

Nagranie mówi: „Mi **hermana tiene** cinco hijos.” (Moja siostra ma pięcioro dzieci).

Wybierz przymiotniki dzierżawcze w liczbie mnogiej.

sus, mis, tus

„**Nuestro**”, „**su**” i „**mi**” odnoszą się tylko do **jednego przedmiotu** lub **jednej osoby**.

Nosotros **tenemos** diez nietos.

Mamy dziesięcioro wnucząt.

Formy „**nosotros**” i „**vosotros**” czasownika „**tener**” są **regularne**, a „e” nie zmienia się w „ie”.

Su **hijo** tiene dos años.

Jego dziecko ma dwa lata.

Pamiętaj, że „**hijo**” (syn) i „**hija**” (córka) pisze się przez „**h**”, którego się nie wymawia!

tía, primo

Słowo „**tía**” (ciocia) oznacza **siostrę mojej mamy lub mojego taty**, a słowo „**primo**” (kuzyn) oznacza **jej syna**.

Tenemos siete nietos.

Mamy siedmioro wnucząt.

Pamiętaj, że tylko „**uno**” zmienia się na „**una**”. **Pozostałe liczby nie zmieniają formy: siete** nietos / nietas.

Manuel tiene ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

Manuel ma ośmioro kuzynów. Jego ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Mówimy o **ośmiu kuzynach** Manuela, dlatego zaimek musi być w **liczbie mnogiej**: „**sus**”.

siete **siedem**

Ellos tienen muchos nietos.

Oni mają dużo wnucząt.

Właściwa dla „**ellos**” forma czasownika „**tener**” to „**tienen**”. Forma „**tiene**” odpowiada osobom „**él**” i „**ella**”.

Manuel tiene ocho primos. **Sus** ocho primos viven en España.

Manuel ma ośmioro kuzynów. Jego ośmioro kuzynów mieszka w Hiszpanii.

Mówimy o **ośmiu kuzynach** Manuela, dlatego zaimek musi być w **liczbie mnogiej**: „**sus**”.

Mi hermana es abogada.

Moja siostra jest prawniczką.

Rozdział 8

Rozmawianie o przedmiotach codziennego użytku

Wymień zwyczajne przedmioty, takie jak torebka lub okulary

el móvil

telefon komórkowy

PRZYKŁAD

No tengo saldo en el móvil. ¿Tienes saldo en el tuyo?

Nie mam już pieniędzy na telefonie. Czy ty masz coś jeszcze na swoim?

la cartera

portfel

PRZYKŁAD

Me gusta mucho aquella cartera de cuero.

Bardzo podoba mi się tamten skórzany portfel.

Wskazówka!

W niektórych krajach Ameryki Łacińskiej, takich jak Argentyna, Chile czy Peru „cartera” oznacza „torebkę”, nie „portfel”. W tych krajach zamiast „cartera” używamy „billatera” lub „monedero”.

„Billetera” jest często używane w odniesieniu do portfela ogólnie, podczas gdy „monedero” – do małego portfelika na monety.

¡No encuentro mi cartera! ¿Dónde está?

Nie mogę znaleźć portfela! Gdzie on jest?

la cartera Znaczy "portfel".

el bolso

torebka

PRZYKŁAD

¿Tienes mi bolso? Este no es el mío.

Masz moja torebkę? Ta nie jest moja.

las llaves

klucze

PRZYKŁAD

Esas llaves son vuestras. Las nuestras son más pequeñas.

Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

el móvil

telefon komórkowy

Możemy powiedzieć „**el móvil**” lub „**el teléfono móvil**”, a w **Ameryce Łacińskiej** to urządzenie nazywamy zazwyczaj „**el celular**”.

las gafas

okulary

PRZYKŁAD

¿Qué piensas de estas gafas?

Co sądzisz o tych okularach?

Wskazówka!

W niektórych krajach Ameryki Łacińskiej powszechniejsze jest użycie „anteojos” lub „lentes” w odniesieniu do „okularów”.

el ordenador

komputer

PRZYKŁAD

¡Este ordenador es lento! El suyo es rápido.

Ten komputer jest wolny. Jego/Jej jest szybki.

¿Llevas el ordenador en el bolso?

Czy nosisz komputer w torebce?

Wskazówka!

Słowo „ordenador” (komputer) jest bardzo powszechne w Hiszpanii, jednak w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej bardziej powszechne jest „computadora”.

el libro

książka

PRZYKŁAD

¿Qué libro me recomiendas?

Jaką książkę polecasz?

Połącz w pary.

el libro książka

el ordenador komputer

las gafas okulary

„**Libro**” (książka) i „**ordenador**” (komputer) to rzeczowniki **rodzaju męskiego**, a „**gafas** (okulary) to rzeczownik **rodzaju żeńskiego I. mn.**

el reloj

zegarek

PRZYKŁAD

Mi reloj es barato. Los vuestros son caros.

Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

el periódico

gazeta

PRZYKŁAD

Aquel chico lee un periódico.

Tamten chłopak czyta gazetę.

el mechero

zapalniczka

PRZYKŁAD

Disculpa, ¿tienes un mechero?

Przepraszam, masz zapalniczkę?

Wskazówka!

W Ameryce Łacińskiej zamiast „mechero” (zapalniczka) używamy „encendedor”.

el periódico

gazeta

Nagranie mówi „**el periódico**”: to słowo rodzaju męskiego z akcentem graficznym nad pierwszym „o”.

el reloj zegarek
el mechero zapalniczka
el periódico gazeta

Te słowa są **rodzaju męskiego**. „**Mechero**” i „**periódico**” potrzebują litery „-s”, aby utworzyć **liczbę mnogą**, a „**reloj**” potrzebuje końcówki „-es”.

las, lentes

W **Hiszpanii** na **okulary** najczęściej mówi się „**las gafas**”, ale w **Ameryce Łacińskiej** używa się słowa „**las lentes**”.

Leo el periódico en mi móvil.

Czytam gazetę na telefonie.

Nie możemy czytać „**llaves**” (kluczy), a „**periódico**” jest **rodzaju męskiego** i potrzebuje „**un**”. Słowo „**llaves**” jest rodzaju żeńskiego.

el libro

książka

Nagranie mówi „**el libro**” (książka), to słowo **rodzaju męskiego**.

el mechero

zapalniczka

Słowo „**mechero**” jest częściej używane w **Hiszpanii**, a słowa „**encendedor**” zazwyczaj używa się w **Ameryce Łacińskiej**.

Liliana ¿Tienes todas tus cosas para el viaje?

Liliana Sí, llevo todo en el .

Julieta ¿Estás segura?, ¿no es aquella marrón la tuya?

Liliana Ah sí, es verdad.

Julieta ¿Y estas azules son las tuyas?

Liliana Sí, son mis gafas. ¡Qué despistada! Quiero leer el de Gabriel García Márquez durante el viaje.

¿Qué piensas de estas gafas?

Co sądzisz o tych okularach?

„**Cartera**” (portfel) jest w **liczbie pojedynczej** i nie łączy się z „**estas**”, a „**gafas**” (okulary) to słowo w **liczbie mnogiej**.

¿Tienes mi **bolso**? Este no es el mío.

Masz moja torebkę? Ta nie jest moja.

No tengo saldo en el **móvil**. ¿Tienes saldo en el tuyo?

Nie mam już pieniędzy na telefonie. Czy ty masz coś jeszcze na swoim?

Zwróć uwagę na akcenty

Aquel chico lee un periódico.

Tamten chłopak czyta gazetę.

Możemy czytać „**periódicos**” (gazety), „**libros**” (książki) lub „**revistas**” (czasopisma).

¿Qué **libro** me recomiendas?

Jaką książkę polecasz?

Mi **reloj** es barato. Los vuestros son caros.

Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

¡Este ordenador es lento!

Ten komputer jest wolny.

W **Hiszpanii** komputer to „ordenador”, a w **Ameryce Łacińskiej** to „computador” lub „computadora”.

Disculpa, ¿tienes un **mechero**?

Przepraszam, masz zapalniczkę?

Słowo „**mechero**” jest częściej używane w **Hiszpanii**, a słowa „**encendedor**” zazwyczaj używa się w **Ameryce Łacińskiej**.

Rozmawianie o kolorach

Poznaj różne kolory i dowiedz się, jak dopasować do nich słowa

rosa

różowy

PRZYKŁAD

Me gusta esta camiseta rosa.

Podoba mi się ten różowy podkoszulek.

naranja

pomarańczowy / pomarańczowa / pomarańczowe

PRZYKŁAD

El reloj naranja es el mío.

Ten pomarańczowy zegarek jest mój.

azul

niebieski / niebieska / niebieskie

PRZYKŁAD

Marta tiene los ojos azules.

Marta ma niebieskie oczy.

Kliknij trzy kolory.

El 1 reloj 2 naranja 3 es 4 mío 5

Me 6 gusta 7 esa 8 camiseta 9 rosa 10

Marta 11 tiene 12 los 13 ojos 14 azules 15

naranja, rosa, azules

Naranja (pomarańczowy), **rosa** (różowy) i **azul** (niebieski) to 3 kolory, które **nie zmieniają się** pod względem rodzaju.

rosa

różowy / różowa / różowe

Nagranie mówi „**rosa**” (różowy), który **zmienia się w liczbie mnogiej** („rosa” / „rosas”), ale **nie w rodzaju**.

blanco / blanca

biały / biała / białe

PRZYKŁAD

Aquel móvil blanco es muy viejo.

Tamten biały telefon komórkowy jest bardzo stary.

negro / negra

czarny / czarna / czarne

PRZYKŁAD

Estas gafas negras son bonitas.

Te czarne okulary są piękne.

negro / negra

Znaczy "**czarny / czarna / czarne**".

„**Negro**” oznacza „**czarny**”; **zmienia się w liczbie mnogiej** („negro” / „negros”) i w **rodzaju żeńskim** („negra”).

Wskazówka!

W języku hiszpańskim kolory mają liczbę pojedynczą lub mnogą w zależności od rzeczownika, który opisują. Ich rodzaj gramatyczny również zmienia się w zależności od rzeczownika.

Jest jednak kilka wyjątków: azul, verde, naranja, rosa i gris są takie same w rodzaju męskim i żeńskim. Zmieniają tylko liczbę z pojedynczej na mnogą.

Estas gafas negras son bonitas. (Te czarne okulary są piękne)

Aquellos móviles negros son muy viejos. (Tamte czarne telefony komórkowe są bardzo stare)

El reloj naranja es el mío. (Ten pomarańczowy zegarek jest mój)

marrón

brązowy / brązowa / brązowe

PRZYKŁAD

¿Es esta cartera marrón la tuya?

Czy ten brązowy portfel jest twój?

verde

zielony / zielona / zielone

PRZYKŁAD

Quiero ese mechero verde.

Chcę tamtą zieloną zapalniczkę.

gris

szary, siwy / szara, siwa / szare, siwe

PRZYKŁAD

Mi abuela tiene el pelo gris.

Moja babcia ma siwe włosy.

marrón, verde, gris

„**Marrón**” (brązowy), „**verde**” (zielony) i „**gris**” (szary) **zmieniają się w l. mn.** („marrones”, „verdes”, „grises”).

marrón

brązowy / brązowa / brązowe

Nagranie mówi „**marrón**” (brązowy), który **zmienia się w liczbie mnogiej** („marrón” / „marrones”), ale **nie w rodzaju**.

rojo / roja

czerwony / czerwona / czerwone

PRZYKŁAD

No me gusta este bolso rojo, prefiero el suyo.

Nie podoba mi się ta czerwona torebka, wolę jej (torebkę).

amarillo / amarilla

żółty / żółta / żółte

PRZYKŁAD

Ese monedero amarillo es muy original.

Tamta żółta portmonetka jest bardzo nietypowa.

rojo / roja czerwony / czerwona / czerwone

amarillo / amarilla żółty / żółta / żółte

verde

zielony / zielona / zielone

Nagranie mówi „**verde**” (zielony), który **nie zmienia się w rodzaju żeńskim**: „un coche verde” / „una casa verde”.

rojo / roja

czerwony / czerwona / czerwone

Nagranie mówi „**rojo**” / „**roja**” (czerwony), który **zmienia się w r.ż.** („roja”) i w **I. mn.** („rojos”, „rojas”).

Mi abuela tiene el pelo gris.

Moja babcia ma siwe włosy.

O „**pelo amarillo**” mówimy „**rubio/-a**”, a o „**pelo negro**”, „**moreno/-a**”; „**pelo gris**” nie zmienia się.

blanco / blanca

biały / biała / białe

Nagranie mówi „**blanco / blanca**” (biały), który **zmienia się w rodzaju żeńskim** („blanca”) i w **liczbie mnogiej** („blancos”).

rosa

różowy

Nagranie mówi „**rosa**” (różowy), który **nie zmienia się w rodzaju żeńskim**: „un vestido rosa” / „una camiseta rosa”.

negro / negra

czarny / czarna / czarne

Pamiętaj, że w języku hiszpańskim **przymiotnik** występuje zwykle **po rzeczowniku**: „un coche **negro**”, „unas gafas **negras**”.

Estas gafas negras son bonitas.

Te czarne okulary są piękne.

„**Gafas**” jest **rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej**, więc kolor „negro” przekształca się w „**negras**”.

Quiero ese mechero verde.

Chcę tamtą zieloną zapalniczkę.

Nagranie mówi „**verde**”, który **nie zmienia się** pod względem rodzaju: „ese mechero **verde**”, „esa casa **verde**”.

El reloj **naranja** es el mío.

Ten pomarańczowy zegarek jest mój.

Pomimo że „**naranja**” (pomarańczowy) kończy się na „-a”, odpowiada **zarówno rzeczownikom rodzaju męskiego** jak i **żeńskigo**.

Aquel móvil blanco es muy viejo.

Tamten biały telefon komórkowy jest bardzo stary.

Nagranie mówi „**blanco**”, który **zmienia się w r.ż.** („blanco” / „blanca”) jak i w **I. mn.** („blancos” / „blancas”).

¿Es esta cartera marrón la tuya?
Czy ten brązowy portfel jest twój?

„**Cartera**” jest **r.ż.** i jest w **I. poj.**, a „blanco” jest r.m. „**Marrón**” odpowiada zarówno **r.m.** jak i **r.ż.**.

Me gusta esta camiseta **rosa**.
Podoba mi się ten różowy podkoszulek.

Nagranie mówi „**rosa**” (różowy), który **nie zmienia się w rodzaju żeńskim**: „un vestido **rosa**” / „una **camiseta rosa**”.

Marta tiene los ojos **azules**.
Marta ma niebieskie oczy.

„**Azul**” **nie zmienia się w r.ż.** („un coche azul”, „una casa azul”), ale **zmienia się w I. mn.**: „azul” / „azules”.

No me gusta este bolso rojo, prefiero el suyo.
Nie podoba mi się ta czerwona torebka, wolę jej (torebkę).

„**Bolso**” jest **r.m.** i w **I. poj.**, a „amarilla” jest **r.ż.** „**Rojo**” jest r.m., więc to prawidłowa opcja.

Ese monedero **amarillo** es muy original.
Tamta żółta portmonetka jest bardzo nietypowa.

„**Amarillo**” (żółty) **zmienia się** w zależności od **rodzaju (r.ż.)** („amarilla”) i **liczby (I. mn.)** („amarillos”, „amarillas”).

Mi abuela tiene el pelo **gris**.
Moja babcia ma siwe włosy.

O „**pelo amarillo**” mówimy „**rubio/-a**”, a o „**pelo negro**”, „**moreno/-a**”; „**pelo gris**” nie zmienia się.

Zaimki dzierżawcze

Opowiedz o swoich rzeczach osobistych, używając zaimków dzierżawczych

Przymiotniki dzierżawcze mówią nam o posiadaniu i związkach.

W każdym zdaniu kliknij przymiotnik dzierżawczy.

¿Tienes 1 mi 2 bolso 3 ?
Esta 4 es 5 tu 6 cartera 7
Sus 8 gafas 9 son 10 bonitas 11

mi, tu, Sus

Wskazówka!

Przymiotników dzierżawczych używamy, aby wyrazić posiadanie lub związki.

W zdaniu występują one przed przedmiotem lub osobą.

Mi abuela tiene el pelo gris. (Moja babcia ma siwe włosy.)

Tus llaves son pequeñas. (Twoje klucze są małe.)

Nuestro nieto vive en España. (Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.)

Wskazówka!

Każdy przymiotnik dzierżawczy posiada odpowiadający mu **zaimek dzierżawczy**.

Spełniają one podobną rolę, ale w zdaniu zastępują one rzecz lub osobę, którą opisują, zamiast jej towarzyszyć.

yo > mi > el mío / la mía

tú > tu > el tuyo / la tuya

él / ella / usted > su > el suyo / la suya

nosotros / nosotras > nuestro / nuestra > el nuestro / la nuestra

vosotros / vosotras > vuestro / vuestra > el vuestro / la vuestra

ellos / ellas / ustedes > su > el suyo / la suya

¿Es esta cartera marrón **la tuya**?

Słowo napisane pogrubioną czcionką jest przymiotnikiem dzierżawczym. *False*
Jest to zaimek dzierżawczy, ponieważ „la tuya” (twój) zastępuje przedmiot „cartera” (portfel).

¿Tienes mi bolso? Este no es **el mío**.

Słowo napisane pogrubioną czcionką jest zaimkiem dzierżawczym.

Zaimki dzierżawcze

W języku hiszpańskim zaimki dzierżawcze mogą składać się z więcej niż jednego słowa, np: el suyo. Zaimki dzierżawcze w liczbie pojedynczej w języku hiszpańskim to:

el mío / la mía (moja / mój / moje)

el tuyo / la tuya (twój / twoja / twoje)

el suyo / la suya (jego / jej / tego/ Pani / Pana)

el nuestro / la nuestra (nasz / nasza / nasze)

el vuestro / la vuestra (wasz / wasza / wasze)

¿Es esta cartera marrón **la tuya**?

la, tuya

El, suyo

¿Tienes mi bolso? Este no es **el mío**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza „mój / moja / moje”.

Wskazówka!

Zaimków dzierżawczych używamy, aby uniknąć powtórzeń.

W poniższym przykładzie drugie zdanie brzmi bardziej naturalnie.

Este bolso no es **mi bolso**. > Este no es **el mío**.

(Ta torba nie jest **moją torbą**. > Ona nie jest **moja**.)

Mi tía tiene los ojos azules. **La vuestra** tiene los ojos marrones.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza „twój / twoja / twoje”. **False**
Znaczy "wasz / wasza / wasze".

No me gusta este bolso rojo, prefiero **el suyo**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej.

No me gustan estos bolsos rojos, prefiero **los suyos**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju męskiego w liczbie mnogiej.

Wskazówka!

Zaimki dzierżawcze muszą zgadzać się pod względem rodzaju gramatycznego i liczby z posiadaną rzeczą lub osobą, a nie z posiadaczem:

„Bolso” jest rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej, więc zaimek dzierżawczy również musi być rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej.

No me gusta este bolso rojo, prefiero **el suyo**.

„Bolsos” jest rodzaju męskiego w liczbie mnogiej, więc zaimek dzierżawczy również musi być rodzaju męskiego w liczbie mnogiej.

No me gustan estos bolsos rojos, prefiero **los suyos**.

„Cartera” jest rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej, więc przymiotnik dzierżawczy również musi być rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej.

Esa cartera es **la suya**.

Wskazówka!

Zaimki dzierżawcze w liczbie mnogiej w języku hiszpańskim to:

los míos / las mías (*moje*)

los tuyos / las tuyas (*twoje – „tú”*)

los suyos / las suyas (*jego / jej / tego / pana / pani – „usted”*)

los nuestros / las nuestras (*nasze*)

los vuestros / las vuestras (*wasze – „vosotros” / „vosotras”*)

los suyos / las suyas (*ich / państwa – „ustedes”*)

Los, vuestros

Esas llaves son vuestras. **Las nuestras** son más pequeñas.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką jest rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Ana y María tienen dos carteras. Esas carteras son **las suyas**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką znaczy „ich, tych, Państwa”, jest rodzaju męskiego i występuje w liczbie mnogiej. **False**

María tiene dos carteras. Esas carteras son **las suyas**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką oznacza przynależność do „ich, tych, Państwa” i jest w liczbie pojedynczej.

„Las suyas” oznacza w tym przypadku „jej”. Mówimy „las suyas”, nie „la suya”, ponieważ „carteras” (portfele) są w liczbie mnogiej.

No me gusta este bolso rojo, prefiero el suyo.

Nie podoba mi się ta czerwona torebka, wolę jej (torebkę).

el mío / la mía moja / mój / moje
el tuyo / la tuya twój / twoja / twoje
el suyo / la suya jego / jej / tego/ Pani / Pana

María tiene dos carteras. Esas carteras son las tuyas.
María ma dwa portfele. Te portfele są jej.

¿Estas gafas son las tuyas?

Esas llaves son vuestras. Las nuestras son más pequeñas.
Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

Este ordenador es el mío.

Mi reloj es barato. Los vuestros son caros.
Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

No tengo mi móvil. ¿Puedo usar el tuyo?

Ana y María tienen dos carteras. Esas carteras son las tuyas.
Ana i María ma dwa portfele. Te portfele są ich.

El reloj naranja es el mío.

Ten pomarańczowy zegarek jest mój.

¿Es esta cartera marrón **la tuya**?

Czy ten brązowy portfel jest twój?

No me gusta este bolso rojo, prefiero **el suyo**.

Nie podoba mi się ta czerwona torebka, wolę jej (torebkę).

el mío moja / mój / moje

la tuya twoja

Esas llaves son vuestras. **Las nuestras** son más pequeñas.
Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

Mi reloj es barato. **Los vuestros** son caros.
Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

Mówimy o „**relojes**” (zegarkach), dlatego potrzebujemy zaimka **rodzaju męskiego i w liczbie mnogiej**.

los tuyos twój /twoja / twoje

los suyos ich / tych / Państwa

Zaimki wskazujące

Opowiedz o ludziach i rzeczach znajdujących się blisko oraz odnieś się do nich

Este...

ta / ten (do hiszpańskich wyrazów rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej)

PRZYKŁAD

Este libro es mi favorito, ¿lo conoces?

Ta książka jest moją ulubioną. Znasz ją?

¿Este bolso es de María? ¡Me encanta!

Używa „este” (ta / ten), aby powiedzieć o „el bolso” (torbie).

„Este” służy do mówienia o **rzeczownikach rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej**, które są **blisko nas**; tu: „el bolso”.

¿Este bolso es de María? ¡Me encanta!
Czy to jest torba Marii? Uwielbiam ją!

„Este” służy do mówienia o **rzeczownikach rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej**, które są **blisko nas**; tu: „el bolso”.

Me gusta el bolso. Mówię ogólnie o torbie.

Me gusta este bolso. Mówię o konkretnej torbie znajdującej się blisko mnie.

Za pomocą „este”, „esta”, „estos” lub „estas” odnosimy się do **czegoś bardzo blisko nas**.

Este teléfono móvil es muy moderno.

Elena mówi o telefonie znajdującym się blisko niej.

„Teléfono” jest **rodzaju męskiego w l. poj.** i, żeby podkreślić, że coś jest **bardzo blisko niej**, używa „este”.

Esta...

ta / ten (do hiszpańskich wyrazów rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej)

PRZYKŁAD

Esta chica es mi hermana Marta.

Ta kobieta to moja siostra Marta.

¿De quién es esta cartera?
Czyj jest ten portfel?

„Esta” służy do mówienia o **rzeczownikach rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej**, które są **blisko nas**; tu: „la cartera”.

¿Este o esta?

Zwróć uwagę, że „este” używamy z wyrazami rodzaju męskiego, a „esta” z wyrazami rodzaju żeńskiego.

este reloj (ten zegarek), **este** libro (ta książka)

esta mujer (ta kobieta), **esta** cartera (ten portfel)

Esta... cartera es de Laura.

Este... reloj es muy bonito.

„Este” używamy z rzeczownikami **rodz. m. w l. poj.** („reloj”), a „esta” z rzeczownikami **rodz. że. w l. poj.** („cartera”).

este

Oba odnoszą się do rzeczowników w liczbie pojedynczej, ale „esta” jest rodzaju żeńskiego, a „este” rodzaju męskiego.

estos...

ci / te (do hiszpańskich wyrazów rodzaju męskiego w liczbie mnogiej)

PRZYKŁAD

Estos libros son de mi profesora.

Te książki są mojego nauczyciela.

Estos amigos estudian en mi escuela.

Ci koledzy są z mojej szkoły.

„Estos” (rodzaj męski, liczba mnoga) **to liczba mnoga od „este”** (rodzaj męski, liczba pojedyncza). „Estes” nie istnieje.

Me gustan mucho estos libros, son muy interesantes.

Mówi o więcej niż jednej książce, ponieważ używa „estos” (ci / te).

Estas...

ci / te (do hiszpańskich wyrazów rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej)

PRZYKŁAD

¿Te gustan estas gafas de sol?

Czy podobają ci się te okulary przeciwsłoneczne?

¿De quién son estas llaves?

Czyje są te klucze?

„**Estas**” służy do mówienia o **rzeczownikach rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej**, które są **blisko nas**; tu: „las llaves”.

¿Estos o estas?

Zwróć uwagę, że „**estos**” używamy z wyrazami rodzaju męskiego w liczbie mnogiej, a „**estas**” z wyrazami rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

estos teléfonos (te telefony), **estos** amigos (ci przyjaciele)

estas gafas de sol (te okulary przeciwsłoneczne), **estas** llaves (te klucze)

estas, estas

Wszystkie odnoszą się do **rzeczowników rodz. żeńskiego**, ale „**esta**” używamy do rzeczowników w **I. poj.**, a „**estas**” w **I. mn.**

Estas llaves son de Elena, pero... ¿y esto? ¿De quién es?

Te klucze są Eleny, ale... to? Czyje to jest?

„**Estas**” służy do mówienia o **rzeczownikach rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej**, które są **blisko nas**; tu: „las llaves”.

Co to jest?

Odnosząc się do czegoś ogólnie lub o nieznanym nam nazwie, używamy „**esto**”.

¿Qué es **esto**? | **Esto** es... un libro / una cartera / un bolso...

¿Qué es esto? Lucas pyta o coś ogólnie, dlatego używa „esto”.

Kiedy pytam o coś, czego nazwy nie znam, mówię... ¿Qué es esto?

Este, esta, estos, estas...

Aby powiedzieć o czymś lub o kimś znajdującym się w pobliżu, używamy wyrazów „este, esta, estos” i „estas”, w zależności od słów, które opisują.

Este libro

Esta cartera

Estas gafas de sol

Estos teléfonos

¿De quién es este teléfono móvil?

Czyj jest ten telefon komórkowy?

Estas... gafas de sol me gustan mucho.

Estos... libros son muy interesantes.

Este... reloj es muy bonito.

O czym ona mówi? „Estas son muy bonitas”.

unas gafas de sol

o okularach przeciwsłonecznych

un teléfono móvil

do telefonu komórkowego

¿Qué es esto?

Me gustan mucho **estas** gafas de sol.

Bardzo podobają mi się te okulary przeciwsłoneczne.

Este teléfono móvil es muy moderno.

Ten telefon komórkowy jest bardzo nowoczesny.

¿Lees todos **estos** libros?

Czy czytasz wszystkie te książki?

„**Estos**” (rodzaj męski, liczba mnoga) **to liczba mnoga od „este”** (rodzaj męski, liczba pojedyncza). „Estes” nie istnieje.

Odnoszenie się do oddalonych rzeczy

Opowiedz o ludziach i rzeczach znajdujących się daleko oraz odnieś się do nich

Rozmowa

Dependiente Hola, buenos días, ¿en qué puedo ayudarte?

Cristina Hola, buenas. ¿Cuánto cuesta bolso de aquí?

Dependiente ¿El rojo? Cincuenta euros. semana tenemos un descuento especial en bolsos de allí. ¡Tienen un 50%!

Cristina ¿Ah, sí? Entonces otro bolso marrón... ¿cuánto cuesta con el descuento?

Dependiente Con el descuento son 40 euros, pero bolso cuesta solo 10 euros.

Cristina Ah, ¡genial! Pues entonces me llevo el que cuesta 10 euros.

ese... / esa...

tamten... / tamta... (trochę dalej)

PRZYKŁAD

Me gusta mucho ese bolso.

Bardzo podoba mi się tamta torebka.

Ese bolso marrón es muy bonito.

Znajduje się nieco dalej, dlatego mówi „ese” (tamten) zamiast „este” (ten).

¿Cuánto cuesta esa cartera negra?

Ile kosztuje tamten czarny portfel?

esos... / esas...

tamci... / tamte... (trochę dalej)

PRZYKŁAD

¿De quién son esas llaves?

Czyje są tamte klucze?

Esos libros son muy interesantes.

Tamte książki są bardzo interesujące.

Ese, esa, esos, esas...

Uwaga! Kiedy mówimy o czymś lub o kimś, znajdującym się nieco dalej od nas, używamy „ese”, „esa”, „esos” lub „esas”, w zależności od wyrazu, któremu towarzyszą.

ese libro (tamta książka)
esa cartera (tamten portfel)
esos bolsos (tamte torebki)
esas llaves (tamte klucze)

Ese... bolso rojo me gusta mucho.

Esa... cartera marrón es muy bonita.

Esas... chicas son italianas.

¿De quién es ese libro?

Czyja jest tamta książka?

eso...

to... / tamto

PRZYKŁAD

¿Qué es eso?

Co to jest?

¿De quién es eso?

Czyje to jest?

¿Qué es eso?

Wiemy już, jak używać „esto” (to) w odniesieniu do nieznanego nam rzeczy znajdującej się blisko nas.

W podobny sposób używamy „eso” (to / tamto) w odniesieniu do nieznanego nam rzeczy znajdującej się trochę dalej.

¿Qué es eso?

Eso es un bolso, ¿no?

¿Qué es eso?

Tego zdania używamy do określenia czegoś, czego nie znamy, a co znajduje się nieco dalej od nas.

aquel / aquella...

tamten... / tamta... (bardzo daleko)

PRZYKŁAD

Aquella chica es muy simpática.

Tamta dziewczyna jest bardzo sympatyczna. (znajduje się bardzo daleko)

Aquellas gafas de sol son muy modernas.

Okulary przeciwsłoneczne, o których mówi Raúl, znajdują się bardzo daleko od niego.

Aquella cartera negra es de Pablo.

Tamten czarny portfel należy do Pabla. (znajduje się bardzo daleko)

Aquel, aquella

aquellos... / aquellas...

tamci... / tamte... (bardzo daleko)

PRZYKŁAD

¿De quién son aquellas gafas?

Czyje to są okulary? (znajdują się bardzo daleko)

Aquellos bolsos cuestan 50 euros.

Tamte torebki kosztują 50 euro. (znajdują się bardzo daleko)

Połącz w pary.

¿Te gusta aquel.....reloj?

¿De dónde son aquellos...estudiantes?

¿De quién son...aquellas llaves?

aquello...

to... / tamto... (bardzo daleko)

PRZYKŁAD

¿Qué es aquello?

Co to jest? (o czymś, co znajduje się bardzo daleko)

¿Qué es aquello? ¿Un bolso, una cartera...? ¡No lo sé!

Co to jest? (o czymś, co znajduje się bardzo daleko) Czy to torebka, czy to portfel, czy to... ?
Nie wiem!

¿Cómo se llama **esa** chica?

Jak ma na imię tamta dziewczyna?

Este libro es muy interesante. Mówimy o książce znajdującej się niedaleko.

Ese libro es muy interesante. Mówimy o książce znajdującej się trochę dalej.

Aquel libro es muy interesante. Mówimy o książce znajdującej się bardzo daleko.

Ese bolso no me gusta, pero aquella cartera me gusta mucho.

W celu określenia portfela mówi „aquella”, co znaczy, że portfel znajduje się bardzo daleko od niego.

¿Qué te gusta más? ¿Ese bolso negro o aquella cartera marrón?

Co podoba ci się bardziej? Ta czarna torebka czy tamten brązowy portfel?

¿Qué es aquello?

Aquel chico se llama Alberto.

Tamten chłopak ma na imię Alberto. (znajduje się daleko)

Esa chica es mi profesora de alemán.

Tamta dziewczyna jest moją nauczycielką niemieckiego.

¿De quién son **aquellas** llaves?

Czyje są tamte klucze? (znajdujące się bardzo daleko)

¿Cómo se llama esa chica?

Jak ma na imię tamta dziewczyna?

Nauka używania akcentów w języku hiszpańskim

Dowiedz się, kiedy i dlaczego akcenty są potrzebne w języku hiszpańskim

Czym jest „tilde”?

„Tilde”, czyli akcent pisany (´), to kreska umieszczana czasami nad samogłoskami (á, é, í, ó, ú) w języku hiszpańskim. Piszemy ją nad samogłoską, w kierunku od dołu do góry i od lewej do prawej.

perdón (przepraszam)

médico (lekarz)
cuántos (ile)

Perdón.

W tym wyrazie występuje akcent pisany.

„Perdón” ma akcent graficzny nad „o”, więc **podkreślamy tę część** słowa („per-dón”).

Wskazówka!

W języku hiszpańskim akcenty pisane używane są w różnych celach.

— aby zaznaczyć akcentowaną w wyrazie sylabę:

hablo (*ha-blo* ja mówię), **habló** (*ha-bló* on mówił / ona mówiła)

— aby rozróżnić słowa, które zapisuje się w ten sam sposób, ale które mają różne znaczenia:

tú (ty) / **tu** (twój, twoja, twoje)

— aby określić, czy coś jest pytaniem, wykrzyknieniem, czy zdaniem oznajmującym:

¿**cuándo...?** / **cuando** (kiedy)

¿Qué tal estás?

Akcent pisany mówi nam, aby zaakcentować ostatnią sylabę wyrazu „estás”.

Akcenty pomagają nam zrozumieć, którą **część słowa** należy **podkreślić** podczas wymawiania.

¿Qué tal estás?

Jak pani miewa?

Zwróć uwagę, że „**estás**” to forma „**tú**” **czasownika „estar**”, a „**estas**” (bez akcentu) oznacza „**ci / te**”

Kiedy zapisujemy akcent?

Akcent zapisujemy, kiedy akcentowana sylaba jest ostatnią, a wyraz kończy się na **samogłoskę**, „n” lub „s.”

salón (*sa-lón* salon)

café (*ca-fé* kawa)

allí (*a-llí* tam)

detrás (*de-trás* za)

¿Quieres un **café**?

Wyraz „café” ma akcent pisany, ponieważ kończy się na samogłoskę,

a jego ostatnia sylaba jest akcentowana.

María aprende inglés.

María uczy się angielskiego.

„**Inglés**” wymaga **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („gles”), która **kończy się na „-s”**.

aleman

niemiecki

W „**alemán**” **podkreślamy ostatnią sylabę** („man”), która ponieważ **kończy się na „-n”**, wymaga zastosowania **akcentu**.

La habitación es grande.

Pokój jest duży.

„**Habitación**” wymaga zastosowania **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („cion”), która **kończy się na „-n”**.

Yo también.

Ja też.

„**También**” wymaga zastosowania **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („bien”), która **kończy się na „-n”**.

Kiedy zapisujemy akcent?

Akcent zapisujemy, kiedy akcentowana sylaba jest przedostatnią, a wyraz kończy się na **spółgłoskę**.

Jedynie **wyjątki** stanowią wyrazy kończące się na **„n” lub „s”**.

árbol (*ár-bol* drzewo)

móvil (*mó-vil* telefon komórkowy)

lápiz (*lá-piz* ołówek)

azúcar (*a-zú-car* cukier)

Los **lunes** no trabajo.

Wyraz „lunes” nie posiada akcentu pisanego, ponieważ kończy się na „s”, a jego przedostatnia sylaba jest akcentowana.

El examen es **difícil**.

Egzamin jest trudny.

„**Difícil**” jest akcentowane, ponieważ **podkreślamy przedostatnią sylabę** („fi”), która **kończy się na spółgłoskę**

Mario es joven.

Mario jest młody.

Podkreślamy przedostatnią sylabę („jo”), która ponieważ **kończy się na „n”, nie posiada akcentu**.

Kiedy zapisujemy akcent?

Akcent pisany występuje zawsze wtedy, kiedy akcentujemy trzecią sylabę od końca.

sábado (*sa-ba-do* sobota)

simpático (*sim-pá-ti-co* fajny / miły)

música (*mú-si-ca* muzyka)

exámenes (*e-xá-me-nes* egzaminy)

El **miércoles** tengo un examen.

W środę mam egzamin.

Podkreślamy „mier”, trzecią sylabę od końca, co **zawsze** wymaga zastosowania **akcentu**.

Marta cocina platos típicos.

Marta przyrządza tradycyjne dania.

Kiedy **podkreślamy trzecią sylabę od końca**, **zawsze** musimy użyć **akcentu**.

autobus, bolígrafo, sofa, facil

Te wyrazy nie wymagają akcentu pisanego. *Falsz*

Wszystkie te wyrazy wymagają akcentu pisanego: autobús, bolígrafo, sofá, fácil.

Kiedy zapisujemy akcent?

Akcent zapisujemy również w zaimkach pytających.

¿Cuándo...? (Kiedy...?)

¿Qué...? (Co...?)

¿Dónde...? (Gdzie...?)

¿Cómo...? (Jak...?)

¿Cuál...? (Który...?)

¿Cuánto...? (Ile...?)

¿Cómo

Jak...?

Zwróć uwagę, że „**cómo**” oznacza „**jak**”, a „**como**” (bez akcentu) to forma „**yo**” czasownika „**comer**”.

¿Qué hora es?

Która jest godzina?

Akcenty pomagają również **rozzróżnić słowa**: „**qué**” oznacza „**co**”, a „**que**” (bez akcentu) oznacza „**że / żeby**”.

arbol

drzewo

W „**azúcar**” podkreślamy „**zú**”, a w „**agosto**” podkreślamy „**gos**”, ale w „**árbol**” podkreślamy „**ár**”.

- Mis amigos son ingleses.
Moi przyjaciele są Anglikami.
W „**inglés**” **podkreślamy ostatnią sylabę**, ale w „**ingleses**” podkreślamy „**gle**”, nie ostatnią.
- La farmacia está aquí cerca.
Apteka jest w pobliżu.
„**Aquí**” (tu) wymaga **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („qui”), która **kończy się na samogłoskę**.

Wskazówka!

Raz jeszcze zobaczymy, kiedy używamy akcentu pisanego.

— aby rozróżnić słowo mające dwa różne znaczenia:	<i>tú</i> (ty) / <i>tu</i> (twój, twoja, twoje), <i>sí</i> (Tak) / <i>si</i> (jeśli).
— kiedy akcentowana sylaba jest ostatnią, a wyraz kończy się na samogłoskę , „ n ” lub „ s ”:	<i>estación</i> (stacja), <i>después</i> (po), <i>menú</i> (menu).
— kiedy akcentowana sylaba jest przedostatnią, a wyraz kończy się na spółgłoskę , za wyjątkiem „ n ” lub „ s ”:	<i>útil</i> (przydatny), <i>árbol</i> (drzewo), <i>César</i> .
— kiedy akcentowana sylaba jest trzecią od końca:	<i>miércoles</i> (środa), <i>jóvenes</i> (młody), <i>médico</i> (lekarz).

autobus, bolígrafo, sofa, facil

Wszystkie te wyrazy wymagają akcentu pisanego: autobús, bolígrafo, sofá, fácil.

El miércoles tengo dos exámenes.

W środę mam dwa egzaminy.

Oba słowa wymagają **akcentu**, ponieważ **podkreślamy trzecią sylabę od końca** („miér-co-les”; „e-xá-me-nes”).

Me gusta el bolso **marrón**.

Podoba mi się brązowa torebka.

„**Marrón**” (brązowy) wymaga zastosowania **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („rron”), która **kończy się na „-n”**.

Quiero un café con azúcar.

Chcę kawy z cukrem.

W „**café**” podkreślamy **ostatnią sylabę**, która kończy się na samogłoskę, a w „**azúcar**” **przedostatnią sylabę**.

¿Dónde vives **tú**?

Gdzie ty mieszkasz?

Zwróć uwagę, że „**tú**” to **zaimek osobowy** „ty”, a „**tu**” (bez akcentu) to **zaimek dzierżawczy** „twój / twoja / twoje”.

¿De **dónde** eres?

Skąd jesteś?

Zwróć uwagę na akcenty

El sofá está en el salón.

Sofa znajduje się w salonie.

W obu przypadkach **podkreślamy ostatnią sylabę**. Jeśli **kończy się na samogłoskę, „-n” lub „-s”**, wymaga zastosowania akcentu.

Julia es muy **simpática**.

Julia jest bardzo sympatyczna.

Zwróć uwagę na akcenty

¿Qué quieres comer?

Co chcesz zjeść?

W słowie „comer” podkreślamy „mer”, ale ponieważ **nie kończy się na „n” czy „s”**, **nie ma potrzeby zastosowania akcentu**.

El **móvil está** en la mesa.

Telefon jest na stole.

Zwróć uwagę na akcenty

Estas chicas son mis hermanas.

Te kobiety są moimi siostrami.

Zwróć uwagę, że „**estás**” to forma „**tú**” **czasownika „estar”**, a „**estas**” (bez akcentu) oznacza „**ci / te**”.

¿**Dónde está la estación**?

Gdzie jest stacja?

„**Estación**” i „**está**” wymagają **akcentu**, ponieważ podkreślamy **ostatnie sylaby**, które **kończą się na samogłoski, „n” lub „s”**.

Estas **chicas** son mis hermanas.

Te kobiety są moimi siostrami.

Zwróć uwagę, że „**estás**” to forma „**tú**” **czasownika „estar”**, a „**estas**” (bez akcentu) oznacza „**ci / te**”.

Powtórka

Powtórzenie ostatnich lekcji

¿En qué trabajas?

Znaczy "**Jaką pracę wykonujesz?**"

Aby zapytać o zawód, używamy „¿En qué trabajas?”. Aby zapytać o miejsce wykonywanej pracy, używamy „¿Dónde trabajas?”.

el profesor / la profesora
profesor

un hospital
szpital

leer czytać

negro / negra
czarny / czarna / czarne

„**Negro**” oznacza „**czarny**”; **zmienia się w liczbie mnogiej** („negro” / „negros”) i w **rodzaju żeńskim** („negro / „negra”).

el padre tata ojciec

la hermana
siostra

dos, cuatro, diez

el móvil telefon komórkowy
las llaves klucze
el bolso torebka

Ella enseña español en una escuela.
Ona uczy hiszpańskiego w szkole.

El camarero trabaja en el restaurante.
Kelner pracuje w restauracji.

Soy de Inglaterra. Soy inglés.
Jestem z Anglii. Jestem Anglikiem.

Hablo y leo en chino. Mówię i czytam po chińsku.
Él aprende inglés. On uczy się angielskiego.
Nosotros escribimos en turco. My piszemy po turecku.

Nuestro nieto vive en España.
Nasz wnuk mieszka w Hiszpanii.

Sus ocho primos viven en España.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

Sus ocho primos viven en España.

Pamiętaj, że liczba stoi **przed rzeczownikiem**: **ocho** primos, **dos** hermanos, **tres** amigas itd.

¿Es esta cartera marrón la tuya?
Czy ten brązowy portfel jest twój?

„**Cartera**” jest **r.ż.** i jest w **l. poj.**, a „blanco” jest r.m. „**Marrón**” odpowiada zarówno **r.m.** **jak i r.ż.**

Ella estudia alemán. Ona studiuje niemiecki.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Los **lunes** no trabajo.

Wyraz „lunes” nie posiada akcentu pisanego, ponieważ kończy się na „s”, a jego przedostatnia sylaba jest akcentowana.

¡Este ordenador es lento!

Ten komputer jest wolny.

W **Hiszpanii** komputer to „ordenador”, a w **Ameryce Łacińskiej** to „computador” lub „computadora”.

negro / negra

czarny / czarna / czarne

Pamiętaj, że w języku hiszpańskim **przymiotnik** występuje zwykle **po rzeczowniku**: „un coche **negro**”, „unas gafas **negras**”.

¿Lees todos **estos** libros?

Czy czytasz wszystkie te książki?

„**Estos**” (rodzaj męski, liczba mnoga) to **liczba mnoga od „este”** (rodzaj męski, liczba pojedyncza). „Estes” nie istnieje.

¿**Dónde está la estación**?

Gdzie jest stacja?

„**Estación**” i „**está**” wymagają **akcentu**, ponieważ podkreślamy **ostatnie sylaby**, które **kończą się na samogłoski, „n” lub „s”**.

Ese monedero **amarillo** es muy original.

Tamta żółta portmonetka jest bardzo nietypowa.

„**Amarillo**” (żółty) **zmienia się** w zależności od **rodzaju (r.ż.)** („amarilla”) i **liczby (l. mn.)** („amarillos”, „amarillas”).

marrón, verde, gris

„**Marrón**” (brązowy), „**verde**” (zielony) i „**gris**” (szary) **zmieniają się w l. mn.** („marrones”, „verdes”, „grises”).

La farmacia está aquí cerca.

Apteka jest w pobliżu.

„**Aquí**” (tu) wymaga **akcentu**, ponieważ **podkreślamy ostatnią sylabę** („qui”), która **kończy się na samogłoskę**.

Mi reloj es barato. **Los vuestros** son caros.

Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

Mówimy o „**relojes**” (zegarkach), dlatego potrzebujemy zaimka **rodzaju męskiego i w liczbie mnogiej**.

Ana y María tienen dos carteras. Esas carteras son **las suyas**.

Zaimek dzierżawczy napisany pogrubioną czcionką znaczy „ich, tych, Państwa”, jest rodzaju męskiego i występuje w liczbie mnogiej. **Falsz**

¿Llevas el ordenador en el bolso?

Czy nosisz komputer w torebce?

el mechero zapalniczka

Słowo „**mechero**” jest częściej używane w **Hiszpanii**, a słowa „**encendedor**” zazwyczaj używa się w **Ameryce Łacińskiej**.

¿Es esta cartera marrón la tuya?
Czy ten brązowy portfel jest twój?

„Cartera” jest r.ż. i jest w l. poj., a „blanco” jest r.m. „Marrón” odpowiada zarówno r.m. jak i r.ż..

Aquel chico se llama Alberto.

Tamten chłopak ma na imię Alberto. (znajduje się daleko)

¿Qué te gusta más? ¿Ese bolso negro o aquella cartera marrón?

Co podoba ci się bardziej? Ta czarna torebka czy tamten brązowy portfel?

estas, estas

Wszystkie odnoszą się do **rzeczowników rodz. żeńskiego**, ale „**esta**” używamy do rzeczowników w l. poj., a „**estas**” w l. mn.

Aquel, aquella

Este ordenador es el mío.

Mi reloj es barato. Los vuestros son caros.

Mój zegarek jest tani. Wasze są drogie.

Rozdział 9

Rozmawianie na temat różnych miejsc w mieście

Poznaj wyrazy odnoszące się do różnych miejsc w mieście

Normalmente tomo café en una cafetería.

Zazwyczaj piję kawę w kawiarni.

Mówi, że zazwyczaj pije kawę w kawiarni (*una cafetería*), nie w domu (*en casa*).

Normalmente tomo café en una cafetería.

Zazwyczaj piję kawę w kawiarni.

Pamiętaj, że wyraz „**cafetería**” zapisuje się z akcentem nad „i”.

Compro en el mercado.

Robię zakupy na targu.

Compro en el mercado.

Robię zakupy na targu.

Na „mercado” (nie „mercato”) znajdują się różne stragany sprzedające owoce, mięso, ryby itp.

No compro en internet, compro en tiendas de mi barrio.

Nie kupuję przez internet, kupuję w lokalnych sklepach.

En el centro hay muchas tiendas.

Roberto mówi o miejscach, w których możemy robić zakupy.

Mówi o „**tienda**” i tam zazwyczaj robimy zakupy.

No compro en internet, compro en tiendas de mi barrio.

Nie kupuję przez internet, kupuję w lokalnych sklepach.

Robimy zakupy w „**tiendas**”, a pijemy coś w „**cafetería**”.

Gdzie możemy napić się kawy? en la cafetería w kawiarni
Zazwyczaj zakupy (jedzenie, ubrania, prezenty) robimy w „tienda” lub na „mercado”.

Wzbogacenie wiedzy na temat różnych miejsc w mieście

Poznaj więcej wyrazów odnoszących się do różnych miejsc w mieście

¿Dónde hay una parada de autobús?

Gdzie jest przystanek autobusowy?

¿Dónde hay una parada de autobús? Isabel szuka przystanku autobusowego.

Używa słów „dónde” (gdzie) i „parada de autobús” (przystanek autobusowy).

Dónde hay una parada de autobús?

Gdzie jest przystanek autobusowy?

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego „przystanek autobusowy” to „parada de autobús”.

La estación de tren está en el centro.

Stacja kolejowa znajduje się w centrum miasta.

¿Dónde hay una estación de tren?

Szuka stacji kolejowej (*estación de tren*), a nie przystanku autobusowego (*parada de autobús*).

Wskazówka!

Do „tren” (pociągu) lub „metro” (metra) możemy wsiąść na „estación” (stacji). Do „autobús” lub „bus” (autobusu) możemy wsiąść na „parada” (przystanku).

- La **estación** de tren está en el centro.

Stacja kolejowa znajduje się w centrum miasta.

Poprawna pisownia wyrazu „stacja kolejowa” to „estación de tren”, choć w niektórych regionach „c” brzmi jak „s”.

¿Dónde está el hospital?

Gdzie jest szpital?

Perdona, ¿dónde está el hospital?

Pyta o „hospital”, nie o stację kolejową.

Perdona, ¿dónde está el hospital?

Przepraszam, gdzie jest szpital?

Piszemy „hospital”, pomimo że nie wymawiamy „h” na początku.

Gdzie możemy wsiąść do pociągu?

En la **estación**

na stacji

Do pociągu wsiadamy na „estación”, do autobusu na „parada”, a kiedy jesteśmy chorzy, idziemy do „hospital”.

La estación de tren está en el centro.

Stacja kolejowa znajduje się w centrum miasta.

Poprawna pisownia wyrazu „stacja kolejowa” to „estación de tren”, choć w niektórych regionach „c” brzmi jak „s”.

Pytanie o różne miejsca w mieście

Obejrzyj wideo, w którym Susan pyta o różne miejsca w mieście

Susan: ¡Hola!

Carmen: ¡Hola!

Susan: Perdona, ¿**hay un mercado** por aquí?

Carmen: Mmmm, no, lo siento, **no hay un mercado**, pero **hay una tienda** en esta calle.

Susan: Vale, muchas gracias.

Carmen: mmmm, mira, **hay un mercado** muy famoso, pero está en el centro. Puedes ir en autobús o en metro.

Susan: ¡Perfecto! ¿**Dónde hay una parada** de autobús?

Carmen: **Hay una parada** de autobús allí, al lado de la cafetería y también **hay una estación** de metro al final de esta calle.

Susan: Vale, muchas gracias.

Carmen: ¡De nada!

Un mercado

Susan szuka placu targowego („un mercado”).

Choć zakupy można zrobić także w „tienda”, Susan pyta konkretnie o „un mercado”.

No, lo siento, no hay mercados, pero hay una tienda en esta calle.

Na tej ulicy jest plac targowy. *Falsz*

Carmen mówi „no hay mercados”, gdyż plac targowy jest w centrum miasta. Na ulicy jest natomiast sklep.

¿Hay un mercado por aquí?

Czy w pobliżu jest targ?

Poprawny sposób zadania tego pytania to „hay + un/una + miejsce”.

En esta calle hay una tienda.

Na tej ulicy jest sklep.

hay... una tienda

hay un... mercado

Pamiętaj, że wyraz „tienda” jest rodzaju żeńskiego, a „mercado” rodzaju męskiego.

Mmmm, hay un mercado muy famoso en el centro. Puedes ir en autobús o en metro.

W centrum miasta jest plac targowy.

Carmen mówi „hay un mercado muy famoso en el centro”.

mercado - parada de autobús - estación de metro

plac targowy – przystanek autobusowy – stacja metra

Najpierw Carmen wspomina o „mercado”, następnie Susan pyta o „parada”, a na koniec Carmen wspomina o „estación”.

¿Dónde hay una parada de autobús?

Gdzie jest przystanek autobusowy?

Hay una estación de metro al final de la calle.

Na końcu ulicy jest stacja metra.

Plac targowy jest w centrum, ale na końcu ulicy jest stacja metra.

Opisywanie istnienia z użyciem słowa „hay”

Opowiedz o istnieniu rzeczy, ludzi i miejsc

En mi barrio hay un hospital.

W mojej dzielnicy jest szpital.

En mi barrio hay un hospital. **W dzielnicy Raquel jest szpital.**

Ona używa wyrazu „hay”, aby powiedzieć, że coś jest, a następnie mówi „un hospital”.

En mi barrio hay un hospital.
W mojej dzielnicy jest szpital.
Piszemy „hay”, pomimo że nie wymawiamy „h” na początku.

En esta calle hay una cafetería.
Na tej ulicy jest kawiarnia.

Hay...

Po „**hay**” (jest/są) możemy użyć wyrazów w rodzaju męskim i żeńskim:

En mi barrio hay **un** hospital. (*W mojej dzielnicy jest szpital*).

En esta calle hay **una** cafetería. (*Na tej ulicy jest kawiarnia*).

En esta calle no hay muchas cafeterías.

Na tej ulicy nie ma wielu kawiarni.

En este barrio hay muchos mercados.

W tej dzielnicy jest wiele placów targowych.

Prawidłowy zapis słowa „jest” to „hay”. Słowo „mercados” ma rodzaj męski, więc używamy wyrazu „muchos” zamiast „muchas”.

hay (jest / są)

Dobra wiadomość! Wyraz „**hay**” nigdy się nie zmienia. Można go używać, gdy mówimy o jednej rzeczy, jak i kilku rzeczach.

En este barrio **hay un mercado**. (*W tej dzielnicy jest plac targowy*).

En este barrio **hay muchos mercados**. (*W tej dzielnicy jest wiele placów targowych*).

Hay, hay, Hay

Wyraz „hay” mówi, że coś jest w danym miejscu.

No hay estaciones de tren en este barrio.

W tej dzielnicy nie ma stacji kolejowych.

No hay estaciones de tren en este barrio.

W tej dzielnicy nie ma stacji kolejowych.

Aby powiedzieć, że czegoś nie ma, używamy zwrotu „no hay”, a następnie dodajemy przedmiot.

No hay...

Aby powiedzieć, że czegoś nie ma, również używamy wyrazu „hay”. Przed „hay” dodajemy wówczas wyraz „no”.

No hay estaciones de tren en este barrio. (*W tej dzielnicy nie ma stacji kolejowych*).

No hay muchas cafeterías en esta calle. (*Na tej ulicy nie ma wielu kawiarni*).

En esta calle no hay muchas cafeterías.

Na tej ulicy nie ma wielu kawiarni.

Aby powiedzieć, że czegoś nie ma, używamy zwrotu „no hay” i dodajemy po nim przedmiot.

¿Hay un hospital por aquí?

Czy w tej okolicy jest szpital?

Hola, perdona, ¿hay un hospital por aquí?

On nie ma pewności, tylko pyta, czy w okolicy jest szpital.

¿Hay...?

Gdy chcemy **zapytać**, czy coś znajduje się w okolicy, również możemy użyć wyrazu „hay”. Zmieniamy intonację, aby zadać pytanie, ale kolejność słów nie zmienia się.

¿**Hay una parada de autobús** en esta calle? (*Czy na tej ulicy jest przystanek autobusowy?*)

Hay una parada de autobús en esta calle.
(*Na tej ulicy jest przystanek autobusowy*).

¿**Hay un mercado** por aquí? (*Czy w tej okolicy jest plac targowy?*)

Hay un mercado por aquí. (*W tej okolicy jest plac targowy*).

Opisywanie swojej dzielnicy

Przeczytaj tekst i poznaj dzielnicę Caroliny

Przeczytaj ten tekst, w którym Carolina opowiada o swojej dzielnicy.

¡Hola! Me llamo Carolina y vivo en Madrid.

Mi barrio es fantástico porque **hay muchas cosas**.

Por ejemplo, **hay un mercado** donde compro comida.

También **hay muchas cafeterías**, ¡todos los días tomo café allí!

Hay muchas tiendas de ropa, música, libros...

Además, **hay muchas paradas de autobús** y una estación de tren. Pero **no hay hospitales**.

Todos mis amigos y mi familia viven aquí, ¡y es fantástico!

Mi barrio es fantástico porque hay muchas cosas.

W okolicy, w której mieszka Carolina, jest mnóstwo rzeczy.

Ona mówi „hay muchas cosas” i „es fantástico” (jest wspaniale).

Me encanta mi barrio porque hay muchas cosas.

Uwielbiam moją dzielnicę, ponieważ jest w niej wiele rzeczy.

Piszemy „hay”, pomimo że nie wymawiamy „h” na początku.

Hay un mercado donde compro comida.

Ona mówi, że jest jeden targ (un mercado), a nie trzy (tres mercados).

En el barrio de Carolina hay...

muchas cafeterías.

W dzielnicy Caroliny jest wiele kawiarni i sklepów.

Ona wspomina, że jest tylko jeden dworzec kolejowy (una estación de tren) i że nie ma szpitali (no hay hospitales).

Pero no hay hospitales.

Ona mówi „no hay hospitales” (nie ma szpitali).

Carolina siempre toma café en las cafeterías de su barrio.

Carolina zawsze pije kawę w kawiarniach w swojej dzielnicy.

Śniadanie możemy zjeść w kawiarni (cafetería), ale nie na przystanku autobusowym (parada de autobús).

Co Carolina robi na „mercado”?

comprar comida

kupować jedzenie

Ona pija kawę (tomar café) w kawiarniach (cafeterías) i kupuje książki w sklepach (tiendas).

Mi barrio es fantástico porque hay muchas cosas.

Moja dzielnica jest fantastyczna, ponieważ jest w niej wiele rzeczy.

También hay muchas cafeterías, ¡todos los días tomo café allí!

Jest też wiele kawiarni. Codziennie piję w nich kawę.

Pamiętaj, że w słowie „cafetería” jest akcent i że w języku hiszpańskim słowo „café” odnosi się do napoju

En mi barrio hay muchas **paradas** de autobús y una estación de tren.

W mojej dzielnicy jest wiele przystanków autobusowych i dworzec kolejowy.

Pamiętaj, że do autobusu wsiadamy na „parada”, a do pociągu na „estación”.

Rozwijanie biegłości językowej

Opowiedz i napisz o swojej okolicy

En mi barrio **hay** muchas cafeterías.
W mojej okolicy jest wiele kawiarni.

En mi barrio hay muchas tiendas.

Słowo „**hay**” oznacza „są”.

Słowa „**hay**” można używać w stosunku do rzeczy zarówno w liczbie pojedynczej, jak i mnogiej.

No hay un hospital, pero hay muchas tiendas y dos cafeterías.

Nie ma szpitala, ale jest wiele sklepów i dwie kawiarnie.

Na nagraniu słyhać zwrot „no hay un hospital”, zatem nie ma szpitala.

En mi barrio hay muchas tiendas, dos cafeterías... ¡pero no hay un hospital!

W mojej okolicy jest wiele sklepów, dwie kawiarnie... ale nie ma szpitala!

W słowie „hospital” (szpital) występuje litera „h”, ale jej nie wymawiamy.

En este barrio **hay** muchos mercados.

W tej dzielnicy jest wiele placów targowych.

Wyraz „hay” mówi, że coś jest lub czegoś nie ma. Tutaj mowa o rzeczy w rodzaju męskim i liczbie mnogiej (mercados).

En mi barrio no hay estaciones de tren.

W mojej okolicy nie ma żadnych stacji kolejowych.

Aby powiedzieć, że czegoś nie ma, mówimy „no hay”, a następnie dodajemy miejsce lub przedmiot.

En mi barrio no hay estaciones de tren.

W mojej okolicy nie ma żadnych stacji kolejowych.

Pamiętaj, że słowo „no” powinno znajdować się przed słowem „hay”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

No hay un hospital, pero hay muchas tiendas y dos cafeterías.

Nie ma szpitala, ale jest wiele sklepów i dwie kawiarnie.

Na nagraniu słyhać zwrot „no hay un hospital”, zatem nie ma szpitala.

En mi barrio hay muchas tiendas, dos cafeterías... ¡pero no hay un hospital!

W mojej okolicy jest wiele sklepów, dwie kawiarnie... ale nie ma szpitala!

W słowie „hospital” (szpital) występuje litera „h”, ale jej nie wymawiamy.

En mi barrio no hay estaciones de tren.

W mojej okolicy nie ma żadnych stacji kolejowych.

Pamiętaj, że słowo „no” powinno znajdować się przed słowem „hay”.

Co Carolina robi na „mercado”?

comprar comida

kupować jedzenie

Ona pija kawę (tomar café) w kawiarniach (cafeterías) i kupuje książki w sklepach (tiendas).

También hay muchas cafeterías, ¡todos los días tomo café allí!

Jest też wiele kawiarni. Codziennie piję w nich kawę.

Pamiętaj, że w słowie „cafetería” jest akcent i że w języku hiszpańskim słowo „café” odnosi się do napoju.

En mi barrio hay muchas **paradas** de autobús y una estación de tren.

W mojej dzielnicy jest wiele przystanków autobusowych i dworzec kolejowy.

Pamiętaj, że do autobusu wsiadamy na „parada”, a do pociągu na „estación”.

Perdona, ¿dónde está el hospital?

Przepraszam, gdzie jest szpital?

Piszemy „hospital”, pomimo że nie wymawiamy „h” na początku.

La estación de tren está en el centro.

Stacja kolejowa znajduje się w centrum miasta.

Poprawna pisownia wyrazu „stacja kolejowa” to „estación de tren”, choć w niektórych regionach „c” brzmi jak „s”.

Gdzie możemy wsiąść do pociągu?

En la estación
na stacji

Do pociągu wsiadamy na „estación”, do autobusu na „parada”, a kiedy jesteśmy chorzy, idziemy do „hospital”.

Mmmm, hay un mercado muy famoso en el centro. Puedes ir en autobús o en metro.

W centrum miasta jest plac targowy.

Carmen mówi „hay un mercado muy famoso en el centro”.

mercado - parada de autobús - estación de metro

plac targowy – przystanek autobusowy – stacja metra

Najpierw Carmen wspomina o „mercado”, następnie Susan pyta o „parada”, a na koniec Carmen wspomina o „estación”.

Hay una estación de metro al final de la calle.

Na końcu ulicy jest stacja metra.

Plac targowy jest w centrum, ale na końcu ulicy jest stacja metra.

Gdzie możemy napić się kawy?

en la cafetería

w kawiarni

Zazwyczaj zakupy (jedzenie, ubrania, prezenty) robimy w „tienda” lub na „mercado”.

No compro en internet, compro en tiendas de mi barrio.

Nie kupuję przez internet, kupuję w lokalnych sklepach.

Robimy zakupy w „tiendas”, a pijemy coś w „cafetería”.

En el centro hay muchas tiendas.

Roberto mówi o miejscach, w których możemy robić zakupy.

Mówi o „tienda” i tam zazwyczaj robimy zakupy.

Normalmente tomo café en una cafetería.

Mówi, że zazwyczaj pije kawę w kawiarni (*una cafetería*), nie w domu (*en casa*).

Hay, hay, Hay

Wyraz „hay” mówi, że coś jest w danym miejscu.

En este barrio hay muchos mercados.

W tej dzielnicy jest wiele placów targowych.

Prawidłowy zapis słowa „jest” to „hay”. Słowo „mercados” ma rodzaj męski, więc używamy wyrazu „muchos” zamiast „muchas”.

En esta calle no hay muchas cafeterías.

Na tej ulicy nie ma wielu kawiarni.

Aby powiedzieć, że czegoś nie ma, używamy zwrotu „no hay” i dodajemy po nim przedmiot.

Hola, perdona, ¿hay un hospital por aquí?

On nie ma pewności, tylko pyta, czy w okolicy jest szpital.

Rozdział 10

Podawanie kierunków w języku hiszpańskim

Naucz się pytać o drogę i wskazywać drogę w języku hiszpańskim

¿[k]Dónde[k] [k]está[k] la estación?

Gdzie jest stacja?

¿Dónde está la estación?

Aby zapytać, gdzie się coś znajduje, używamy „¿dónde está...?”.

Wyrażenia „¿dónde está...?”, a następnie nazwy miejsca używamy, aby zapytać o położenie tego miejsca.

¿Dónde está la estación?

Gdzie jest stacja?

Czasownika „está” używamy, aby określić położenie, a „es”, aby coś opisać.

sigue recto

iść prosto przed siebie

Segue recto.

Mówi komuś, żeby poszedł prosto („sigue recto”).

cruza la calle

przejsć przez ulicę

Cruza la calle.

przejsć przez ulicę

Chociaż w niektórych krajach wyraz „cruza” wymawia się przez „s”, to zapisuje się go przez „z”.

Segue recto y cruza la calle.

Idź prosto i przejdź przez ulicę.

Wyrazów „dónde” i „está” używamy, żeby zapytać o położenie czegoś: „¿dónde está...?”.

gira a la derecha

skręcić w prawo

Gira a la derecha.

Mówi komuś, żeby skręcił w prawo („gira a la derecha”).

Gira a la derecha.

skręcić w prawo

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego „w prawo” to „derecha”.

gira a la izquierda

skręcić w lewo

Gira a la izquierda.

skręcić w lewo

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego „skręcać” to „gira”.

Gira a la izquierda.

skręcić w lewo

Głoskę „k” zapisujemy jak „qu”. Następnie możemy wstawić „e” lub „i”

Cruza la calle, sigue recto y gira a la izquierda.

Przejdź przez ulicę, idź prosto i skręć w lewo.

al final de la calle

na końcu ulicy

sigue recto

gira a la izquierda

al final de la calle

Cruza la calle y sigue recto.

Przejdź przez ulicę i idź prosto.

Chociaż w niektórych krajach wyraz „cruza” wymawia się przez „s”, to zapisuje się go przez „z”.

Określanie lokalizacji w mieście

Użyj przysłówków miejsca

La cafetería está **cerca** del hospital.

Kawiarnia znajduje się daleko od szpitala.

Kawiarnia jest „cerca”, czyli blisko szpitala.

¿Hay un hospital cerca de aquí?

Czy w pobliżu znajduje się szpital?

Chociaż w niektórych krajach pierwsze „c” w wyrazie „cerca” wymawia się jako „s”, to zapisuje się go przez „c”.

El mercado está lejos de la estación.

Targ znajduje się daleko od stacji.

El mercado está lejos de la estación.

Targ znajduje się daleko od stacji.

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego, że coś znajduje się daleko to „lejos”.

La parada de autobús está lejos de la tienda.

Przystanek autobusowy znajduje się „lejos” (daleko) od sklepu, nie „cerca” (blisko).

La cafetería está enfrente del mercado.

Kawiarnia znajduje się naprzeciwko targu.

La cafetería está **enfrente** del mercado.

Kawiarnia znajduje się naprzeciwko targu.

„**Enfrente de**” oznacza „naprzeciwko”, a „**lejos**” oznacza „daleko”.

El hospital está lejos, enfrente del mercado.

Szpital znajduje się daleko, naprzeciwko targu.

Szpital nie znajduje się w pobliżu (**cerca**), więc jest daleko (lejos).

cerca, lejos, enfrente

La tienda está al lado de la estación.

Sklep znajduje się obok stacji metra.

La tienda está al lado de la estación de metro.

Sklep znajduje się „al lado de”, co oznacza, że znajduje się obok stacji metra.

La tienda está al lado de la estación de metro.

Sklep znajduje się obok stacji metra.

Aby wyrazić, że coś znajduje się obok czegoś, mówimy „al lado de”.

El mercado está entre el hospital y la estación.

Targ znajduje się między szpitalem a stacją.

El mercado está entre el hospital y la estación.

Targ znajduje się między szpitalem a stacją, nie kawiarnią. Mówimy „entre” + miejsce + „y” + miejsce.

El mercado está entre el hospital y la estación. Targ znajduje się między szpitalem a stacją.
Poprawna pisownia wyrazów oznaczających „między... a...” to „entre... y...”.

El mercado está ... el hospital ... la estación.

entre... y...

Targ znajduje się między szpitalem a stacją.

El hospital está cerca... del mercado.

La cafetería está entre la tienda... y la estación.

El mercado está al lado de... la parada de autobús.

El mercado está cerca de la tienda y lejos del hospital.

Targ znajduje się blisko sklepu i daleko od szpitala.

aquí mismo

właśnie tu

La cafetería está aquí mismo.

Kawiarnia jest „aquí mismo”, czyli tutaj, więc nie musi długo iść.

El hospital está aquí mismo.

Szpital jest tutaj.

Coś, co znajduje się „enfrente” jest blisko, natomiast „aquí mismo” oznacza, że coś jest bardzo blisko.

La cafetería está aquí **mismo**.

Kawiarnia jest tutaj.

Zwrotu „está aquí mismo” używamy, aby podkreślić, że coś znajduje się bardzo blisko nas.

El hospital está **cerca** del mercado.

Szpital znajduje się blisko targu.

Pamiętaj, że „cerca” używamy w stosunku do czegoś znajdującego się blisko, a „lejos” do czegoś znajdującego się daleko.

Poznawanie słów „hay” i „está”

Naucz się używać słów „hay” i „está” do mówienia o miejscach

En mi barrio hay muchas tiendas.

W mojej dzielnicy jest wiele sklepów.

En mi barrio hay muchas tiendas.

„Hay” używamy w znaczeniu „jest” lub „są”.

„Hay” można użyć zarówno w stosunku do liczby pojedynczej jak i mnogiej.

En mi barrio hay muchas tiendas.

W mojej dzielnicy jest wiele sklepów.

Piszemy „hay”, pomimo że nie wymawiamy „h” na początku.

¿Dónde está el hospital?

Gdzie jest szpital?

La tienda está al lado de la estación de metro.

„Está” używamy, aby powiedzieć, gdzie coś leży.

„Está” używamy, aby wyrazić **położenie** czegoś.

La tienda está al lado de la estación. Sklep znajduje się obok stacji.

Akcent ma znaczenie! „Está” dotyczy położenia, „esta” znaczy „to”.

„Hay” czy „está”?

„Hay” używamy, aby powiedzieć o istnieniu czegoś, a „está/están”, aby określić położenie czegoś.

Hay un hospital en mi barrio. (*W mojej okolicy znajduje się szpital*).

El hospital **está** enfrente del mercado. (*Szpital znajduje się naprzeciwko targu*).

Las tiendas **están** cerca de la estación. (*Sklepy znajdują się blisko stacji*).

¿Sabes si hay una parada de metro por aquí cerca?

Przepraszam, czy w pobliżu jest stacja metra?

Mmm, sí, hay una parada de autobús, pero **está** un poco lejos.

Hmm, tak, jest przystanek autobusowy, ale trochę daleko.

Hay... una cafetería en esta calle.

Está... al lado de la parada de autobús.

Wskazówka!

Aby odnieść się do położenia czegoś w liczbie mnogiej, używamy „están”.

El hospital **está** en esta calle. (*Szpital znajduje się na tej ulicy*).

Las tiendas **están** cerca de la estación. (*Sklepy znajdują się blisko stacji*).

Las paradas de autobús están en esta calle.

Przystanki autobusowe znajdują się na tej ulicy.

Mówimy o położeniu czegoś w liczbie mnogiej („paradas”), więc potrzebujemy „están”.

Las paradas de autobús están en esta calle.

Przystanki autobusowe znajdują się na tej ulicy.

En mi barrio ... dos estaciones de tren. hay

Las estaciones de metro ... cerca del hospital. están

El hospital ... al lado del mercado. Está

Zwróć uwagę! □

Po „hay” mogą wystąpić:

– liczby: un/una, cinco, diez...

– **określniki ilości: muchos, pocas, algunos...**

Ale **nigdy nie mogą wystąpić „el”, „la”, „los”, „las”**.

Hay dos cafeterías en esta calle. (*Na tej ulicy znajdują się dwie kawiarnie*).

Hay muchos mercados en mi barrio. (*W mojej okolicy znajduje się wiele targów*).

Hay un hospital en el centro.

En esta calle **hay** muchas tiendas.

Na tej ulicy znajduje się dużo sklepów.

Opisujemy miejsca w okolicy, więc używamy „hay”, nie „está/están”.

Ćwiczenie umiejętności czytania

Przeczytaj tekst o czyimś nowym życiu w Meksyku

Laura está muy contenta porque vive en México.

Laura jest bardzo szczęśliwa, że mieszka w Meksyku.

Hay una cafetería muy buena y voy allí todos los días.

Tam jest bardzo dobra kawiarnia i chodzę do niej codziennie.

Hay una cafetería muy buena.

Tam jest bardzo dobra kawiarnia.

Tomo un café y una torta de jamón.

Piję kawę i jem kanapkę.

Tomo un café y una torta de jamón.

Piję kawę i jem kanapkę.

cerca

Hola, Luis:

¿Qué tal? Yo estoy muy contenta porque ahora vivo en Ciudad de México con mi hermana. Es una ciudad muy grande y muy bella. Vivimos en el centro, y hay muchas cafeterías, restaurantes y mercados cerca. Mi mercado favorito es el Mercado de San Juan. Está enfrente de nuestra casa.

Trabajo en una escuela en el centro, donde soy profesora de español. Hay una cafetería muy buena al lado de la escuela. Se llama Cafebrería el Péndulo. El camarero se llama Antonio. Es mi amigo y es muy simpático, y muy guapo también. Voy allí todos los días después de trabajar. Tomo un café y una torta de jamón (¡mi favorita!), y leo un libro. ¡Hay muchos libros en esta cafetería!

¡Hasta pronto!

Laura

One mieszkają w centrum miasta.

Laura mieszka z siostrą.

Ulubionym targiem Laury jest ten... naprzeciwko jej domu.

El mercado está enfrente de nuestra casa.

Targ jest przed naszym domem.

Zaznacz trzy wyrazy, które znaczą: obok. al, lado, de

Laura pracuje... w szkole w centrum miasta.

Laura czyta, je kanapkę z szynką i pije kawę.

Hola, Luis:

¿Qué tal? Yo estoy muy contenta porque ahora vivo en Ciudad de México con mi hermana. Es una ciudad muy grande y muy bella. Vivimos en el centro, y hay muchas cafeterías, restaurantes y mercados cerca.

Mi mercado favorito es el Mercado de San Juan. Está enfrente de nuestra casa.

Trabajo en una escuela en el centro, donde soy profesora de español. Hay una cafetería muy buena al lado de la escuela. Se llama Cafebrería el Péndulo. El camarero se llama Antonio. Es mi amigo y es muy simpático, y muy guapo también. Voy allí todos los días después de trabajar. Tomo un café y una torta de jamón (¡mi favorita!), y leo un libro. ¡Hay muchos libros en esta cafetería!

¡Hasta pronto!

Laura

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz zadawanie pytań o drogę

¿Dónde está la estación?

Gdzie jest stacja?

El mercado está lejos de la estación.

Targ znajduje się daleko od stacji.

El mercado **está lejos** de la estación.

Targ znajduje się daleko od stacji.

Cruza la calle.

przejsć przez ulicę

Cruza... la calle.
Gira... a la derecha.
Sigue... todo recto.

El mercado está entre el hospital y la estación.
Targ znajduje się między szpitalem a stacją.

Las cafeterías **están** cerca del mercado.
Kawiarnie znajdują się blisko targu.

Mówimy o położeniu kilku kawiarni, dlatego używamy „están” (a nie „está”).

Sigue recto y cruza la calle.
Idź prosto i przejdź przez ulicę.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

El mercado está entre el hospital y la estación.
Targ znajduje się między szpitalem a stacją.

Sigue recto y cruza la calle.
Idź prosto i przejdź przez ulicę.

El hospital está aquí mismo.
Szpital jest tutaj.

Coś, co znajduje się „enfrente” jest blisko, natomiast „aquí mismo” oznacza, że coś jest bardzo blisko.

El mercado está cerca de la tienda y lejos del hospital.
Targ znajduje się blisko sklepu i daleko od szpitala.

La tienda está al lado de la estación de metro.
Sklep znajduje się obok stacji metra.

Aby wyrazić, że coś znajduje się obok czegoś, mówimy „al lado de”.

La cafetería está aquí **mismo**.
Kawiarnia jest tutaj.

Zwrotu „está aquí mismo” używamy, aby podkreślić, że coś znajduje się bardzo blisko nas.

El hospital está **cerca** del mercado.
Szpital znajduje się blisko targu.

Pamiętaj, że „cerca” używamy w stosunku do czegoś znajdującego się blisko, a „lejos” do czegoś znajdującego się daleko.

El mercado está ... el hospital ... la estación.

entre... y...

Targ znajduje się między szpitalem a stacją.

La cafetería está **enfrente** del mercado.
Kawiarnia znajduje się naprzeciwko targu.

„**Enfrente de**” oznacza „naprzeciwko”, a „lejos” oznacza „daleko

La tienda está al lado de la estación de metro

Stacja metra znajduje się obok sklepu.

Sklep znajduje się „al lado de”, co oznacza, że znajduje się obok stacji metra.

Las paradas de autobús están en esta calle.

Przystanki autobusowe znajdują się na tej ulicy.

Mówimy o położeniu czegoś w liczbie mnogiej („paradas”), więc potrzebujemy „están”.

¿Sabes si hay una parada de metro por aquí **cerca**?

Przepraszam, czy w pobliżu jest stacja metra?

El mercado está **enfrente de** nuestra casa.

Targ jest przed naszym domem.

al, lado, de

Cruza la calle y **sigue** recto.

Przejdź przez ulicę i idź prosto.

Chociaż w niektórych krajach wyraz „cruza” wymawia się przez „s”, to zapisuje się go przez „z”.

Gira a la **izquierda**.

skręcić w lewo

Głoskę „k” zapisujemy jak „qu”. Następnie możemy wstawić „e” lub „i”.

Gira a la derecha. Mówi komuś, żeby skręcił w prawo („gira a la derecha”).

Cruza la calle, sigue recto y gira a la izquierda.

Przejdź przez ulicę, idź prosto i skręć w lewo.

¿Dónde está la estación?

Gdzie jest stacja?

Czasownika „está” używamy, aby określić położenie, a „es”, aby coś opisać.

Rozdział 11

Mówienie o jedzeniu

Poznaj nazwy podstawowej żywności

Tengo la lista de la compra en mi móvil.

Mam listę zakupów na telefonie.

Escribo la lista de la compra en una app en mi móvil.

Tworzę listę zakupów w aplikacji na telefonie.

Dokument, w którym zapisujemy rzeczy do kupienia, nosi nazwę „lista de la compra” (lista zakupów).

No como carne.

Nie jem mięsa.

Es importante comer mucha fruta.

Należy jeść dużo owoców.

¿Cuál es tu fruta favorita?

Jaki jest twój ulubiony owoc?

Ogólne określenie na jabłka, banany, truskawki, pomarańcze itp. to „owoc”.

Escribo la... lista de la compra.

Es importante comer mucha... fruta.

No como... carne.

Compro pan para hacer un bocadillo.

Kupuję chleb, aby zrobić kanapkę.

el pan

chleb

Kanapkę zawsze robi się z chleba. Pozostałe składniki mogą się różnić.

pan, fruta

„Pan” (chleb) i „fruta” (owoc) to żywność. „Lista de la compra” to lista zakupów.

El pescado está delicioso.

Ryba jest pyszna.

Si vas al restaurante Ayna, te recomiendo el pescado.

Na nagraniu słyhać „te recomiendo el pescado” (polecam rybę). Nie ma wzmianki o mięsie.

En este restaurante el pescado es muy bueno.

W tej restauracji są bardzo dobre ryby.

Uwaga! Słowo „carne” (mięso) kończy się na „-e”, ale jest rodzaju żeńskiego: la carne.

¡Me encantan las verduras!

Uwielbiam warzywa!

Los vegetarianos normalmente comen muchas verduras.

Wegetarianie jedzą zazwyczaj dużo warzyw.

la carne

el pescado

las verduras

Como verduras todos los días.

Codziennie jem warzywa.

Poprawna pisownia słowa oznaczającego „warzywa” to „verduras”.

Como **verduras** todos los días.

Codziennie jem warzywa.

Choć „be” i „ve” brzmią tak samo, to słowo jest pisane przez „v”.

En el restaurante de la playa el **pescado** está muy bueno.

W tej restauracji na plaży są bardzo dobre ryby.

Pamiętaj, że słowo „pescado” (ryba) jest rodzaju męskiego, a „carne” (mięso) – żeńskiego.

En el restaurante de la playa el **pescado** está muy bueno.

W tej restauracji na plaży są bardzo dobre ryby.

Pamiętaj, że słowo „pescado” (ryba) jest rodzaju męskiego, a „carne” (mięso) – żeńskiego.

Wyjście na zakupy spożywcze

Poznaj nazwy różnych sklepów, w których można kupić żywność.

Compro fruta en la frutería.

Kupuję owoce w warzywniaku.

Compro fruta en la frutería.

W tym miejscu możemy kupić owoce.

We „frutería” możemy kupować „fruta” (owoce) i „verduras” (warzywa).

Compro el pan en la panadería.

Kupuję chleb w piekarni.

Compro el pan en la panadería. Kupuję chleb w piekarni.

Uwaga! Poprawna pisownia słowa „piekarnia” to „panadería”.

Perdona, ¿hay una panadería por aquí?

Compramos carne en la carnicería.

Kupujemy mięso w sklepie mięsnym.

Compramos carne en la carnicería.

Kupujemy mięso w sklepie mięsnym.

Trudna pisownia! Na produkt mówimy „carne” z końcówką „-e”, natomiast sklep mięsny to „carnicería” przez „i”.

el pan la panadería

la carne la carnicería

la fruta la frutería

Czy udało Ci się zauważyć, że wszystkie miejsca mają akcent padający na literę „i” (panadería, carnicería, frutería)?

Skoro we „frutería” kupujemy „fruta”, a w „carnicería” – „carne”, to co kupujemy w „pescadería”?

el pescado

W „pescadería” kupujemy „pescado” (ryby).

Hay una pescadería en el mercado.

Na targu jest sklep rybny.

Compro pescado en la pescadería.

Kupuję ryby w sklepie rybnym.

„Carne” (mięso) kupujemy w „carnicería”, a „pescado” (ryby) – w „pescadería”.

Compramos el pescado en la pescadería.

Kupujemy ryby w sklepie rybnym.

Pamiętaj, że we wszystkich tych słowach (pescadería, frutería, panadería itd.) akcent pada na literę „i”.

Compro libros en la librería.

Kupuję książki w księgarni.

Compro libros en la librería de mi barrio.

Kupuję książki w swojej lokalnej księgarni.

„Pan” (chleb) kupujemy w „panadería”, a „libros” (książki) – w „librería”.

Compro los libros en la librería de mi barrio.

frutería, carnicería

„Librería” to też sklep, ale nie kupujemy tam żywności, lecz książki.

Compro todo en el supermercado.

Kupuję wszystko w supermarkecie.

Enrique robi zakupy spożywcze w różnych sklepach. *Fałsz*

On chodzi do supermarketu i kupuje tam wszystko, ponieważ nie lubi chodzić do różnych sklepów.

los libros la librería

el pescado la pescadería

el pan la panadería

Vamos a la **carnicería** a comprar carne.

Chodzimy po mięso do sklepu mięsnego.

Pamiętaj, że to słowo pochodzi od „carne”, ale ma literę „i” (carnicería) oraz akcent padający na ostatnią literę „i”.

Compro en la **frutería** todos los días.

Codziennie robię zakupy w warzywniaku.

Pamiętaj, że słowo „frutería” (warzywniak) ma akcent nad literą „i”.

Poznaj kolejne podstawowe produkty spożywcze

Poznaj nazwy podstawowej żywności i tradycyjnych potraw

Un café con leche, por favor.

Poproszę kawę z mlekiem.

Un café con leche, por favor.

Ona mówi „con leche”, a „leche” to słowo oznaczające „mleko”.

Tomo el café con azúcar.

Piję kawę z cukrem.

Tomo el café con azúcar.

Piję kawę z cukrem.

W niektórych regionach to słowo wymawia się przez „s”, jednak poprawna pisownia to „azúcar” (cukier).

La paella lleva arroz.

Paella zawiera ryż.

Paella zawiera ryż.

Kelnerka mówi „arroz, claro”. Ryż jest głównym składnikiem paelli.

Czy wiesz, że...?

□ Paella to jedna z najbardziej tradycyjnych hiszpańskich potraw. Choć pochodzi z Walencji na wschodzie kraju, przyrządza się ją w całej Hiszpanii. Może zawierać ryby, mięso drobiowe i inne, warzywa itp. Nie dodawaj jednak do niej chorizo, jeśli nie chcesz podpaść swoim znajomym z Hiszpanii!

La paella lleva arroz.

Paella zawiera ryż.

Słowo „arroz” zawiera podwójne „r”. Ten dźwięk jest dużo mocniejszy niż brzmienie pojedynczego „r”.

La paella lleva arroz.

Paella zawiera ryż.

Słowo „arroz” ma podwójne „r” i jest to najważniejszy składnik paelli.

La tortilla española lleva muchos huevos.

Omlet po hiszpańsku zawiera dużo jajek.

La tortilla española lleva muchos huevos.

Omlet po hiszpańsku zawiera dużo jajek.

Uwaga! Choć te dwa słowa mogą brzmieć podobnie, prawidłowa pisownia słowa „jajka” to „huevos”.

La tortilla española lleva muchos huevos.

Compro huevos en el supermercado.

Kupuję jajka w supermarkecie.

Pamiętaj, że w słowie „jajka” występuje litera „h”, choć nie jest wymawiana.

Omlet po hiszpańsku

Omlet po hiszpańsku to następna tradycyjna potrawa z Hiszpanii. Zawiera jajka, oliwę, sól i ziemniaki (stąd nazwa „tortilla española” lub też „tortilla de patatas”). Może też zawierać cebulę, aczkolwiek jej stosowanie w tej potrawie jest przedmiotem wielu kontrowersji wśród Hiszpanów. Musisz opowiedzieć się po jednej ze stron!

La paella El arkoz
La tortilla Los huevos

Carla pyta, czy sałatka zawiera oliwę.

Ona pyta „¿lleva aceite?”, a „aceite” to słowo, które oznacza „oliwa”.

¿Quieres el aceite?
Czy chcesz oliwę?

W niektórych regionach to słowo wymawia się przez „s”, jednak poprawna pisownia to „aceite” (oliwa).

No tomo mucha sal.

Nie jem dużo soli.

No como mucha sal.
Nie jem dużo soli.

Pisownia słowa „sól” to „sal”. Słowo „sol” oznacza „słońce”.

¿Quieres un café solo o con **leche**?
Chcesz kawę czarną czy kawę z mlekiem?
Pisownia słowa oznaczającego „mleko” to „leche”.

Me gusta mucho el **arroz**.
Bardzo lubię ryż.

Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne

Porozmawiaj o jedzeniu i ilościach

Wskazówka!

W języku hiszpańskim niektóre rzeczowniki można policzyć przy użyciu liczb. Nazywamy je „contables” (rzeczownikami policzalnymi).

una manzana, **dos** bolígrafos, **cuatro** huevos, etc. : jedno jabłko, dwa długopisy, cztery jajka itd.

¿Podría pasarme un poco de **azúcar**?

W języku hiszpańskim przy użyciu liczb nie możemy policzyć „cukru”.

manzana
jabłko

Możemy policzyć jabłka: „una manzana”, „cinco manzanas” itd., ale **nie „azúcar”** (cukier), **czy „leche”** (mleko).

Wskazówka!

Niektórych rzeczowników nie można policzyć przy użyciu liczb. Nazywamy je „incontables” (rzeczownikami niepoliczalnymi).

Aby określić ilość tych rzeczowników, używamy słów takich jak „kilogram / litr” czy „butelka / sztuka / opakowanie” itp.

un kilo de azúcar / un paquete de azúcar : kilogram cukru / opakowanie cukru

un litro de leche / un cartón de leche : litr mleka / karton mleka

Necesito un paquete de **arroz**, no queda mucho.

Możemy policzyć opakowania ryżu, kilogramy ryżu lub nawet ziarenka ryżu, ale nie ryż ogólnie.

leche

mleko

Możemy **policzyć** zarówno „**huevos**”, jak i „**naranjas**” („cinco naranjas”, „diez huevos” itd.), ale **nie** „**leche**” (mleko).

Quedan 250 gramos de **pasta**, ¿te parece suficiente?

Rzeczownik napisany pogrubioną czcionką jest niepoliczalny.

Możemy policzyć wagę makaronu, ale nie możemy powiedzieć „una pasta”, „cinco pastas”, „veinte pastas” itd.

- leche

mleko

Napoje, jak np. „**leche**” (mleko) przechowujemy w „**botellas**” (butelkach), ale odmierzamy je w „**litros**” (litrach).

Wskazówka!

Mówimy „un litro de leche, aceite o vino” (litr mleka, oleju lub wina), lecz jeśli chcemy określić ilość / wielkość butelki, mówimy „una botella de un litro” (butelka jednolitrowa) lub „una botella de medio litro” (butelka półlitrowa).

- pasta

makaron

Mówimy „una botella” lub „un litro de aceite”. Produkty takie jak **makaron**, **ryż** itp. występują w „**paquete**”.

- huevo, naranja, libro

Do **policzenia tych słów możemy użyć liczb** takich jak „uno”, „cinco” czy „treinta”.

- fruta

owoc

Nie możemy policzyć „fruta”, ale możemy policzyć różne rodzaje owoców: „dos manzanas”, „tres naranjas” itp.

- azúcar

cukier

„Paquete” to opakowanie; „aceite” mierzymy w „litros”, a „**azúcar**” w „**kilos**”.

Wskazówka!

Mówimy „un paquete de arroz, pasta o azúcar” (opakowanie ryżu, makaronu lub cukru), lecz jeśli chcemy określić wielkość tego opakowania, mówimy „un paquete de un kilo o un paquete de 500 gramos” (opakowanie kilogramowe lub opakowanie półkilogramowe).

- sal, verdura, carne

Tych rzeczy nie możemy policzyć (tylko opakowania, w których występują); po prostu je odmierzamy (kilogramy, gramy itp).

- Una barra de pan por favor.

Poproszę bochenek chleba.

„**Pan**” zazwyczaj występuje w „**barras**” (bochenkach), a „**leche**” w „**cartones**” (kartonach).

- Necesito **un paquete de** arroz, no queda mucho.

Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.

Moglibyśmy **policzyć ziarna ryżu**, ale nie „arroz” ogólnie, więc liczymy jego **opakowanie**: „**un paquete**”.

- La comida está salada, tiene mucha sal.
Jedzenie jest słone, jest w nim za dużo soli.
Jeśli jedzenie jest **słone**, zawiera dużo „**sal**”. Ponadto „sal” jest **r. ż.** i w **I. poj.**, więc używamy „mucha”.
- En el mercado puedes conseguir pescado fresco.
Świeże ryby można kupić na targu.
Te wyrazy są **niepoliczalne**, ale „**pescado**” jest **rodzaju męskiego** (fresco), a „verdura” rodzaju żeńskiego (fresca).
- Tengo que comprar **una botella** de un litro de aceite de oliva.
Muszę kupić litrową butelkę oliwy z oliwek.
Czasami możemy po prostu powiedzieć „**un litro de aceite**”, ponieważ domyślnie zawsze występuje w „botellas”.
- Quiero dos manzanas.
Chcę dwa jabłka.
Pamiętaj, że **możemy policzyć „manzanas”** („cinco manzanas”, „diez manzanas” itd.), ale **nie „leche”**.
- Necesito cuatro huevos.
Potrzebuję czterech jajek.
Pamiętaj, że **możemy policzyć „huevos”** („cinco huevos”, „diez huevos” itd.), ale **nie „pescado”**.
- Necesito un litro de leche.
Potrzebuję litr mleka.
Płynny i napoje takie jak woda, mleko czy olej mierzy się w „**litros**”; **ryż, makaron** itp. w „**kilos**”.
- ¿Podría pasarme un poco de azúcar?
Czy możesz podać mi trochę cukru?
W języku hiszpańskim przy użyciu liczb nie możemy policzyć „cukru”.

Określniki ilościowe

Naucz się wyrażać ilość

Wskazówka!

Czasami musimy określić dokładną ilość: trzy jabłka, tuzin jajek lub kilogram owoców, a czasami jej nie znamy lub nie chcemy jej podawać.

W takich przypadkach stosujemy wyrazy zwane „**cuantificadores indefinidos**” (kwantyfikatory nieokreślone).

¿Podría **pasarme un poco** de azúcar? - Czy możesz podać mi trochę cukru?

La comida está salada, tiene mucha sal. - Jedzenie jest słone, jest w nim dużo soli.

Necesito **un paquete** de arroz, no queda mucho.

Wyraz napisany pogrubioną czcionką opisuje jakąś nieokreśloną ilość. **Falsz**

Określa konkretną ilość: opakowanie.

Wskazówka!

Oto przykłady kwantyfikatorów nieokreślonych w języku hiszpańskim:

poco / poca, mucho / mucha, bastante, demasiado / demasiada (trochę, dużo, dość, za dużo)

¿Podría pasarme un **poco** de azúcar? - Czy możesz podać mi trochę cukru?
Los doctores recomiendan comer **mucha** fruta. - Lekarze zalecają jedzenie dużej ilości owoców.
Tenemos **bastante** verdura. - Mamy wystarczająco dużo warzyw.
Comes **demasiada** carne. - Jesz za dużo mięsa.

Comes demasiada carne.
Jesz za dużo mięsa.

Ta osoba je **dużo więcej** mięsa, niż potrzeba. „**Carne**” jest **rodzaju żeńskiego**, więc używamy „**demasiada**”.

Wskazówka!

Niektóre z poznanych przez nas kwantyfikatorów nieokreślonych mają rodzaj żeński i męski. Musimy używać ich więc odpowiednio z rzeczownikami rodzaju żeńskiego i męskiego.

Demasiada + rzeczownik rodzaju żeńskiego (la carne)	Comes demasiada carne .
Mucho + nombre masculino (el arroz)	No queda mucho arroz .

Tengo **muchas** manzanas.

Wyraz występujący po kwantyfikatorze napisanym pogrubioną czcionką jest rzeczownikiem policzalnym. *Prawda*

Jabłka możemy policzyć, w związku z czym „manzanas” to rzeczownik policzalny.

Wskazówka!

Kiedy kwantyfikatorów nieokreślonych używamy **z rzeczownikami policzalnymi, musimy zastosować liczbę mnogą tych kwantyfikatorów**: pocos / pocas, muchos / muchas, bastantes, demasiados / demasiadas.

Tengo **muchas** manzanas. (Mam wiele jabłek.)

Tengo **pocos** huevos.
Mam kilka jajek.

„**Pocos/-as**” używamy **z rzeczownikami policzalnymi** („huevos”, „manzanas” itd.), a „**poco**” **z rzeczownikami niepoliczalnymi**.

Leo **pocos** libros.

Wyraz występujący po kwantyfikatorze napisanym pogrubioną czcionką jest rzeczownikiem policzalnym.

Wskazówka!

W zależności od pełnionej w zdaniu funkcji, kwantyfikatory mogą należeć do różnych kategorii:
– Jeśli opisujemy ilość, kwantyfikator pełni rolę **przymiotnika**.
– Jeśli natomiast modyfikuje znaczenie czasownika, kwantyfikator pełni rolę **przysłówka**.

W tym przykładzie **mówimy o ilości soli** w pożywieniu :

La comida está salada, tiene **mucha sal**. (Jedzenie jest słone, jest w nim dużo soli.)

Kwantyfikator napisany pogrubioną czcionką jest przysłówkiem (**modyfikuje znaczenie czasownika**):

Necesito un paquete de arroz, no queda **mucho**. (Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.)

Wskazówka!

Najprostszą metodą, aby dowiedzieć się, czy dany kwantyfikator pełni funkcję przymiotnika, jest sprawdzenie, czy występuje po nim rzeczownik.

Tenemos **bastante** verdura. (Mamy dość warzyw.)

Leo **pocos** libros.

Kwantyfikator napisany pogrubioną czcionką jest przysłówkiem (modyfikuje znaczenie czasownika). *Falsz*

Określa ilość przeczytanych przeze mnie książek, więc jest to przymiotnik.

Leo **poco**.

Kwantyfikator napisany pogrubioną czcionką jest przysłówkiem (modyfikuje znaczenie czasownika). *Prawda*

W odniesieniu do **czasowników** używamy „poco” i „mucho”, ale one **nie ulegają zmianie**.

W poniższych zdaniach wybierz kwantyfikatory nieokreślone.

mucho, demasiados, poco

Tutaj „**mucho**” i „**poco**” modyfikują czasowniki („queda”, „leo”), a „**demasiados**” rzeczownik policzalny („huevos”).

bastante verdura
wystarczająco warzyw

Moglibyśmy powiedzieć również „**suficiente** verdura”.

Wskazówka!

Zwróć uwagę! Synonimem „bastante” jest kwantyfikator „suficiente”.

Tenemos bastante verdura. = Tenemos **suficiente** verdura.

Wybierz kwantyfikator, który w poniższych zdaniach pełni rolę przysłówka.

demasiado

W tym przypadku „**demasiado**” modyfikuje tylko czasownik „comes”, a „demasiada” odnosi się do rzeczownika „carne”.

Comes demasiada carne.
Jesz za dużo mięsa.

Kiedy używamy „**demasiado/-a**”, wyrażamy, że **czegoś jest więcej niż potrzeba**.

mucha

Tutaj „**mucha**” modyfikuje „fruta” i działa jak **przymiotnik**. Moglibyśmy powiedzieć również „poca / bastante fruta”.

poca verdura
mało warzyw

„**Demasiada**” oznacza, że **czegoś jest więcej niż potrzeba**, a „suficiente”, że czegoś jest **wystarczająco**.

Quedan 250 gramos de pasta, ¿te parece **suficiente**?

Zostało tylko 250 gramów makaronu. Sądziś, że to wystarczy?

Używamy „**suficiente**”, bo „pasta” jest **rzeczownikiem niepoliczalnym**. W stosunku do „manzanas” użylibyśmy „suficientes”.

Tenemos bastante verdura.

Mamy wystarczająco dużo warzyw.

Używamy „**bastante**”, bo „**verdura**” jest **rzeczownikiem niepoliczalnym**. W stosunku do „**libros**” użylibyśmy „**bastantes**”.

Comes **demasiada** carne.

Jesz za dużo mięsa.

Ta osoba je **dużo więcej** mięsa, niż potrzeba. „**Carne**” jest **rodzaju żeńskiego**, więc używamy „**demasiada**”.

¿Podría pasarme un poco de azúcar?

Czy możesz podać mi trochę cukru?

Wyrażenie „**un poco de**” **nigdy się nie zmienia**: „un poco de leche”, „un poco de agua”, „un poco de carne” itp.

Comes demasiada carne.

Jesz za dużo mięsa.

Używamy „**demasiada**”, bo „**carne**” jest **rzeczownikiem niepoliczalnym**. W stosunku do „**manzanas**” użylibyśmy „**demasiadas**”.

Tenemos **bastante** verdura.

Mamy wystarczająco dużo warzyw.

Moglibyśmy powiedzieć również „**suficiente verdura**”.

No queda mucha fruta.

Nie zostało wiele owoców.

Używamy „**mucha**”, bo „**fruta**” jest **rzeczownikiem niepoliczalnym rodzaju żeńskiego**. Mówiąc o „**pan**”, użylibyśmy „**mucho**”.

Quedan pocos huevos.

Używamy „**pocos**”, bo „**huevos**” jest **rzeczownikiem policzalnym r. m.**; „**poca**” używamy do rzeczowników niepoliczalnych r. ż.

Hay mucho arroz.

Używamy „**mucho**”, bo „**arroz**” jest rzecz. **niepoliczalnym r. m.**; „**mucha**” używamy do rzecz. niepoliczalnych r. ż.

Rozwijanie biegłości językowej

Powtórzenie ostatnich lekcji

Gdzie kupię ryby?

En la pescadería

w sklepie rybnym

„Pescado” (ryby) kupujemy w „**pescadería**”, „**carne**” – w „**carnicería**”, a „**fruta**” – we „**frutería**”.

la carne la carnicería

el pescado la pescadería

la fruta la frutería

Pan

On pyta o „**panadería**” (piekarnię), ponieważ chce kupić chleb.

librería, supermercado

W „**librería**” (księgarni) kupujemy książki, a w „**supermercado**” (supermarkecie) można kupić wiele produktów.

los libros la librería

el pan la panadería

la leche el supermercado

Tomo el café solo: sin leche, pero con azúcar.

Piję czarną kawę: bez mleka, ale z cukrem.

„Café solo” oznacza kawę bez mleka, a poprawna pisownia to „leche”.

arroz, azúcar

„Lista de la compra” to lista, na której zapisujemy rzeczy do kupienia.

el arroz

Aby przygotować tortillę, smażymy ziemniaki z huevos (jajkami) i aceite (oliwą).

Un café con ..., por favor. leche

Compramos ... para los bocadillos. pan

Necesito ... para preparar paella. Arroz

Antes de ir al supermercado, escribo la lista de la compra.

Przed udaniem się do supermarketu tworzę listę zakupów.

Prawidłowa pisownia wyrażenia „lista zakupów” to „lista de la compra”.

Dani: El sábado vienen mis padres a comer y quiero hacer paella.

Sara: Perfecto, tenemos **arroz** para la paella, ¿verdad?

Dani: jajaja, sí, en casa siempre hay arroz. Pero...¿tenemos **verduras**?

Sara: No, tenemos que comprar. ¿Hay carne y pescado para la paella?

Dani: Tenemos un poco de **carne**. Podemos comprar **pescado** en el supermercado.

Sara: Mmmm, prefiero el pescado de la pescadería, ¡es mejor!

Dani: Vale, ¿necesitamos algo más?

Sara: En la pescadería no, pero también necesitamos **pan**, **aceite** y **leche**.

Dani: Bien, tú vas a la pescadería y yo compro el **pan**, el **aceite** y la **leche** en el supermercado.

Sara: Genial, ¡vamos!

Dani potrzebuje ryżu do przygotowania paelli.

Sara mówi Daniemu, że mają ryż, ponieważ potrzebuje on ryżu do przygotowania paelli.

Tienen carne en casa pero tienen que comprar pescado y verduras.

Oni mają w domu mięso, ale muszą kupić rybę i warzywa.

Oni mówią, że muszą kupić warzywa, a Dani sugeruje, by kupić rybę w supermarkecie.

Sara chce kupić rybę w supermarkecie. *Falso*

Ona mówi, że woli sklep rybny, ponieważ jest lepszy niż supermarket.

Uzupelnij zdania poprawnym wyrazem.

Dani y Sara tienen ... en casa. Arroz

Compran el ... en la pescadería. Pescado

Compran el ... en el supermercado. Pan

Choć mogą kupić rybę w supermarkecie, wolą „pescadería”.

Tú vas a la pescadería y yo compro el pan, el aceite y la leche en el supermercado.

Ty pójdz do sklepu rybnego, a ja kupię chleb, oliwę i mleko w supermarkecie.

Prawidłowa pisownia słowa „oliwa” to „aceite”, z literą „c”, choć niektórzy wymawiają ją jak „s”.

Tú vas a la pescadería y yo compro el pan, el aceite y la **leche** en el supermercado.

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego „mleko” to „leche”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Tenemos **bastante** verdura.

Mamy wystarczająco dużo warzyw.

Moglibyśmy powiedzieć również „**suficiente verdura**”.

Hay mucho arroz.

Używamy „**mucho**”, bo „**arrooz**” jest rzecz. **niepoliczalnym r. m.**; „mucha” używamy do rzecz. niepoliczalnych r. ż.

Quedan 250 gramos de **pasta**, ¿te parece suficiente?

Rzeczownik napisany pogrubioną czcionką jest niepoliczalny.

Możemy policzyć wagę makaronu, ale nie możemy powiedzieć „una pasta”, „cinco pastas”, „veinte pastas” itd.

En el restaurante de la playa el **pescado** está muy bueno.

W tej restauracji na plaży są bardzo dobre ryby.

Pamiętaj, że słowo „**pescado**” (ryba) jest rodzaju męskiego, a „**carne**” (mięso) – żeńskiego.

Como verduras todos los días.

Codziennie jem warzywa.

Poprawna pisownia słowa oznaczającego „warzywa” to „verduras”.

Los vegetarianos normalmente comen muchas verduras.

Wegetarianie jedzą zazwyczaj dużo warzyw.

Ona mówi, że woli sklep rybny, ponieważ jest lepszy niż supermarket.

Tú vas a la pescadería y yo compro el pan, el aceite y la **leche** en el supermercado.

Poprawna pisownia wyrazu oznaczającego „mleko” to „leche”.

Wybierz rzeczowniki niepoliczalne. sal, verdura, carne

Tych rzeczy nie możemy policzyć (tylko opakowania, w których występują); po prostu je odmierzamy (kilogramy, gramy itp).

¿Podría pasarme un poco de azúcar?

Czy możesz podać mi trochę cukru?

W języku hiszpańskim przy użyciu liczb nie możemy policzyć „cukru”.

Leo **poco**.

Kwantyfikator napisany pogrubioną czcionką jest przysłówkiem (modyfikuje znaczenie czasownika).

W odniesieniu do **czasowników** używamy „**poco**” i „**mucho**”, ale one **nie ulegają zmianie**.

Tomo el café solo: sin leche, pero con azúcar.

Piję czarną kawę: bez mleka, ale z cukrem.

„Café solo” oznacza kawę bez mleka, a poprawna pisownia to „leche”.

Antes de ir al supermercado, escribo la lista de la compra.

Przed udaniem się do supermarketu tworzę listę zakupów.

Prawidłowa pisownia wyrażenia „lista zakupów” to „lista de la compra”.

Me gusta mucho el **arroz**.

Bardzo lubię ryż.

¿Quieres el aceite?

Czy chcesz oliwę?

W niektórych regionach to słowo wymawia się przez „s”, jednak poprawna pisownia to „aceite” (oliwa).

Enrique robi zakupy spożywcze w różnych sklepach. Fałsz

On chodzi do supermarketu i kupuje tam wszystko, ponieważ nie lubi chodzić do różnych sklepów.

Vamos a la **carnicería** a comprar carne.

Chodzimy po mięso do sklepu mięsnego.

Pamiętaj, że to słowo pochodzi od „carne”, ale ma literę „i” (carnicería) oraz akcent padający na ostatnią literę „i”.

Compro en la **frutería** todos los días.

Codziennie robię zakupy w warzywniaku.

Pamiętaj, że słowo „frutería” (warzywniak) ma akcent nad literą „i

mucha

Tutaj „**mucha**” modyfikuje „**fruta**” i działa jak **przymiotnik**. Moglibyśmy powiedzieć również „poca / bastante fruta”.

poca verdura

mało warzyw

„**Demasiada**” oznacza, że **czegoś jest więcej niż potrzeba**, a „**suficiente**”, że czegoś jest **wystarczająco**.

Rozdział 12

Opisywanie swojego domu i zwierząt

Naucz się słów do mówienia o swoim domu

la habitación

pokój

PRZYKŁAD

¿Cuántas habitaciones hay en tu casa?

Ile pokoi jest w twoim domu?

Wskazówka!

Czy wiesz, że „la habitación” oznacza zarówno pokój, jak i sypialnię? Aby wyrazić się jaśniej, możemy również użyć „el dormitorio” (sypialnia).

Mi habitación es muy pequeña. (Mój pokój jest bardzo mały. / Moja sypialnia jest bardzo mała.)

Nuestro piso tiene tres dormitorios. (W naszym mieszkaniu są trzy sypialnie.)

la cocina

kuchnia

PRZYKŁAD

Después de comer friego los platos en la cocina.

Po obiedzie zmywam naczynia w kuchni.

el comedor

jadalnia

PRZYKŁAD

Mis padres desayunan en el comedor.

Moi rodzice jedzą śniadanie w jadalni.

el cuarto de baño

łazienka

PRZYKŁAD

¿Dónde está el cuarto de baño?

Gdzie jest łazienka?

Wskazówka!

Możemy zarówno powiedzieć „el cuarto de baño”, jak i „el baño” czy „el aseo”.

El baño está al fondo a la derecha. (Łazienka jest na końcu, po prawej.)

El aseo es muy pequeño. (Toaleta jest bardzo mała.)

el comedor

jadalnia

Wyraz „**comedor**” pochodzi **od** „**comer**” (jeść), ponieważ to właśnie **robimy** w tym pokoju.

el cuarto de baño łazienka

el comedor jadalnia

la cocina kuchnia

el salón

salon

PRZYKŁAD

Las paredes del salón son de color verde.

Ściany w salonie są zielone.

el pasillo

korytarz

PRZYKŁAD

Mi dormitorio está al final del pasillo, a la derecha.

Moja sypialnia jest na końcu korytarza, po prawej.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że czasownik „**ser**” używany jest do opisu wyglądu,
zaś „**estar**” do opisu położenia czegoś.

Mi dormitorio **está** al final del pasillo, a la derecha.: Tutaj mówimy o tym, gdzie znajduje się sypialnia.

Las paredes del salón **son** de color verde. Tutaj opisujemy kolor ścian w salonie.

Słowa związane z częściami domu.

comedor, habitaciones, cocina

Opisując dom, „**comedor**” i „**cocina**” **nie uważa się za „habitaciones”**.

el jardín

ogród

PRZYKŁAD

Riego las plantas del jardín todos los días.

Codziennie podlewam rośliny w ogrodzie.

el garaje

garaż

PRZYKŁAD

Tengo un **garaje** con espacio suficiente para dos coches.

Mam garaż z wystarczającą ilością miejsca na dwa samochody.

la puerta

drzwi

PRZYKŁAD

La puerta es de madera.

Te drzwi są zrobione z drewna.

la ventana

okno

PRZYKŁAD

¿Puedes cerrar la ventana, por favor?

Czy możesz proszę zamknąć okno?

el jardín ogród

el garaje garaż

el pasillo korytarz

la habitación

pokój

„**Habitación**” odnosi się do **pokoju**, w którym **śpimy**. Możemy również powiedzieć „el dormitorio”.

¿Puedes cerrar la ventana, por favor?

Czy możesz zamknąć okno, proszę?

„**Garaje**” to miejsce, w którym **parkujemy samochód** i jest **rodzaju męskiego**; powiedzielibyśmy „**cerrar el garaje**”.

Las paredes del salón son de color verde.

Ściany w salonie są zielone.

„**Salón**” to **pokój znajdujący się w domu**, a „**jardín**” znajduje się **na zewnątrz** i **nie ma ścian**.

Dalej

Después de comer **friego** los platos en la **cocina**.

Po obiedzie zmywam naczynia w kuchni.

Potrawy przyrządzamy w „**cocina**” (kuchni), nie w „habitación” (sypialni).

Dalej

La puerta es de madera.

Te drzwi są zrobione z drewna.

Słowo „**puerta**” jest **rodzaju żeńskiego**, ale „comedor” jest rodzaju męskiego, więc będzie „el comedor”.

Tengo un garaje con espacio suficiente para dos coches.

Mam garaż z wystarczającą ilością miejsca na dwa samochody.

Samochód parkujemy w „**garaje**” (garażu).

Ponadto „cocina” jest rodzaju żeńskiego, więc będzie „una cocina”.

el pasillo

korytarz

¿Dónde está el cuarto de baño?

Gdzie jest łazienka?

Możemy powiedzieć „cuarto de baño” lub po prostu „**baño**”, ale nie możemy powiedzieć „cuarto de comedor”, tylko „comedor”.

el comedor

jadalnia

Wyraz „**comedor**” pochodzi **od „comer”** (jeść), ponieważ to właśnie **robimy** w tym pokoju.

¿Puedes cerrar la ventana, por favor?

Czy możesz zamknąć okno, proszę?

Pamiętaj, że w języku hiszpańskim w **większości przypadków „v” i „b” brzmią tak samo.**

Tengo un **garaje** con espacio suficiente para dos coches.

Mam garaż z wystarczającą ilością miejsca na dwa samochody.

Mis padres desayunan en el comedor.

Moi rodzice jedzą śniadanie w jadalni.

Wyraz „**comedor**” pochodzi **od „comer”** (jeść), ponieważ to właśnie **robimy** w tym pokoju.

Riego las plantas del **jardín** todos los días.

Codziennie podlewam rośliny w ogrodzie.

¿Cuántas habitaciones hay en tu casa?

Ile pokoi jest w twoim domu?

„**Habitación**” odnosi się do **pokoju**, w którym **śpimy**. Możemy również powiedzieć „el dormitorio”.

- Las paredes del **salón** son de color verde.

Ściany w salonie są zielone.

Zwróć uwagę na akcenty

¿Dónde está el cuarto de baño?

Gdzie jest łazienka?

Możemy powiedzieć „cuarto de baño” lub po prostu „baño”.

Después de comer friego los platos en la **cocina**.

Po obiedzie zmywam naczynia w kuchni.

Zwróć uwagę na **inne brzmienie „c” w „co” i „ci” w „cocina”?**

Mówienie o meblach

Poznaj słowa do mówienia o meblach i opisywania ich

la mesa

stół

PRZYKŁAD

Necesitamos una mesa más grande para el comedor.

Potrzebujemy większego stołu do jadalni.

la silla

krzesło

PRZYKŁAD

Hay cuatro sillas alrededor de la mesa.

Wokół stołu są cztery krzesła.

el sofá

kanapa

PRZYKŁAD

Todas las noches vemos la tele en el sofá.

Każdego wieczoru oglądamy telewizję na kanapie.

la cama

łóżko

PRZYKŁAD

¿Qué hay debajo de la cama?

Co tam jest pod łóżkiem?

el armario

szafa

PRZYKŁAD

Hay un armario en cada dormitorio.

W każdej sypialni jest szafa.

a estantería

półka

PRZYKŁAD

¿Pongo los libros en la estantería?

Czy mam odłożyć książki na półkę?

Kliknij meble, w których przechowujesz ubrania. armario

el armario szafa

el sofá kanapa

la estantería półka

la ducha

prysznic

PRZYKŁAD

Tengo que comprar unas **cortinas** nuevas para la **ducha**.

Muszę kupić nową zasłonę prysznicową.

el lavabo

umywalka

PRZYKŁAD

El jabón está encima del lavabo.

Mydło jest na umywalce.

Kliknij wyrazy związane z meblami. estantería, armario, cama

el frigorífico

lodówka

PRZYKŁAD

No queda mucha leche en el frigorífico.

W lodówce nie zostało dużo mleka.

Wskazówka!

Czy wiesz, że „frigo” jest nieformalnym określeniem „frigorífico”?

„Nevera” to inny powszechnie używany wyraz oznaczający „lodówkę”.

W niektórych krajach Ameryki Łacińskiej zamiast wyżej wymienionych nazw używa się „heladera” i „refrigerador”.

el horno

piekarnik

PRZYKŁAD

Voy a cocinar el pescado en el horno.

Zamierzam upiec rybę w piekarniku.

el frigorífico
lodówka

el horno piekarnik
el lavabo umywalka
la ducha prysznic

la cama
łóżko

Hay cuatro sillas alrededor de la mesa.
Wokół stołu są cztery krzesła.

el horno
piekarnik

No queda mucha leche en el frigorífico.
W lodówce nie zostało dużo mleka.

la estantería
półka

Tengo que comprar unas cortinas nuevas para la ducha.
Muszę kupić nową zasłonę prysznicową.

El jabón está encima del lavabo.
Mydło jest na umywalce.

Todas las noches vemos la tele en el sofá.
Każdego wieczoru oglądamy telewizję na kanapie.

el armario
szafa

Necesitamos una mesa más grande para el comedor.
Potrzebujemy większego stołu do jadalni.

¿Pongo los libros en la estantería?
Czy mam odłożyć książki na półkę?

Voy a cocinar el pescado en el **horno**.
Zamierzam upiec rybę w piekarniku.

El jabón está encima del lavabo.
Mydło jest na umywalce.

Tengo que comprar unas cortinas nuevas para la **ducha**.
Muszę kupić nową zasłonę prysznicową.

¿Qué hay debajo de la cama?
Co tam jest pod łóżkiem?

Necesitamos una **mesa** más grande para el comedor.
Potrzebujemy większego stołu do jadalni

Todas las noches vemos la tele en el **sofá**.
Każdego wieczoru oglądamy telewizję na kanapie.

Zwróć uwagę na akcenty

Nauka czasowników nieregularnych

Odmieniaj czasowniki nieregularne w czasie „presente simple”

- Barbara Bueno me voy a casa. ¿Vienes?
- Jaime Envío este correo y termino. ¿Dónde vives?
- Barbara Vivo cerca de la Gran Vía.
- Jaime Yo vivo muy lejos de aquí y cambiar de piso pero no encuentro nada con dos habitaciones.
- Barbara La cocina de mi casa es demasiado pequeña y solo tengo una habitación, aunque venir a pie a la oficina.
- Jaime Yo andar que venir en metro y no necesito una cocina grande porque normalmente como fuera de casa.
- Barbara A veces que es muy caro pero es genial, vuelvo a casa andando todos los días y...
- Jaime ...y todos los días hasta más tarde porque vives muy cerca de la oficina.

Vuelvo a casa andando todos los días.

To zdanie mówi o codziennych czynnościach.

Todos los días **duermes** hasta más tarde.

O codziennych czynnościach mówimy, używając czasu teraźniejszego.

Wskazówka!

Wiemy już, że w języku hiszpańskim są trzy grupy czasowników: –ar / –er / –ir. Czasowniki należące do tych grup odmieniają się według określonych reguł i nazywane są czasownikami regularnymi.

hablar (mówić)

yo habl-**o**

tú habl-**as**

él / ella / usted habl-**a**

nosotros / nosotras habl-**amos**

Wskazówka!

Kiedy czasowniki nie odmieniają się według określonych reguł, nazywamy je „**irregulares**”. Porównajmy regularny czasownik „hablar” (mówić) z nieregularnym czasownikiem „pensar” (myśleć).

Oba należą do tej samej grupy czasowników zakończonych na „–ar”, ale w przykładzie poniżej można zauważyć, że „pensar” jest nieregularny, ponieważ w jego temacie dochodzi do zmiany samogłoski.

Czasownik regularny „hablar” (mówić) nie zmienia swojego tematu : yo habl-**o**

Czasownik nieregularny „pensar” (myśleć) zmienia swój temat : yo **piens**-o

Quiero cambiar de piso pero no **encuentro** nada.

Czasowniki nieregularne podlegają tym samym regułom, co większość czasowników.

Czasowniki nieregularne nie podlegają tym samym regułom, co większość czasowników.

Wskazówka!

Istnieją czasowniki nieregularne, których temat zmienia się całkowicie i takie, których temat różni się jedną literą.

ir (iść) : yo voy (ja idę)
preferir (woleć) : yo prefiero (ja wolę)

Wskazówka!

Teraz przyjrzyjmy się odmianie jednego z tych czasowników nieregularnych w czasie teraźniejszym, kiedy w temacie „e” zmienia się na „ie”.

Preferir
prefier-**o**
prefier-**es**
prefier-**e**
prefer-**imos**

La cocina de mi casa **es** demasiado pequeña.

Temat nieregularnego czasownika „ser” zmienia się niemal całkowicie w czasie teraźniejszym.

Yo vivo muy lejos de aquí y **quiero** cambiar de piso.

Czasownik „querer” jest nieregularny i w czasie teraźniejszym zmienia swój temat z „e” na „ie”.

Aunque **puedo** venir a pie a la oficina.

Czasownik „poder” jest nieregularny i w czasie teraźniejszym zmienia swój temat z „e” na „ie”.

„Poder” jest nieregularny, ale „o” zmienia się na „ue”: yo puedo.

Wskazówka!

Inną zmianą zachodzącą w temacie jest przekształcenie „o” w „ue”.

poder (móc) :	Puedo venir a pie a la oficina. (Mogę dotrzeć do biura na piechotę.)
volver (wracać)	Vuelvo a casa andando todos los días. (Wracam do domu na piechotę każdego dnia.)
:	

Normalmente **como** fuera de casa.

Czasownik „comer” jest regularny.

czasowniki nieregularne. es, prefiero, duermes

Które z tych czasowników nieregularnych zmieniają swój temat na „ie” w czasie teraźniejszym?

querer
chcieć

preferir, querer, pensar

Todos los días tú duermes hasta más tarde.

Codziennie śpisz do późna.

Volver wrócić

poder, encontrar

Pero yo no encuentro nada con dos habitaciones.
Ale nie mogę znaleźć niczego z dwoma pokojami.

Puedo venir a pie a la oficina.

Mogę dotrzeć do biura na piechotę.

Yo **prefiero** andar que venir en metro.

Wolę chodzić na piechotę niż jeździć metrem.

yo puedo

tú puedes

él / ella / usted puede

yo prefiero

tú prefieres

él / ella / usted prefiere

A veces **pienso** que es muy caro pero es genial.

Czasami wydaje mi się, że to jest bardzo drogie, ale świetne.

Nosotras dormimos muchas horas.

nosotros pensamos

vosotras pensáis

ellos piensan

Vuelvo a casa andando todos los días.

Codziennie mogę wracać do domu na piechotę.

Todos los días **duermes** hasta más tarde porque vives muy cerca de la oficina.

Codziennie śpisz do późna, ponieważ mieszkasz bardzo blisko biura.

Ellos **prefieren** andar.

Oni wolą chodzić na piechotę.

A veces **pienso** que es muy caro pero es genial.

Czasami wydaje mi się, że to jest bardzo drogie, ale świetne.

Zamawianie jedzenia i napojów

Naucz się słów do zamawiania jedzenia i napojów w barach i restauracjach

el café

kawa

PRZYKŁAD

¿Quieres un café solo o con leche?

Chcesz kawę czarną czy z mlekiem?

la cerveza

piwo

PRZYKŁAD

¿Te apetece tomar una cerveza?

Masz ochotę na piwo?

Wskazówka!

Hiszpanie zazwyczaj nie zamawiają „**una cerveza**”, kiedy idą do baru.
Zamawiając piwo, określają jego rodzaj lub wielkość.
Zazwyczaj proszą o „**una caña**”, małe piwo lane.

el refresco

napój bezalkoholowy

PRZYKŁAD

Voy a tomar **un refresco de naranja**.

Wezmę bezalkoholowy napój pomarańczowy.

la ración

przekąska

PRZYKŁAD

¿Pedimos **una ración de tortilla**?

Czy mamy zamówić przekąskę w postaci tortilli?

Wskazówka!

Czy wiesz, że w języku hiszpańskim istnieje wiele różnych sposobów na opisanie przekąski serwowanej do napojów? I

nne wyrazy oznaczające „**ración**” to „**tapa**” i „**pincho**”, rodzaj naszych koreczków.

W niektórych krajach Ameryki Łacińskiej noszą one inne nazwy: „**botanas**” w Meksyku, „**pasapalos**” w Wenezueli czy „**pasabocas**” w Kolumbii.

el café kawa

la cerveza piwo

el refresco napój bezalkoholowy

el refresco

Znaczy "napój bezalkoholowy".

el bocadillo

kanapka

PRZYKŁAD

Quiero un bocadillo de atún con tomate.

Poproszę o kanapkę z tuńczykiem i pomidorem

la copa

kieliszek

PRZYKŁAD

¿Me pone **una copa de vino blanco**?

Czy mogę prosić o kieliszek białego wina?

la barra

bar

PRZYKŁAD

Tienen **que pedir en la barra**.

Muszą Państwo zamówić przy barze.

el bocadillo

kanapka

café, cerveza, refresco - napoje

Wskazówka!

Teraz przyjrzymy się czasownikowi „poner” (położyć).

Czasownik „poner” w języku hiszpańskim jest powszechnie używany przy zamawianiu jedzenia i napojów w barze.

¿Qué le pongo?	W ten sposób kelner zadaje pytanie klientowi. Oznacza „Na co masz ochotę?” i jest raczej formalne.
¿Me pones un café?	W ten sposób klient zamawia jedzenie lub napoje. Oznacza „Poproszę ... / Czy mogę prosić o ...?” i również jest wyrażeniem formalnym.

Poner

położyć / podać

PRZYKŁAD

¿Qué le pongo?

Co mogę ci podać?

traer

przynieść

PRZYKŁAD

¿Nos trae un poco más de pan?

Czy możesz przynieść nam trochę chleba?

bocadillo, ración jedzenie

¿Qué te pongo? Co mogę ci podać?

traer przynieść

la barra bar

el refresco

Znaczy "napój bezalkoholowy".

¿Quieres un café solo o con leche?

Chcesz kawę czarną czy z mlekiem?

Para mí, un refresco de naranja, por favor.

Dla mnie proszę napój pomarańczowy.

Voy a tomar un refresco de naranja.

Wezmę bezalkoholowy napój pomarańczowy.

¿Me pones una copa de vino blanco?

Czy mogę prosić o kieliszek białego wina?

¿Nos trae un poco más de pan?

Czy możesz przynieść nam trochę chleba?

el bocadillo

kanapka

¿Te apetece tomar una cerveza?

Masz ochotę na piwo?

¿Qué le pongo?

Co chciałby pan zamówić?

¿**Pedimos una ración de tortilla?**

Czy mamy zamówić przekąskę w postaci tortilli?

Tienen que pedir en la barra.

Muszą Państwo zamówić przy barze.

¿**Qué le pongo?**

Co chciałby pan zamówić?

Voy a tomar un **refresco** de naranja.

Wezmę bezalkoholowy napój pomarańczowy.

¿Pedimos una **ración|tapa|botana|porción** de tortilla?

Czy mamy zamówić przekąskę w postaci tortilli?

tapa

Tienen que pedir en la barra.

Muszą Państwo zamówić przy barze.

¿Quieres un **café** solo o con leche?

Chcesz kawę czarną czy z mlekiem?

Zwróć uwagę na akcenty

¿Me pone una **copa** de vino blanco?

Czy mogę prosić o kieliszek białego wina?

Quiero un **bocadillo** de atún con tomate.

Poproszę o kanapkę z tuńczykiem i pomidorem.

Nauka słów używanych w restauracji

Poznaj słowa przydatne do zrozumienia menu i płacenia

a reserva

rezerwacja

PRZYKŁAD

Tengo una reserva a nombre de Pedro.

Mam rezerwację na nazwisko Pedro.

la carta

menu / karta dań

PRZYKŁAD

¿Podría traernos la carta?

Czy może nam pan / pani przynieść menu?

Wskazówka!

Czy wiesz, że na określenie jadłospisu używamy dwóch określeń: „el menú” i „la carta”? Wyraz „menú” dosłownie oznacza menu, w którym przedstawione są ceny potraw i napojów serwowanych przez daną restaurację, jednak może być stosowany również w odniesieniu do karty dań.

la reserva

el agua

woda

PRZYKŁAD

Una botella de agua con gas, por favor.

Poproszę butelkę wody gazowanej.

el vino

wino

PRZYKŁAD

Para mí, una copa de vino tinto.

Dla mnie kieliszek czerwonego wina.

Wskazówka!

Czy pamiętasz lekcje o rzeczownikach niepoliczalnych?

Właśnie do nich należą „**el agua**” i „**el vino**”.

Dlatego też zazwyczaj mówimy „**un vaso de...**” (szklankę...) / „**una botella de...**” (butelkę...) i „**una copa de...**” (kieliszek...).

un vaso de agua (szklanka wody)

una botella de agua (butelka wody)

una copa de vino (kieliszek wina)

una botella de vino (butelka wina)

el agua

woda

el agua woda

el vino wino

la carta menu

los entrantes

przekąska

PRZYKŁAD

¿Qué pedimos de entrantes?

Co weźmiemy na przekąskę?

el primer plato

przystawka

PRZYKŁAD

De primer plato quiero la sopa del día.

Na przystawkę poproszę zupę dnia.

el segundo plato

danie główne

PRZYKŁAD

De segundo plato, pollo con verduras.

Na danie główne, kurczak z warzywami.

Wskazówka!

W Hiszpanii „(los) **entrantes**” to niewielkie przekąski serwowane przed przystawką.

Przystawka to zazwyczaj zupa, ryż lub makaron, zaś danie główne to mięso lub ryba.

Wskazówka!

W innych hiszpańskojęzycznych krajach, zamiast wyrazu „entrantes” używamy „**entrada**”.

Następnie jest „**plato principal**”, danie główne, które zazwyczaj składa się z mięsa lub ryby i makaronu, ryżu lub warzyw.

el primer plato
przystawka

el postre
deser

PRZYKŁAD

¿Qué **postre** nos recomienda?
Jaki deser nam pan / pani poleca?

la cuenta
rachunek

PRZYKŁAD

¿Nos trae la cuenta, por favor?
Czy może nam pan / pan przynieść rachunek?

la propina
napiwek

PRZYKŁAD

¿**Cuánto dejamos de propina**?
Ile zostawimy napiwku?

el postre

Danie podawane na końcu posiłku.

la cuenta rachunek

la cuenta rachunek

el postre deser

la propina napiwek

la reserva
rezerwacja

la propina
napiwek

agua, vino

el postre
deser

¿Nos trae la cuenta, por favor?
Czy może nam pan / pan przynieść rachunek?

¿Qué pedimos de entrantes?
Co weźmiemy na przekąskę?

De segundo plato pollo con verduras.
Na danie główne, kurczak z warzywami.

Wybierz słowo, które oznacza „menu / karta dań”. Carta

De primer plato quiero la sopa del día.
Na przystawkę poproszę zupę dnia.

Tengo una reserva a nombre de Pedro.
Mam rezerwację pod imieniem Piotr.

¿Podría traernos la **carta**?

Czy może nam pan / pani przynieść menu?

¿Qué pedimos de entrantes?

Co weźmiemy na przekąskę?

De primer plato quiero la sopa del día.

Na przystawkę poproszę zupę dnia.

Una botella de **agua** con gas, por favor.

Poproszę butelkę wody gazowanej.

¿Qué **postre** nos recomienda?

Jaki deser nam pan / pani poleca?

Para mí, una copa de **vino** tinto.

Dla mnie kieliszek czerwonego wina.

De **segundo plato** pollo con verduras.

Na danie główne, kurczak z warzywami.

¿Nos trae la cuenta, por favor?

Czy może nam pan / pan przynieść rachunek?

¿Cuánto dejamos de **propina**?

Ile zostawimy napiwku?

Nauka kolejnych czasowników nieregularnych

Odmieniaj czasowniki nieregularne, takie jak „traer”, „poner” i „hacer”

Tere Buenas tardes Carlos. ¿Qué tal? ¿De dónde vienes?

Carlos Estoy un poco cansado Tere. de la oficina, tengo mucho trabajo. ¿Y tú?

Tere Yo estoy bien. ¿Qué te ?

Carlos Me pones una caña y una ración de patatas bravas.

Tere Yo siempre que una caña es buena para aliviar el estrés. Aquí tienes.

Carlos ¡Gracias Tere! Eres un sol. ¿Me traes la cuenta?

Tere Claro, te la cuenta en un momentito. Son cuatro euros.

Carlos Aquí tienes. Gracias Tere, me , vuelvo a la oficina.

Tere ¡Hasta luego!

Wskazówka!

Krótkie przypomnienie: wiemy już, że **czasu terażniejszego** używamy, aby powiedzieć o czynnościach powtarzalnych i rzeczach, które są ogólnymi prawdami w terażniejszości.

Wiemy również, że w języku hiszpańskim występują czasowniki nieregularne, których temat zależy od osoby wykonującej daną czynność.

Nazywamy je **irregulares**.

Tener (mieć): **tengo** mucho trabajo. (Mam dużo pracy.)

Traer (przynieść): claro, te **traigo** la cuenta en un momentito. (Oczywiście.

Przyniosę ci rachunek za chwilkę.)

Tengo mucho trabajo.

To zdanie mówi o czynnościach powtarzalnych. Fasz

To mówi o jakiejś czynności, która ma miejsce w teraźniejszości.

Estoy un poco cansado, Tere.

Czasownik „estar” (być) jest nieregularny.

Wskazówka!

W języku hiszpańskim, aby o coś poprosić, czasami używamy czasu teraźniejszego.

¿Me **traes** la cuenta? (Czy możesz przynieść mi rachunek?)

¿Qué te **pongo**? (Co mogę ci podać?)

¿Me traes la cuenta?|

To zdanie jest prośbą i jest w czasie teraźniejszym.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że czasowniki takie jak „traer” (przynieść) i „poner” (podać / położyć) przyjmują formę nieregularną w pierwszej osobie liczby pojedynczej („yo”).

Poza tym w czasie teraźniejszym przyjmują formy regularne.

¿Qué te **pongo**?

Me **pones** una caña y una ración de patatas bravas.

¿Me **traes** la cuenta?

Claro, te **traigo** la cuenta en un momentito.

Wskazówka!

Oto odmiana czasownika „traer” w czasie teraźniejszym. Czy dostrzegasz, czym różni się forma „yo”?

persona	Traer (przynieść)
yo	tra-igo
tú	tra-es
él / ella / usted	tra-e
nosotros / nosotras	tra-emos
vosotros / vosotras	tra-éis
ellos / ellas / ustedes	tra-en

Gracias Tere, me **voy**.

Czasownik „ir” w czasie teraźniejszym zmienia w temacie tylko jedną literę. Fałsz

Czasownik „ir” całkowicie zmienia pisownię swojego tematu.

Wskazówka!

Wiemy, że w temacie niektórych czasowników zmianie ulega tylko jedna samogłoska lub spółgłoska. Na przykład w „volver” „o” zmienia się na „ue” (yo **vuelvo**, tú **vuelves** itd.).

Wiemy również, że temat innych czasowników nieregularnych ulega całkowitej zmianie, np. ir (yo **voy**, tú **vas** itd.)

Wskazówka!

W tym rozdziale poznamy czasowniki, których temat zmienia się tylko o jedną samogłoskę. Są to m.in.: „tener”, „venir” czy „decir”.

persona	Venir (przyjść)
yo	vengo (zmiana spółgłoski)

tú
él / ella / usted
nosotros / nosotras
vosotros / vosotras
ellos / ellas / ustedes

vienes (zmiana samogłoski)
viene (zmiana samogłoski)
venimos (nie ulega zmianie)
venís (nie ulega zmianie)
vienen (zmiana samogłoski)

Aquí **tienes**.

„Tener” jest nieregularny, a w temacie zmianie ulega więcej niż jedna samogłoska. Zmianie ulega spółgłoska w pierwszej osobie liczby pojedynczej: „yo tengo”.

Yo siempre **digo** que una caña es buena para aliviar el estrés.

Czasownik „decir” jest nieregularny i w czasie teraźniejszym zmianie ulega więcej niż jedna samogłoska.

W poniższych zdaniach wybierz czasowniki nieregularne w czasie teraźniejszym.

Vengo, tengo, Jones

Wybierz czasownik, który za wyjątkiem pierwszej osoby liczby pojedynczej odmienia się jak czasownik regularny.

traer
przynieść

Me pones una caña y una ración de patatas bravas.
Poproszę o lane piwo i porcję pikantnych ziemniaków.

Claro, te traigo la cuenta en un momentito.
Oczywiście. Przyniosę ci rachunek za chwilkę.

Wybierz czasownik, którego temat zmienia się tylko o jedną samogłoskę.

volver wrócić

Yo siempre digo que una caña es buena para aliviar el estrés.

Zawsze mówię, że lane piwo jest dobre na stres.

Yo vengo de la oficina, tengo mucho trabajo.
Idę z biura, mam dużo pracy.

traigo, Son

traer
przynieść

De donde vienes?

Vengo de la oficina.
Idę z biura.

yo vengo

él / ella / usted viene

nosotros venimos

¿Qué te **pongo**?

Co mogę ci podać?

Me **pones** una caña y una ración de patatas bravas.
Poproszę o lane piwo i porcję pikantnych ziemniaków.

yo pongo
ella pone
nosotros ponemos

Yo siempre **digo** que una caña es buena para aliviar el estrés.
Zawsze mówię, że lane piwo jest dobre na stres.

Gracias Tere, me **voy**.
Dzięki, Tere. Wychodzę.

Me **pones** una caña y una ración de patatas bravas.
Poproszę o lane piwo i porcję pikantnych ziemniaków.

Powtórka

Powtórzenie ostatnich lekcji

la farmacia

Znaczy „**apteka**”

gira a la derecha
skręcić w prawo

comprar
kupić

el azúcar

la habitación

pokój

piwo la **cerveza**

la carta Jest to spis potraw i napojów.

el armario

szafa

panadería piekarnia

el teatro teatr

el banco bank

la ciudad miasto

el teatro teatr

el banco bank

la ciudad miasto

Voy a cocinar el pescado en el **horno**. Zamierzam upiec rybę w piekarniku.

La estación de tren está lejos de aquí.
Stacja kolejowa jest bardzo daleko stąd.

¿Dónde está el cuarto de baño?
Gdzie jest łazienka?

la fruta owoc
el huevo jajko
el aceite olej

Voy a hacer la lista de la compra.
Robię listę zakupów.

¿Dónde está el banco?
Gdzie jest bank?

Necesitamos una mesa más grande para el comedor.
Potrzebujemy większego stołu do jadalni.

Tienen que pedir en la barra.
Muszą Państwo zamówić przy barze.

¿Nos trae la cuenta, por favor?
Czy może nam pan / pan przynieść rachunek?

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ellos **prefieren** andar.
Oni wolą chodzić na piechotę.

estantería, armario, cama półka, szafa, łóżko

Gracias Tere, me **voy**.
Dzięki, Tere. Wychodzę.

carta

bocadillo, ración

Tengo que comprar unas cortinas nuevas para la **ducha**.
Muszę kupić nową zasłonę prysznicową.

Yo siempre **digo** que una caña es buena para aliviar el estrés.

Czasownik „decir” jest nieregularny i w czasie teraźniejszym zmianie ulega więcej niż jedna samogłoska. *Prawda*

Pero yo no encuentro nada con dos habitaciones.
Ale nie mogę znaleźć niczego z dwoma pokojami.

el armario
szafa

Yo vivo muy lejos de aquí y **quiero** cambiar de piso.

Czasownik „querer” jest nieregularny i w czasie teraźniejszym zmienia swój temat z „e” na „ie”.

Después de comer friego los platos en la **cocina**.

Po obiedzie zmywam naczynia w kuchni.

Zwróć uwagę na **inne brzmienie „c”** w „co” i „ci” w „cocina”?

comedor, habitaciones, cocina

Opisując dom, „comedor” i „cocina” **nie uważa się za „habitaciones”**.

la cuenta rachunek

Quiero un **bocadillo** de atún con tomate.

Poproszę o kanapkę z tuńczykiem i pomidorem.

traigo, Son

la carta Jest to spis potraw i napojów.

¿Cuánto dejamos de **propina**?

Ile zostawimy napiwku?

¿Nos trae la cuenta, por favor?

Czy może nam pan / pan przynieść rachunek?

Tengo un garaje con espacio suficiente para dos coches.

Mam garaż z wystarczającą ilością miejsca na dwa samochody.

Samochód parkujemy w „garaje” (garażu). Ponadto „cocina” jest rodzaju żeńskiego, więc będzie „una cocina”.

Tienen que pedir en la barra.

Muszą Państwo zamówić przy barze.

Rozdział 13

Rozmawianie o czynnościach wykonywanych codziennie

Naucz się słów do opisu codziennych czynności

despertarse

obudzić się

PRZYKŁAD

Normalmente, me despierto a las siete en punto.

Zwykle budzę się dokładnie o 7:00.

levantarse

wstać

PRZYKŁAD

Ella se levanta más tarde los fines de semana.

Ona wstaje później w weekendy.

Normalmente, **me despierto** a las siete en punto.

Wskazówka!

Czy pamiętasz czasownik „llamarse”?

Czasowniki kończące się na -se, takie jak „despertarse”, „levantarse” czy „llamarse”, nazywane są **czasownikami zwrotnymi**. Jednak nie myślmy o nich teraz.

Więcej o czasownikach zwrotnych i ich budowie dowiesz się w dalszej części lekcji!

me, despierto

ducharse
brać prysznic

PRZYKŁAD

Ella se ducha todos los días.
Ona bierze prysznic każdego dnia.

vestirse
ubrać się

PRZYKŁAD

Siempre me visto antes de desayunar
Zawsze ubieram się przed śniadaniem

vestirse
ubrać się

desayunar
jeść śniadanie

PRZYKŁAD

Desayunamos a las siete y media.
Śniadanie jemy o wpół do 8.

Vestirse
Znaczy "**ubrać się**".
 lavarse los dientes
umyć zęby

PRZYKŁAD

Me lavo los dientes después de comer.
Po jedzeniu myję zęby.

salir de casa
wychodzić z domu

PRZYKŁAD

Salgo de casa a las ocho y cuarto.
Wychodzę z domu piętnaście po ósmej.

lavarse los dientes umyć zęby
vestirse ubrać się
salir de casa wychodzić z domu

comer
jeść lunch

PRZYKŁAD

Normalmente, comemos a la una y media.
Zwykle jemy lunch o 13:30.

llegar a casa

wracać do domu

PRZYKŁAD

Ella llega a casa a las seis en punto.

Ona wraca do domu o 18:00.

cenar

jeść kolację

PRZYKŁAD

Cenan a las ocho en punto.

Oni jedzą kolację dokładnie o 20:00.

acostarse

iść do łóżka

PRZYKŁAD

Entre semana, me acuesto antes de las 10 en punto.

W dni powszednie chodzę do łóżka przed 22:00.

¿A qué hora llegas a casa?

O której god

Zinie wracasz do domu?

Me visto antes de tomar el desayuno.

Ubieram się, zanim zjem śniadanie.

Me lavo los dientes después de comer.

Po jedzeniu myję zęby

Ella se levanta.

Ona się budzi.

Salgo de casa a las ocho y cuarto.

Wychodzę z domu piętnaście po ósmej.

Entre semana, me acuesto antes de las diez en punto.

W ciągu tygodnia chodzę do łóżka dokładnie o 22:00.

Ellos se lavan los dientes.

Oni myją zęby.

Normalmente, me despierto a las siete en punto.

Zwykle budzę się dokładnie o 7:00.

Ella se **acuesta**.

Ona idzie spać.

Desayunamos a las siete y media.

Śniadanie jemy o wpół do 8.

Salgo de casa a las ocho y cuarto.

Wychodzę z domu piętnaście po ósmej.

Ella se levanta más tarde los fines de semana.

Ona wstaje później w weekendy.

Normalmente, me **despierto** a las siete en punto.

Zwykle budzę się dokładnie o 7:00.

Me visto antes de tomar el desayuno.
Uwieram się, zanim zjem śniadanie.
Cenan a las ocho en punto.
Oni jedzą kolację dokładnie o 20:00.

Nazywanie dni tygodnia

Mów o czasie i dniach tygodnia

el día

dzień

PRZYKŁAD

¿Qué día es hoy?
Jaki jest dzisiaj dzień?

la semana

tydzień

PRZYKŁAD

Mi cumpleaños es esta semana.
W tym tygodniu są moje urodziny.

el fin de semana

weekend

PRZYKŁAD

El fin de semana nos vamos al campo.
W weekend jedziemy na wieś.
Czy wiesz, że potocznie na „el fin de semana” mówimy „el finde”?

el lunes

poniedziałek

PRZYKŁAD

Voy a clase los lunes.
W poniedziałki chodzę na zajęcia.

el martes

wtorek

PRZYKŁAD

¿Qué sueles hacer los martes?
Co robisz we wtorki?

el día dzień

el lunes poniedziałek

el fin de semana weekend

martes, lunes

el miércoles

środa

PRZYKŁAD

El miércoles está en mitad de la semana. Środa to środek tygodnia.

el jueves

czwartek

PRZYKŁAD

Los jueves, como con mis amigos.

W czwartki jem lunch ze znajomymi.

el martes wtorek

el miércoles środa

el jueves czwartek

el viernes piątek

el sábado

sobota

PRZYKŁAD

Los sábados, me levanto más tarde.

W soboty wstaję później.

el domingo

niedziela

PRZYKŁAD

Ella no trabaja los domingos.

Ona nie pracuje w niedziele.

el lunes poniedziałek

el sábado sobota

el domingo niedziela

El sábado voy al cine con mis amigas.

W sobotę wybieram się z przyjaciółkami do kina.

El lunes es el primer día de la semana.

¿Qué día es hoy?

Jaki dzisiaj jest dzień?

el domingo

niedziela

el viernes

piątek

El fin de semana nos vamos al campo.

W weekend jedziemy na wieś

Los **jueves**, como con mis amigos.

W czwartki jem lunch ze znajomymi.

Dal

El viernes es el día antes del fin de semana.

Piątek to dzień przed weekendem.

Dal

Mi cumpleaños es esta semana.

W tym tygodniu są moje urodziny.

Los **sábados**, me levanto más tarde.

W soboty wstaję później.

Zwróć uwagę na akcenty

El miércoles está en mitad de la semana.

Środa to środek tygodnia.

Czasowniki zwrotne

Naucz się, jak funkcjonują czasowniki zwrotne w czasie teraźniejszym

Juan ¡Julieta! ¿Cómo estás?

Julieta Un poco cansada, muy temprano y muy tarde.

Juan ¿Qué haces normalmente?

Julieta Pues, durante la semana me levanto a las seis, y luego levanto a mis hijos.

Juan ¡demasiado temprano! Yo puedo dormir hasta las ocho.

Julieta ¡ Qué suerte! Menos mal que los fines de semana los niños más tarde.

Juan ¿Pero por qué ? ¡No te aburres nunca con tus hijos!

Julieta Tienes razón, en esta casa no nunca.

Wskazówka!

Czasowniki, których używamy, aby powiedzieć, że podmiot jest jednocześnie wykonawcą, jak i adresatem danej czynności nazywane są **czasownikami zwrotnymi**.

Czy dostrzegasz różnicę pomiędzy tymi dwoma zdaniami?

Me despierto a las seis. (Ja budzę się o szóstej.)

Despierto a mis hijos. (Ja budzę moje dzieci.)

Wskazówka!

W pierwszym przykładzie Julieta budzi **swoje dzieci**.

Julieta jest wykonawcą danej czynności, a dzieci są jej adresatami.

W drugim przykładzie używamy czasownika zwrotnego „levantarse”, aby podkreślić, że Julieta jest zarówno wykonawcą jak i adresatem czynności, czyli że Julieta budzi „**samą siebie**”.

Levanto a mis hijos.

Me levanto a las seis.

Un poco cansada, me despierto muy temprano y me acuesto muy tarde.

W tym zdaniu występują dwa czasowniki zwrotne.

¿Qué haces normalmente?

Czasownik „hacer” nie jest czasownikiem zwrotnym.

Wskazówka!

Bezokoliczniki czasowników zwrotnych kończą się na „-se”: despertarse, ducharse itd. Czasowniki zwrotne odmieniamy poprzez umieszczenie zaimka zwrotnego przed czasownikiem.

Przyjrzyjmy się zaimkom zwrotnym!

yo **me** levanto
tú **te** levantas
él / ella / usted **se** levanta
nosotros / nosotras **nos** levantamos
vosotros / vosotras **os** levantáis

Wskazówka!

Jak właśnie mieliśmy okazję zobaczyć, w celu odmiany czasownika zwrotnego należy przed danym czasownikiem umieścić zaimek zwrotny, usunąć końcówkę „-se” i odmienić ten czasownik w zwykły sposób. Oto inny przykład:

yo **me ducho**
tú **te duchas**
él / ella / usted **se ducha**
nosotros / nosotras **nos duchamos**
vosotros / vosotras **os ducháis**

¡**Te levantas** demasiado temprano!

Czasowniki zwrotne odmieniamy, używając odpowiadającego mu zaimka zwrotnego.

¡Te levantas demasiado temprano!

Ty wstajesz bardzo wczesnie!

Wskazówka!

Niemal wszystkie czasowniki mogą być zwrotne, w zależności od tego, czy wykonawca danej czynności jest również jej adresatem i czy znaczenie danego zdania na to pozwala.

Czasownik zwrotny „Levantarse”: **Me levanto** a las seis.

Czasownik zwykły „Levantar”: **Levanto** a mis hijos.

No reflexivo "Levantar"

Me levanto a las seis.

Levanto a mis hijos.

me levanto

te levantas

se levanta

aburrirse, quejarse, levantarse

Yo me ducho.

Biorę prysznic

me ducho

te duchas

se ducha

Pues, durante la semana me levanto a las seis.

Cóż, w ciągu tygodnia wstaję o szóstej.

Me acuesto muy tarde.

Chodzę spać bardzo późno.

nos acostamos
se acuestan
os acostáis

czasownik i zaimek zwrotny.
se, despiertan

Tienes razón, en esta casa no nos aburrimos nunca.
Masz rację. W naszym domu nigdy się nie nudzimy.

¡Te levantas demasiado temprano!
Ty wstajesz bardzo wcześnie!

Un poco cansada, **me despierto** muy temprano y me acuesto muy tarde.
Jestem trochę zmęczona. Wstaję bardzo wcześnie i bardzo późno chodzę spać.

¡**Te levantas** demasiado temprano! Yo puedo dormir hasta las ocho.
Ty wstajesz bardzo wcześnie! Ja mogę spać do ósmej.

Połącz w pary.
me ducho
te duchas
se ducha

nos duchamos
se duchan
os ducháis

¿Pero por qué **te quejas**? ¡No te aburres nunca con tus hijos!
Ale na co narzekasz? Przecież nigdy nie nudzisz się ze swoimi dziećmi!

Mi hermano ... Álvaro. se llama

Mis padres ... Isabel y Jesús. se llaman

Tienes razón, en esta casa no **nos aburrimos** nunca.
Masz rację. W naszym domu nigdy się nie nudzimy.

Nos levantamos a las seis.
My budzimy się o 6:00.

¿Cómo **os llamáis**?
Jakie są wasze imiona?

Tienes razón, en esta casa no **nos aburrimos** nunca.
Masz rację. W naszym domu nigdy się nie nudzimy.

Przysłówki częstotliwości

Używaj słów do wyrażania częstotliwości wykonywania czynności

Pedro ¿Vamos a tomar algo esta tarde, Rosa?

Rosa Esta tarde no puedo, tengo un partido de fútbol a las ocho.

Pedro Ah, ¡qué bien! ¿Juegas al fútbol ?

Rosa Pues a la semana, pero voy al gimnasio todos los días.

Pedro ¡Qué deportista eres! Yo hago ejercicio porque no tengo tiempo.

Rosa ¿Por qué no te apuntas al gimnasio conmigo?

Pedro Es que salgo de trabajar tarde y no vuelvo a casa hasta las diez de la noche.

Rosa ¿Y los fines de semana? Yo los sábados me levanto temprano para correr.

Pedro ¡Ni loco! Los viernes por la noche me acuesto tarde y los sábados no me levanto pronto nunca.

Wskazówka!

Wiemy już, że w języku hiszpańskim czasu teraźniejszego używamy, aby powiedzieć o czynnościach powtarzalnych i ogólnych prawdach dotyczących teraźniejszości.

Voy al gimnasio todos los días.

Los sábados me levanto temprano.

Wskazówka!

W wysłuchanym właśnie dialogu Rosa i Pablo nie tylko mówią o tym, co zwykle robią, ale opisują również, jak często to robią.

¿Juegas al fútbol **a menudo**?

Pues **tres veces** a la semana.

Los sábados me levanto temprano a veces para correr.

W tym zdaniu występuje odniesienie do częstotliwości wykonywania danej czynności.

No vuelvo a casa hasta las diez de la noche.

To zdanie mówi o czynności wykonywanej w teraźniejszości, ale nie mówi o częstotliwości jej wykonywania.

Wskazówka!

Aby opisać częstotliwość występowania czegoś, używamy przysłówków częstotliwości lub wyrażen przysłówkowych. Najbardziej popularne przysłówki częstotliwości to:

siempre (zawsze)

normalmente (zazwyczaj)

a menudo (często)

a veces (czasami)

nunca (nigdy)

Los sábados no me levanto pronto nunca.

W tym zdaniu przysówek częstotliwości występuje po czasowniku. *Prawda*

Yo nunca hago ejercicio porque no tengo tiempo.

W tym zdaniu przysówek częstotliwości występuje przed czasownikiem.

Wskazówka!

Przyjrzyjmy się teraz położeniu przysłówków częstotliwości w zdaniu. Można z łatwością zauważyć, że ich miejsce nie jest stałe; mogą znaleźć się przed lub za czasownikiem.

Los sábados me levanto temprano **a veces** para correr.

Siempre salgo de trabajar tarde.

Wskazówka!

Przysłówka „nunca” możesz również użyć przed lub za czasownikiem. Jednak jeśli „nunca” używasz po czasowniku, wówczas przed czasownikiem musisz dodać „no”:

Yo **nunca** hago ejercicio.

Los sábados **no** me levanto **nunca** pronto.

Juego al fútbol **dos veces** a la semana.

Wyrazy napisane pogrubioną czcionką opisują częstotliwość. *Prawda*

Wskazówka!

Aby wyrazić częstotliwość, możemy również zastosować następujące struktury: „**una vez**” (raz), „**dos veces**” (dwa razy), „**tres veces**” (trzy razy) itd.

una vez al año (raz w roku)

dos veces a la semana (dwa razy w tygodniu)

tres veces al día (trzy razy dziennie)

¿Vamos a tomar algo esta tarde?

W tym zdaniu nie występuje przysłówek częstotliwości pytający o to, jak często coś wykonujemy.

Wskazówka!

Jeśli chcesz zapytać kogoś, jak często coś robi, możesz użyć pytania „

¿**Con qué frecuencia...**?”.

Jednak istnieje bardziej popularny i naturalny sposób zadawania tego rodzaju pytań przez umieszczenie po czasowniku wyrazów takich jak „**mucho**” lub „**a menudo**”.

¿Juegas al fútbol **a menudo**? (Grasz w piłkę nożną często?)

¿Vas **mucho** al gimnasio? (Często chodzisz na siłownię?)

Los sábados no me levanto pronto nunca.

W tym zdaniu przysłówek częstotliwości występuje po czasowniku.

nunca, Siempre, Normalmente

Siempre salgo de trabajar tarde.

Zawsze wychodzę późno z pracy.

¿Juegas al fútbol a menudo?

Czy często grasz w piłkę nożną?

siempre

Yo nunca hago ejercicio.

Nigdy nie ćwiczę.

nunca

una vez al año

raz w roku

Los sábados no me levanto pronto nunca.

W soboty nigdy nie wstaję wcześnie.

Normalmente voy al gimnasio todos los días.

Zazwyczaj codziennie chodzę na siłownię.

Juego al fútbol dos veces a la semana.

Dwa razy w tygodniu gram w piłkę nożną.

Los sábados me levanto temprano **a veces** para correr.

W soboty czasami wstaję wcześnie i idę biegać.

Una vez al año.

raz w roku

Siempre salgo de trabajar tarde.

Zawsze wychodzę późno z pracy.

¿Juegas al fútbol **a menudo**?

Czy często grasz w piłkę nożną?

Czytanie tekstu o czyimś życiu

Przeczytaj tekst i przećwicz słownictwo związane z życiem codziennym

Czytanie tekstu o czyimś życiu

Busuu

Hola, me llamo Rubén.

Soy español, tengo 28 años y vivo en Londres.

Normalmente me levanto a las ocho, me ducho, desayuno y cojo el metro.

Trabajo en una oficina en el sur cerca del teatro Globe.

Mis compañeros y yo comemos en la cafetería de la oficina.

Salgo a las seis y voy al gimnasio.

A veces quedo con mi amiga Susana.

Susana habla inglés y portugués.

Es profesora y sus estudiantes estudian portugués.

Llego a casa a las ocho, ceno y después leo o veo la televisión.

Cześć, nazywam się Ruben.

Jestem Hiszpanem, mam 28 lat i mieszkam w Londynie.

Zwykle wstaję o ósmej, biorę prysznic, jem śniadanie i jeżdżę metrem.

Pracuję w biurze na południu, niedaleko teatru Globe.

Ja i moi koledzy jemy w biurowej stołówce.

Wychodzę o szóstej i idę na siłownię.

Czasami spotykam się z moją przyjaciółką Susaną.

Susana mówi po angielsku i portugalsku.

Jest nauczycielką, a jej uczniowie uczą się języka portugalskiego.

Wracam do domu o ósmej, jem kolację, a potem czytam lub oglądam telewizję.

describe un día normal.
On opisuje zwykły dzień.
normalmente a las ocho.
zazwyczaj o 8
me, ducho
Se ducha.
Bierze prysznic.
En una oficina en el sur.
w biurze na południu
come con sus compañeros.
Je lunch z kolegami.
va al gimnasio
Chodzi na siłownię.
inglés, portugués
cena
Je kolację.
Es de España
Coge el metro

Podawanie daty

Naucz się podawać datę, używając liczebników i nazw miesięcy

el mes
miesiąc

PRZYKŁAD

Junio es el sexto mes del año.
Czerwiec jest szóstym miesiącem roku.

el año
rok

PRZYKŁAD

Hay doce meses en un año.
W roku jest dwanaście miesięcy.

Hay doce meses en un año.
Rok ma dwanaście miesięcy.

enero
styczeń

PRZYKŁAD

El 6 de enero es el Día de los Reyes Magos.
6 stycznia to dzień Trzech Króli

Wskazówka!

Czy wiesz, co to jest „el Día de los Reyes Magos”? To bożonarodzeniowa tradycja obchodzona w większości hiszpańskojęzycznych krajów 6 stycznia. Przebieg uroczystości różni się w zależności od danego kraju. W Hiszpanii obchody zaczynają się dzień wcześniej wielkimi paradami zwanymi „la Cabalgata de los Reyes Magos”, organizowanymi w każdym mieście i

miasteczku. Tej nocy dzieci zostawiają swoje buty przy oknie, aby Trzej Królowie zostawili w nich prezenty. W świąteczny dzień rodziny spotykają się, aby wspólnie przygotować i zjeść uroczysty posiłek, podczas którego spożywają ciasto, które nosi nazwę „roscón de reyes” lub „rosca de reyes”.

febrero

luty

PRZYKŁAD

El 14 de febrero celebramos San Valentín.

Walentynki obchodzimy 14 lutego.

marzo

marzec

PRZYKŁAD

Marzo es el mes que va después de febrero.

Marzec to miesiąc, który występuje po lutym.

Marzo es el mes que va después de febrero.

Marzec to miesiąc, który występuje po lutym.

Wskazówka!

Czy wiesz, że w języku hiszpańskim (podobnie jak w polskim) nazwy miesięcy nie piszemy dużą literą? Zawsze używamy małej litery, chyba że oczywiście jest to początek zdania.

Junio es el sexto mes del año.

El 6 de enero es el Día de los Reyes Magos.

Enero styczeń

febrero luty

marzo marzec

abril

kwiecień

PRZYKŁAD

La Semana Santa cae en abril este año.

W tym roku Wielkanoc przypada w kwietniu.

Wskazówka!

Innym ważnym świętem w krajach hiszpańskojęzycznych jest „la Semana Santa” (Wielkanoc). W Hiszpanii religijne bractwa zwane „cofradías” organizują wówczas na ulicach miast liczne procesje, na których niesie się figury świętych i świece oraz gra na bębnach. Obchody te różnią się w zależności od regionu, a tysiące ludzi zbierają się na ulicach, aby przeżyć te niezwykle wydarzenia.

mayo

maj

PRZYKŁAD

El cumpleaños de mi hermano es en mayo.

Urodziny mojego brata są w maju.

junio

czerwiec

PRZYKŁAD

Terminamos la universidad en junio.

Studia kończymy w czerwcu.

julio

lipiec

PRZYKŁAD

Mi cumpleaños es en julio.

Moje urodziny są w lipcu.

agosto

sierpień

PRZYKŁAD

Suelo irme de vacaciones en agosto.

Na wakacje zwykle jeżdżę w sierpniu.

junio czerwiec

julio lipiec

agosto sierpień

septiembre

wrzesień

PRZYKŁAD

Mi hija empieza el colegio en septiembre.

Moja córka zaczyna szkołę we wrześniu.

octubre

październik

PRZYKŁAD

Algunos países celebran Halloween en octubre.

Niektóre kraje w październiku obchodzą Halloween.

noviembre

listopad

PRZYKŁAD

El 1 de noviembre es el Día de Todos los Santos.

Dzień Wszystkich Świętych jest 1 listopada.

Wskazówka!

„El Día de Todos los Santos” (Dzień Wszystkich Świętych) to święto obchodzone w Hiszpanii i krajach Ameryki Łacińskiej 1 listopada.

Jest to uroczystość, na której rodziny spotykają się wspólnie na cmentarzach, aby modlić się za swoich bliskich.

W Meksyku obchodzi się „el Día de los Muertos” (Dzień Zmarłych), w którym to dniu upamiętnia się zmarłych, wykonując czynności, które lubili za życia.

Obrzędom tym towarzyszą jedzenie, kwiaty, „calacas” (czaszki lub szkielety) i parady.

diciembre

grudzień

PRZYKŁAD

La Nochebuena se celebra el 24 de diciembre.

Wigilia obchodzona jest 24 grudnia.

octubre	październik
noviembre	listopad
diciembre	grudzień

Noviembre va antes de diciembre.

Listopad jest przed grudniem.

enero, febrero, marzo, abril, mayo, junio
styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec

junio, julio, agosto, septiembre, octubre
czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik

abril, mayo, junio, julio, agosto
kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień

Noviembre va antes de diciembre.

Listopad jest przed grudniem.

El 14 de febrero celebramos San Valentín.

Walentynki obchodzimy 14 lutego.

La Semana Santa cae en **abril** este año.

W tym roku Wielkanoc przypada w kwietniu.

junio, julio, agosto, **septiembre**, octubre
czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik

Suelo irme de vacaciones en agosto.

Na wakacje zwykle jeżdżę w sierpniu.

Hay doce meses en un **año**.

Rok ma dwanaście miesięcy.

El 6 de enero es el día de los Reyes Magos.

6 stycznia to dzień Trzech Króli

Junio es el sexto **mes** del año.

Czerwiec jest szóstym miesiącem roku.

Liczenie do 30 w języku hiszpańskim

Naucz się liczebników od 10 do 30 w języku hiszpańskim

once

jedenaste

PRZYKŁAD

Hoy mi hijo cumple once años.

Dzisiaj są jedenaste urodziny mojego syna.

doce

dwanaście

PRZYKŁAD

Estamos a doce de octubre.

Jest dwunasty października.

trece
trzynaście
catorce
czternaście

PRZYKŁAD

El catorce de febrero es San Valentín.

Czternastego lutego są Walentynki.

quince
piętnaście

PRZYKŁAD

Ella nació el quince de julio.

Ona urodziła się piętnastego lipca.

Wskazówka!

Kiedy mówimy o konkretnych datach w języku hiszpańskim, przed liczbą stawiamy „**el**”, a po liczbie „**de**” i nazwę miesiąca.

Ella nació **el quince de julio**.

El catorce de febrero es el día de San Valentín.

Wskazówka!

Aby podać bieżącą datę, używamy „estamos a...” lub „es...”.

Estamos a doce de octubre. (*Jest dwunastego października.*)

Es miércoles **dieciocho** de marzo. (*Jest środa osiemnastego marca.*)

dieciséis, diecisiete, dieciocho, diecinueve
szesnaście, siedemnaście, osiemnaście, dziewiętnaście

PRZYKŁAD

Nos vamos de vacaciones del 16 al 19 de junio.

Na wakacje jedziemy od szesnastego do dziewiętnastego czerwca.

Wskazówka!

Liczby od szesnastu do dziewiętnastu tworzymy w następujący sposób: zapisujemy liczbę „**seis**”, „**siete**”, „**ocho**” lub „**nueve**” i dopisujemy przedrostek „**dieci-**”.

Zwróć uwagę, że akcent w liczbie „**dieciséis**” przypada na drugie „e”.

16: **dieciséis**

17: **diecisiete**

18: **dieciocho**

19: **diecinueve**

once jedenaście
dieciséis szesnaście
diecisiete siedemnaście

dieciocho
osiemnaście

veinte, veintiuno
dwadzieścia, dwadzieścia jeden

PRZYKŁAD

Nuestro aniversario es el veintiuno de octubre. Nasza rocznica jest dwudziestego pierwszego października.

Tengo veintiún años.
„Veintiún” i „veintiuno” mają to samo znaczenie.

Wskazówka!

Od tego momentu można już dość łatwo odgadnąć, jak wygląda reszta liczb:

20: veinte
21: veintiuno
22: veintidós
23: veintitrés
24: veinticuatro
25: veinticinco
26: veintiséis
27: veintisiete
28: veintiocho
29: veintinueve

veintiséis
dwadzieścia sześć

treinta
trzydzieści

PRZYKŁAD

Mi amigo cumple treinta años este fin de semana.

W ten weekend są trzydzieste urodziny mojego przyjaciela.

diecinueve	dziwniętnaście
veinte	dwadzieścia
treinta	trzydzieści

once, doce, trece, catorce,
jedenaście, dwanaście, trzynaście, czternaście

Estamos a doce de octubre .
Jest dwunasty października.

Es miércoles dieciocho de marzo .
Jest środa 18 marca.

Tengo veintiún años.
Mam dwadzieścia jeden lat.

veintiséis
dwadzieścia sześć

once

once, doce, trece, catorce, quince, dieciséis
jedenaście, dwanaście, trzynaście, czternaście, piętnaście, szesnaście

Mi amigo cumple treinta años este fin de semana.

W ten weekend są trzydzieste urodziny mojego przyjaciela.

Es miércoles **dieciocho** de marzo.
Jest środa 18 marca.

veinte, veintiuno, veintidós, veintitrés, veinticuatro, veinticinco

dwadzieścia, dwadzieścia jeden, dwadzieścia dwa, dwadzieścia trzy, dwadzieścia cztery, dwadzieścia pięć

Nuestro aniversario es el **veintiuno** de octubre.

Nasza rocznica jest dwudziestego pierwszego października.

Tengo **veintiún|21** años.

Mam dwadzieścia jeden lat.

Nuestro aniversario es el **veintiuno** de octubre.

Nasza rocznica jest dwudziestego pierwszego października.

Liczebniki porządkowe

Nauucz się słów do opisywania porządku rzeczy lub ludzi

Wskazówka!

Mówiąc o wieku lub ilości ogólnie, używamy liczebników głównych, takich jak „jeden, dwa, trzy” itd.

El niño cumple **seis** años hoy. (Ten chłopiec skończył dzisiaj sześć lat.)

Wskazówka!

Każdy liczebnik główny posiada odpowiadający mu **liczebnik porządkowy**.

Liczebników porządkowych używamy, aby **powiedzieć o kolejności** występowania osób, przedmiotów lub wydarzeń.

Enero es el **primer** mes del año. (Styczeń jest pierwszym miesiącem roku.)

Es la primera calle a la izquierda. (To jest pierwsza ulica po lewej.)

Vivo en el **segundo** piso. (Mieszkam na drugim piętrze.)

Somos los **terceros** en la fila. (Jesteśmy trzeci w kolejce.)

El **miércoles** es el tercer día de la semana. (Środa jest trzecim dniem

Vivo en el segundo piso.

W tym zdaniu występuje liczebnik porządkowy.

La oficina está en el número dos.

„Dos” jest liczebnikiem głównym.

Wskazówka!

„Pierwszy” i „trzeci” zapisujemy jako „**primer**” i „**tercer**”, kiedy występują przed rzeczownikami rodzaju męskiego:

Enero es el **primer** mes del año. (Styczeń jest pierwszym miesiącem roku.)

El **miércoles** es el **tercer** día de la semana. (Środa jest trzecim dniem tygodnia.)

Soy el **tercero** de la fila.

Liczebniki porządkowe „**tercero**” i „**tercer**” mają to samo znaczenie.

Es la primera calle a la izquierda.

To jest pierwsza ulica po lewej.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że liczebniki porządkowe **zgadzają się pod względem rodzaju gramatycznego i liczby** z rzeczownikiem, do którego się odnoszą.

Rodzaj męski, liczba mnoga:	Somos los terceros en la fila. (Jesteśmy trzeci w kolejce.)
Rodzaj żeński, liczba pojedyncza:	Es la primera calle a la izquierda. (To jest pierwsza ulica po lewej.)

Somos los terceros en la fila.
 Jesteśmy trzeci w kolejce.
 primer, segundo, terceros

Wskazówka!

W przykładach poniżej możesz zapoznać się z pisownią pierwszych dziesięciu liczebników porządkowych oraz ich skrótów.

primero (primer) / primera	1.º (1.er), 1. ^a
segundo / segunda	2.º, 2. ^a
tercero (tercer) / tercera	3.º (3.er), 3. ^a
cuarto / cuarta	4.º, 4. ^a
quinto / quinta	5.º, 5. ^a
sexto / sexta	6.º, 6. ^a
séptimo / séptima	7.º, 7. ^a
octavo / octava	8.º, 8. ^a
noveno / novena	9.º, 9. ^a
décimo / décima	10.º, 10. ^a

Wskazówka!

Aby napisać liczebniki porządkowe od jedenastu do dziewiętnastu, dodajemy przedrostek „**decimo-**”, a następnie liczebnik porządkowy od jeden do dziewięciu.

decimo- + quinto:	Celebramos nuestro decimoquinto aniversario.
decimo- + octavo:	Es el decimoctavo cumpleaños de mi hermana.

12 **decimosegundo**
 15 **decimoquinto**
 18 **decimoctavo**

Es el **decimoctavo** cumpleaños de mi hermana.
 To są osiemnaste urodziny mojej siostry.

11 **decimoprimer**
 13 **decimotercero**
 16 **decimosexto**

Ella vive en la **decimoprimer**a planta.
 Ona mieszka na jedenastym piętrze.
 segunda, cuarto

Noviembre es el **decimoprimer** mes del año.

Listopad jest jedenastym miesiącem roku.

Es su **sexto** cumpleaños.

To są jej szóste urodziny.

Es la primera calle a la izquierda.

To jest pierwsza ulica po lewej.

Marzo es el **tercer** mes del año.

Marzec jest trzecim miesiącem roku.

Septiembre es el noveno mes del año.

Wrzesień jest dziewiątym miesiącem roku.

décimo

dziesiąty

Somos los terceros en la fila.

Jesteśmy trzeci w kolejce.

Enero es el **primer** mes del año.

Styczeń jest pierwszym miesiącem roku.

Decimotercero | decimotercer |decimotercera

trzynasty / trzynasta / trzynaste

decimotercer

Es el decimotercero cumpleaños de mi hermana.

To są osiemnaste urodziny mojej siostry.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Entre semana, me acuesto antes de las diez en punto.

W ciągu tygodnia chodzę do łóżka dokładnie o 22:00.

Los sábados me levanto temprano **a veces** para correr.

W soboty czasami wstaję wcześniej i idę biegać.

Mi cumpleaños es esta semana.

W tym tygodniu są moje urodziny.

Noviembre va antes de diciembre.

Listopad jest przed grudniem.

el martes

To oznacza „**wtorek**”.

Es el decimotercero cumpleaños de mi hermana.

To są osiemnaste urodziny mojej siostry.

¡Te levantas demasiado temprano!

Ty wstajesz bardzo wcześniej!

¿Cómo **os llamáis**?

Jakie są wasze imiona?

nunca

A las ocho|Ocho|Llega a casa a las ocho|Llega a las ocho

O ósmej.

Tengo veintiún años.

Mam dwadzieścia jeden lat.

Es miércóles dieciocho de marzo .
Jest środa 18 marca.

Cenan a las ocho en punto.
Oni jedzą kolację dokładnie o 20:00.

„**el jueves**” **jest przed...** el viernes piątek

inglés, portugués

Yo nunca hago ejercicio porque no tengo tiempo. W tym zdaniu przysłówek
częstotliwości występuje przed czasownikiem.

Es miércóles **dieciocho** de marzo.
Jest środa 18 marca.

segunda, cuarto

Junio es el sexto **mes** del año.
Czerwiec jest szóstym miesiącem roku.

Rozdział 14

Rozmawianie o czynnościach wykonywanych w domu

Naucz się odnosić do czynności wykonywanych w domu

leer un libro

czytać książkę

PRZYKŁAD

Cuando llueve, ¿prefieres ir a pasear o leer un libro?

Kiedy pada deszcz, wolisz pójść na spacer czy przeczytać książkę?

ver la tele

oglądać telewizję

PRZYKŁAD

Los domingos a la tarde siempre me apetece ver la tele.

W niedzielne popołudnia mam zawsze ochotę na oglądanie telewizji.

escuchar música

słuchać muzyki

PRZYKŁAD

¿A ti también te gusta escuchar música por las mañanas?

Czy lubisz słuchać muzyki również rano?

limpiar la casa

sprzątać dom

PRZYKŁAD

Nunca limpio la casa los sábados y mi marido tampoco.

Nigdy nie sprzątam domu w soboty, mój mąż też nie.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że w tym rozdziale znajdują się wyrażenia kluczowe przydatne podczas opowiadania o swoich upodobaniach i preferencjach. W tym celu używamy czasowników takich jak **preferir** („woleć / preferować”) i **gustar**, a także **encantar** i **apetecer** (wszystkie trzy znaczą

„lubić”). Zawsze występują po nich czasowniki w formie bezokolicznikowej. Jednak nie zagłębiajmy się teraz w szczegóły, wrócimy do tego później w tej lekcji!

cocinar

gotować / przyrządzać

PRZYKŁAD

A mi hermana le encanta cocinar y a mí también.

Moja siostra uwielbia gotować, ja też.

chatear

pogadać / czatować

PRZYKŁAD

Prefiere chatear con amigos que salir.

On woli czatować ze swoimi znajomymi niż gdzieś wyjść.

limpiar la casa sprzątać dom

leer un libro czytać książkę

chatear pogadać / czatować

jugar a los videojuegos

grać w gry wideo

PRZYKŁAD

A nuestros hijos les encanta jugar a los videojuegos pero a nosotros no.

Nasze dzieci uwielbiają grać w gry wideo, ale my nie.

echarse la siesta

zdrzemnąć się / uciąć sobie drzemkę

PRZYKŁAD

El fin de semana siempre nos echamos la siesta.

W weekendy zawsze ucinamy sobie drzemkę.

echarse la siesta zdrzemnąć się / uciąć sobie drzemkę

escuchar música słuchać muzyki

ver la tele oglądać telewizję

A mi hermana le encanta cocinar y a mí también.

Moja siostra uwielbia gotować, ja też.

Los domingos a la tarde siempre me apetece ver la tele.

W niedzielne popołudnia mam zawsze ochotę na oglądanie telewizji.

A mis amigos y a mí nos encanta jugar a videojuegos.

Moi przyjaciele i ja uwielbiamy grać w gry wideo.

limpio, la, casa

¿Os gusta cocinar?

Lubicie gotować?

escuchar, música

Los fines de semana me echo la siesta.

W weekendy ucinam sobie drzemkę.

leer, un, libro

Los domingos a la tarde siempre me apetece ver la tele.

W niedzielne popołudnia mam zawsze ochotę na oglądanie telewizji.

A nuestros hijos les encanta jugar a los videojuegos pero a nosotros no.

Nasze dzieci uwielbiają grać w gry wideo, ale my nie.

A mi hermana le encanta **cocinar** y a mí también.

Moja siostra uwielbia gotować, ja też.

No me gusta **limpiar la casa** los sábados y a mi marido tampoco.

Nie lubię sprzątać domu w soboty i mój mąż też nie.

¿Cuando llueve prefieres ir a pasear o leer un libro?

Kiedy pada deszcz, wolisz pójść na spacer czy przeczytać książkę?

El fin de semana siempre **nos echamos la siesta**.

W weekendy zawsze ucinamy sobie drzemkę.

¿A ti también te gusta escuchar música por las mañanas?

Czy lubisz słuchać muzyki również rano?

A veces prefiere **chatear** con amigos que salir.

On woli czatować ze swoimi znajomymi niż gdzieś wyjść.

Robienie rzeczy poza domem

Naucz się odnosić do czynności wykonywanych poza domem

montar en bicicleta

jeździć na rowerze

PRZYKŁAD

Los domingos monto en bicicleta por el campo.

W niedziele jeżdżę na rowerze poza miastem.

montar en bicicleta

jeździć na rowerze

PRZYKŁAD

Los domingos monto en bicicleta por el campo.

W niedziele jeżdżę na rowerze poza miastem.

Mi amigo Rubén y yo montamos en bicicleta los findes.

To zdanie znaczy, że w weekendy jeżdżę z przyjacielem na rowerze.

hacer deporte

uprawiać sport

PRZYKŁAD

Los sábados hago deporte con mis amigos.

W soboty uprawiam sport z przyjaciółmi.

ir al cine iść / chodzić do kina

PRZYKŁAD

¿Vamos al cine a ver la última película de Almodóvar?

Czy idziemy do kina zobaczyć ostatni film Almodóvara?

¿Vamos al cine a ver la última película de Almodóvar?
Czy idziemy do kina zobaczyć ostatni film Almodóvara?

¿Vamos al cine a ver la última película de Almodóvar?
Carlos zaprasza swojego przyjaciela na wspólne obejrzenie filmu w kinie.

montar... en bicicleta

hacer... deporte

ir... al cine

quedar con amigos
spotykać się z przyjaciółmi

PRZYKŁAD

Quedo con mis amigos todas las semanas.

Co tydzień spotykam się z przyjaciółmi.

Eva queda con amigos todas las semanas.

Eva co tydzień spotyka się z przyjaciółmi.

salir de fiesta
wychodzić

PRZYKŁAD

Me gusta salir de fiesta a bares y discotecas.

Lubię chodzić do klubów i dyskotek.

Todos los fines de semana salgo de fiesta.

Rebeca mówi, że wychodzi gdzieś w każdy weekend.

pasear
pójść na spacer / spacerować

PRZYKŁAD

Paseo en el parque por la tarde.

Popołudniami chodzę na spacer do parku.

Los sábados, mis amigos y yo paseamos por la ciudad.

W soboty razem z przyjaciółmi spacerujemy po mieście.

Por las tardes, quedo con mis amigos y paseamos por el parque.

Popołudniami spotykam się z przyjaciółmi i chodzimy na spacer do parku.

Los fines de semana quedo... con mis amigos para ir al cine.

Por las tardes, paseo... por el parque cerca de mi casa.

Los sábados por la noche salgo... de fiesta con mis amigas.

Teraz potrafisz już powiedzieć o wielu zajęciach wykonywanych w czasie wolnym! Za chwilę przećwiczymy je wszystkie i sprawdzimy rozumienie ze słuchu, przysłuchując się rozmowie przyjaciół... Jak myślisz, co będą robić?

montar en bicicleta (jeździć na rowerze)

hacer deporte (uprawiać sport)

ir al cine (iść / chodzić do kina)

quedar con amigos (spotykać się z przyjaciółmi)

salir de fiesta (wychodzić)

Sara: ¡Hola, Arturo! ¿Qué tal? Oye, ¿vamos al cine esta noche a ver la última peli de Isabel Coixet?

Arturo: Hey, Sara, ¿qué tal? Esta noche es imposible, salgo de fiesta con mis compañeros de trabajo.

¿Vamos al cine esta noche a ver la última peli de Isabel Coixet?

Sara chce pójść do kina i obejrzeć film.

Arturo no va al cine con Sara porque va a...

salir de fiesta con sus compañeros de trabajo.

Ponieważ wychodzi ze swoimi znajomymi.

Arturo: ¿Quedamos el sábado y paseamos por la ciudad?

Sara: El sábado no puedo porque hago deporte con mi amiga Ana. Pero el domingo podemos montar en bicicleta por el parque.

Arturo: ¡Perfecto!

¿Quedamos el sábado y paseamos por la ciudad? El sábado no puedo porque hago deporte con mi amiga Ana.

El domingo Sara y Arturo... quedan para montar en bicicleta.

El sábado Sara... hace deporte con una amiga.

El sábado Arturo... quiere pasear por la ciudad.

El domingo Arturo queda con Sara para montar en bicicleta.

Arturo spotka się z Sarą w niedzielę, aby pojeździć na rowerze.

¿**Quedamos** el sábado y paseamos por la ciudad?

Spotkamy się jutro i przespacerujemy się po mieście?

Podemos **ir al cine** esta noche.

Dzisiaj wieczorem możemy pójść do kina.

El domingo por la tarde podemos **montar en** bicicleta.

W niedzielne popołudnie możemy pojeździć na rowerze.

El domingo por la tarde podemos bicicleta.

W niedzielne popołudnie możemy pojeździć na rowerze.

Upodobania i antypatie

Używaj czasowników, takich jak „gustar”, w czasie teraźniejszym

Laura ¿Os apetece salir este finde?

Antonio A mí me gusta salir de fiesta los sábados, pero a mi novia no le gusta.

Laura Entonces, ¿vamos al cine a ver la última peli de Almodóvar? ¿Os gusta el cine español?

Antonio Sí, nos encantan todas las pelis, menos las de terror. ¡No nos gustan nada!

Laura A mí tampoco me gustan, pero a mis hermanos les gustan mucho.

Antonio Podemos ir al cine y...también me apetece ir a cenar al restaurante peruano.

¿Qué te parece?

Laura ¡A mí también! Me parece genial, a mí también me encanta la comida tradicional de Perú.

Antonio ¡Estupendo!

Wskazówka!

W dialogu Laura i Antonio mówią o tym, co lubią i czego nie lubią, używając czasowników takich jak: „**gustar**”, „**encantar**”, „**parecer**” czy „**interesar**”.

Czasowniki te występują z zaimkami w formie dopełnienia dalszego: „**me, te, le, nos, os, les**”.

Spójrz na poniższe przykłady:

A mí **me gusta** salir de fiesta los sábados. (W soboty lubię wyjść na imprezę.)

¿Qué **te parece**? (Co o tym myślisz?)

A mi novia no **le gusta**. (Moja dziewczyna tego nie lubi.)

Nos encantan todas las pelis. (Uwielbiamy wszystkie filmy.)

A mí me gusta salir de fiesta los sábados.

W tym zdaniu Antonio mówi o tym, co lubi.

Wskazówka!

Oto odmiana czasownika „**gustar**” w czasie teraźniejszym.

me gusta

te gusta

le gusta

nos gusta

os gusta

les gusta

A mí me gusta salir de fiesta los sábados

Lubię wychodzić w sobotnie wieczory.

A mí me gusta salir de fiesta los sábados, pero a mi novia no le gusta.

Lubię wychodzić w sobotnie wieczory, ale moja dziewczyna nie.

Wskazówka!

Kiedy mówimy o upodobaniach konkretnej osoby, wstawiamy przed tą osobą „**a**”.

A mis hermanos les gustan mucho. (Moi bracia bardzo je lubią.)

A mí me gusta salir de fiesta los sábados, pero **a mi novia** no le gusta. (W soboty lubię wyjść na imprezę, ale moja dziewczyna nie.)

A mis hermanos les gustan mucho.

Moi bracia bardzo je lubią.

Wskazówka!

Kiedy chcemy podkreślić różnicę między upodobaniami w pierwszej („yo”) i drugiej osobie („tú”) liczby pojedynczej, mówimy „**a mí**” i „**a ti**”.

A mí: kiedy mówimy, używając pierwszej osoby liczby pojedynczej (yo) | **A mí me gusta** salir de fiesta los sábados. (W soboty ja lubię wyjść na imprezę.)

A ti: kiedy mówimy, używając drugiej osoby liczby pojedynczej (tú) | **A ti no te gustan** las películas de terror. (Ty nie lubisz horrorów.)

A mí también me encanta la comida tradicional de Perú.
Ja również uwielbiam tradycyjne dania z Peru.

Wskazówka!

Kiedy zgadzamy się z czymś, co ktoś lubi, używamy „**también**”.

-Me apetece ir a cenar al restaurante peruano.

-¡A mí **también**!

Wskazówka!

Jednak gdy zgadzamy się z czymś, czego ktoś **nie lubi**, powinniśmy użyć „**tampoco**”.

-Nos encantan todas las pelis, menos las de terror. ¡No nos gustan nada! (Uwielbiamy wszystkie filmy z wyjątkiem horrorów. W ogóle ich nie lubimy!)

-A mí **tampoco** me gustan. (Ja też ich nie lubię.)

A mí también me encanta la comida tradicional de Perú.

W tym zdaniu mówiący zgadza się z tym, co lubi jego rozmówca.

A mí tampoco me gustan.

W tym zdaniu mówiący zgadza się z tym, czego nie lubi jego rozmówca.

- A mí tampoco me gustan, pero a mis hermanos les gustan mucho.
Ja też ich nie lubię, ale moi bracia bardzo je lubią.

Wskazówka!

Zwróć uwagę!

Jeśli mówimy o więcej niż jednej rzeczy, którą lubimy, używamy czasownika w liczbie mnogiej: „**gustan, encantan, apetecen, itp.**”.

„Películas” to rzeczownik w
liczbie mnogiej:

Sí, nos **encantan** todas las películas. (Tak,
uwielbiamy wszystkie filmy.)

Me gusta el cine.

W tym zdaniu mówiący lubi jedną rzecz.

Me gustan las películas.

W tym zdaniu mówiący lubi więcej niż jedną rzecz. „Películas” jest rzeczownikiem w liczbie mnogiej.

Me encanta la comida tradicional de Perú.
Uwielbiam tradycyjne dania z Peru.

Sí, nos encanta.
Tak, uwielbiamy to.

A mí me gusta salir de fiesta los sábados .
Lubię wychodzić w sobotnie wieczory.

A mí **tampoco** me gustan.
Ja też ich nie lubię.

A mí me encanta la comida peruana .
Uwielbiam jedzenie z Peru.

Me parece genial. Brzmi świetnie.

os, nos

Sí, nos encantan todas las pelis, menos las de terror.

Tak, uwielbiamy wszystkie filmy z wyjątkiem horrorów. W ogóle ich nie lubimy!

Sí, **nos** encantan todas las pelis, menos las de terror.

Tak, uwielbiamy wszystkie filmy z wyjątkiem horrorów. W ogóle ich nie lubimy!

A mí me gusta salir de fiesta los sábados, pero a mi novia no le gusta.

Lubię wychodzić w sobotnie wieczory, ale moja dziewczyna nie.

A mi novia no **le** gusta.

Moja dziewczyna tego nie lubi.

A mí **también**.

Mnie też się to podoba.

A mí **tampoco**.

Ja też nie.

A mí me gusta mucho.

Bardzo mi się to podoba.

A ellos les encantan.

Oni je uwielbiają!

A vosotros os parece.

Uważacie, że...

A mí **también**.

Mnie też się to podoba.

Czasowniki regularne: utrwalenie wiadomości

Powtórz używanie i odmianę czasowników w czasie „presente simple”

Sandra ¿Qué hacéis los fines de semana tu mujer y tú?

Guillermo

Pues los sábados mi mujer la casa, yo para toda la semana y siempre nos echamos la siesta después de comer.

Sandra

¡Qué aburridos! ¿No de fiesta por la noche?

Guillermo ¡Sí, claro! Normalmente quedamos con amigos y a veces vamos al cine.

Sandra Yo prefiero ir al cine los domingos por la tarde, pero a veces estoy cansada porque por la mañana en bici por el campo.

Guillermo Nosotros no hacemos mucho deporte, pero a veces por el parque.

Sandra ¡Qué bien! Yo también voy al parque a veces para sacar fotos.

Guillermo ¡Me encanta la fotografía! Un día y hacemos fotos juntos.

Sandra Co ty i twoja żona robicie w weekendy?

Guillermo Cóż, w soboty rano moja żona sprząta dom, a ja gotuję na cały tydzień. Zawsze po lunchu ucinamy sobie drzemkę.

Sandra Ale nudy! Nie wychodźcie w sobotnie wieczory?
Guillermo Tak, oczywiście! Zazwyczaj spotykamy się z przyjaciółmi, a czasami idziemy do kina.

Sandra Ja wolę chodzić do kina w niedzielne wieczory, ale czasami jestem zmęczona, ponieważ rano jeżdżę na rowerze poza miastem.

Guillermo My nie uprawiamy zbyt dużo sportu, ale czasami idziemy na spacer do parku.

Sandra Super! Ja także czasami chodzę do parku, żeby robić zdjęcia.

Guillermo Uwielbiam fotografię! Pewnego dnia spotkamy się i razem zrobimy zdjęcia.

Wskazówka!

W wysłuchanym właśnie dialogu Sandra i Guillermo rozmawiają o tym, co zwykle robią w weekendy. Zwróć uwagę, że do opisanego regularnie powtarzanych czynności i zwyczajów używają czasu teraźniejszego.

Pues los sábados mi mujer **limpia** la casa, yo **cocino** para toda la semana y siempre **nos echamos** la siesta después de comer. (Cóż, w soboty rano moja żona sprząta dom, a ja gotuję na cały tydzień. Zawsze po lunchu ucinamy sobie drzemkę.)

Wskazówka!

Oto szybkie przypomnienie czasu teraźniejszego. Poprzednio używaliśmy go do przekazywania ogólnych informacji, a także do mówienia o rzeczach, które są ogólnymi prawdami lub dotyczą naszych zwyczajów.

Normalmente quedamos con amigos y a veces vamos al cine. (Zazwyczaj spotykamy się z przyjaciółmi, a czasami idziemy do kina.)

Nosotros no hacemos mucho deporte, pero a veces paseamos por el parque. (My nie uprawiamy zbyt dużo sportu, ale czasami idziemy na spacer do parku.)

Los sábados mi mujer limpia la casa, yo cocino para toda la semana y siempre nos echamos la siesta después de comer.

To zdanie mówi o zwyczajach.

Wskazówka!

Czy pamiętasz, że w języku hiszpańskim występują trzy grupy czasowników?

Przypomnijmy: czasowniki kończące się na **-ar**, **-er** lub **-ir**.

-ar: cocinar, escuchar, limpiar... (gotować, słuchać, sprzątać...)

-er: leer, ver, tener... (czytać, widzieć, mieć...)

-ir: salir, vivir, escribir... (wychodzić, mieszkać, pisać...)

Los sábados limpiamos la casa.

W tym zdaniu występuje czasownik regularny, należący do grupy czasowników zakończonych na „-ar”.

Wskazówka!

Czasowniki regularne są łatwiejsze w użyciu, ponieważ podlegają następującej regule: od bezokolicznika odcinamy końcówkę „-ar”, „-er” lub „-ir” i zastępujemy ją końcówką odpowiednią do osoby wykonującej daną czynność.

Wskazówka!

We wprowadzeniu do czasowników regularnych poznaliśmy końcówki tych czasowników. Przyjrzyjmy się im ponownie.

Kończówki czasowników regularnych w grupie „-ar” to:

Yo **limpio**

Tú **limpias**

Él / ella / usted **limpia**

Nosotros / nosotras **limpíamos**

Vosotros / vosotras **limpiáis**

monta, quedas, saca - liczba pojedyncza

Nosotros **paseamos**

Idziemy na spacer.

Wskazówka!

Kończówki czasowników regularnych w grupie „-er” to:

Yo **leo**

Tú **lees**

Él / ella / usted **lee**

Nosotros / nosotras **leemos**

Vosotros / vosotras **leéis**

Ellos / ellas / ustedes **leen**

limpiáis, leemos, ven liczba mnoga

Tú **lees**

ty czytasz

Wskazówka!

Kończówki czasowników regularnych w grupie „-ir” to:

Yo **vivo**

Tú **vives**

Él / ella / usted **vive**

Nosotros / nosotras **vivimos**

Vosotros / vosotras **vivís**

Ellos / ellas / ustedes **viven**

¿No salís de fiesta por la noche?

W tym zdaniu występuje czasownik z grupy czasowników zakończonych na „-ir”,

jednak jest on **nieregularny**, ponieważ pierwsza osoba liczby pojedynczej, czyli „yo”, jest nieregularna: „salgo”. Kolejne formy tego czasownika podlegają odmianie regularnej.

Nosotros **salimos**

my wychodzimy

monta, paseamos, cocino regularne

yo leo

tú lees

usted lee

Todas las noches, mi marido y yo... la televisión. Vemos

Kliknij **prawidłową** odpowiedź na pytanie: „¿No salís de fiesta por la noche?”.

¡Sí, claro! Normalmente **quedamos** con amigos

Tak, oczywiście! Zazwyczaj spotykamy się z przyjaciółmi.

El fin de semana siempre nos **echamos** la siesta.

W weekendy zawsze ucinamy sobie drzemkę.

Wskazówka!

Czy pamiętasz czasowniki zwrotne?

Odmieniamy je, wstawiając zaimek zwrotny przed ten czasownik.

Czasownik „**echarse**” jest regularnym czasownikiem zwrotnym należącym do grupy czasowników zakończonych na „-ar”.

Przyjrzyjmy się jego odmianie

echarse

me echo

te echas

se echa

nos echamos

chatea, escuchamos, leo

regularne

Nosotros... ..nos echamos la siesta.

Mis padres.....cocinan la cena.

Vosotras.....escucháis la radio.

Los domingos **monto** en bicicleta por el campo.

W niedziele jeżdżę na rowerze poza miastem.

Pilar saca fotos muy buenas con la cámara nueva.

Pilar robi bardzo dobre zdjęcia swoim nowym aparatem.

¿**Quedas** con amigos a menudo?

Czy często spotykasz się z przyjaciółmi?

Nosotros no hacemos mucho deporte.

My nie uprawiamy zbyt dużo sportu

A veces **paseamos** por el parque.

Czasami chodzimy na spacer do parku.

Nunca **limpio** la casa los sábados y mi marido tampoco.

Nigdy nie sprzątam domu w soboty, mój mąż też nie.

¿No **salís** de fiesta por la noche?

Nie wychodzicie wieczorem?

Pues los sábados mi mujer limpia la casa.

Cóż, w soboty rano moja żona sprząta dom.

Yo **cocino** para toda la semana.

Gotuję raz na cały tydzień.

Podawanie godziny

Określ porę dnia

¿Qué hora es?

Która jest godzina?

Son las... / es la...

Jest...

PRZYKŁAD

En Inglaterra son las doce, en España es la una.

W Anglii jest godzina dwunasta, w Hiszpanii jest pierwsza.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że w Hiszpanii istnieją dwa sposoby na podanie godziny.

W obu przypadkach używamy czasownika „ser”.

Różnica jest taka, że w jednym przypadku używamy liczby pojedynczej, zaś w drugim liczby mnogiej.

Liczby pojedynczej używamy, kiedy podajemy godzinę pierwszą: „**es la...**”, a w przypadku wszystkich pozostałych godzin używamy „**son las...**”.

Es la una. (Jest godzina pierwsza.)

Son las cuatro. (Jest godzina czwarta.)

Son las...

Tak mówimy, kiedy jest godzina inna niż pierwsza.

¿A qué hora...?

O której godzinie...?

PRZYKŁAD

¿A qué hora quedamos?

O której godzinie się spotkamy?

Wskazówka!

Aby zapytać o konkretną godzinę jakiegoś zdarzenia, używamy „¿a qué hora...?”.

Odpowiadając na to pytanie, używamy następujących struktur:

„**a la...**”, jeśli podajemy godzinę pierwszą,

„**a las...**”, jeśli podajemy pozostałe godziny.

Marta: „¿A qué hora quedamos?” (O której godzinie się spotkamy?)

Carla: „A las tres”. (O trzeciej.)

¿Qué hora es? Która jest godzina?

¿A qué hora...? O której godzinie...?

en punto

godzina (przy podawaniu pełnej godziny)

PRZYKŁAD

Las tiendas abren a las nueve en punto.

Sklepy otwierają o godzinie dziewiątej.

y cuarto

kwadrans po

PRZYKŁAD

El avión sale a las cinco y cuarto de la tarde.

Samolot odlatuje kwadrans po piątej po południu.

Wskazówka!

Przy niepełnych godzinach, do danej godziny dodajemy minuty, używając „y” (i) oraz podając liczbę minut według schematu:

godzina + **y** + minuty

1:05 es la una y cinco. (Jest pierwsza pięć. / Jest pięć po pierwszej.)

2:10 son las dos y diez. (Jest druga dziesięć. / Jest dziesięć po drugiej.)

3:15 son las tres y cuarto. (Jest trzecia piętnaście. / Jest kwadrans po trzeciej.)

4:20 son las cuatro y veinte. (Jest czwarta dwadzieścia. / Jest dwadzieścia po czwartej.)

5:25 son las cinco y veinticinco. (Jest piąta dwadzieścia pięć. / Jest dwadzieścia pięć po piątej.)

6:30 son las seis y media. (Jest szósta trzydzieści. / Jest wpół do siódmej.)

y cuarto

To znaczy „kwadrans po”.

y media

wpół do

PRZYKŁAD

El bus llega a las siete y media de la tarde.

Autobus przyjeżdża o siódmej trzydzieści wieczorem.

menos cuarto

za kwadrans

PRZYKŁAD

Quedamos a las nueve menos cuarto.

Spotykamy się za kwadrans dziewiąta.

Wskazówka!

W przypadku wszystkich niepełnych godzin po „wpół do”, podajemy nadchodzącą godzinę i dodajemy „**menos**” (mniej, minus) według schematu:

godzina + menos + minuty

7:35 son las ocho **menos** veinticinco. (Jest siódma trzydzieści pięć. / Jest za dwadzieścia pięć ósma.)

8:40 son las nueve **menos** veinte. (Jest ósma czterdzieści. / Jest za dwadzieścia dziewiąta.)

9:45 son las diez **menos** cuarto. (Jest dziewiąta czterdzieści pięć. / Jest za kwadrans dziesiąta.)

10:50 son las once **menos** diez. (Jest dziesiąta pięćdziesiąt. / Jest za dziesięć jedenasta.)

Wskazówka!

Czy wiesz, że w większości krajów Ameryki Łacińskiej czas podajemy inaczej?

Najpierw podajemy minuty, które pozostały nam do następnej godziny,

następnie wstawiamy „**para la/las**”, a na koniec pełną godzinę:

minuty + para la/las + hour.

Son **veinticinco para las ocho**. (Jest siódma trzydzieści pięć. / Jest za dwadzieścia pięć ósma.)

menos cuarto za kwadrans

y cuarto kwadrans po

y media wpół do

el mediodía

południe

PRZYKŁAD

Musimy dotrzeć na lotnisko przed południem.

la medianoche

pólnoc

PRZYKŁAD

Cenamos a las diez y salimos de fiesta a eso de medianoche.

Kolację jemy o dziesiątej i wychodzimy koło północy.

Wskazówka!

W języku hiszpańskim godziny przedpołudniowe i popołudniowe rozróżniamy przy użyciu następujących konstrukcji: **de la mañana**, **de la tarde** i **de la noche**.

Son las once **de la mañana**. (Jest 11:00. = Jest jedenasta rano.)

Son las cinco y media **de la tarde**. (Jest 17:30. = Jest siedemnasta trzydzieści. / Jest wpół do szóstej wieczorem.)

Son las diez menos veinte **de la noche**. (Jest 21:40. = Jest dwudziesta pierwsza czterdzieści. / Jest za dwadzieścia dziesiąta wieczorem.)

la medianoche północ

Son las cuatro.

Jest godzina czwarta.

Son las tres y diez.

Jest dziesięć po trzeciej.

Tenemos que llegar al aeropuerto antes del mediodía.

Musimy dotrzeć na lotnisko przed południem.

Es la una menos cuarto.

Jest za kwadrans pierwsza.

En Inglaterra son las doce, en España es la una.

W Anglii jest godzina dwunasta, w Hiszpanii jest pierwsza.

y, media wpół do

Son las cinco y media de la mañana.

Jest wpół do szóstej rano.

Las tiendas abren a las nueve en punto.

Sklepy otwierają o godzinie dziewiątej.

Dale

menos cuarto

za kwadrans

El avión sale a las cinco y cuarto de la tarde.

Samolot odlatuje kwadrans po piątej po południu.

Tenemos que llegar al aeropuerto antes del **mediodía**.

Musimy dotrzeć na lotnisko przed południem.

El bus llega a las siete y media de la tarde.

Autobus przyjeżdża o siódmej trzydzieści wieczorem.

Son las doce **menos diez**.

Jest za dziesięć dwunasta.

Cenamos a las diez y salimos de fiesta a eso de medianoche.

Kolację jemy o dziesiątej i wychodzimy koło północy.

Son las siete **menos cuarto**.
Jest za kwadrans siódma.

Las tiendas abren a las nueve **en punto**.
Sklepy otwierają o godzinie dziewiętej.

Opisywanie różnych środków transportu

Naucz się słów do opisywania różnych środków transportu

pedir un taxi
zamówić taksówkę

PRZYKŁAD

¿Y si pedimos un taxi?

A może zamówimy taksówkę?

coger un autobús
pojechać autobusem

PRZYKŁAD

Te conviene coger un autobús hasta la plaza principal.

Będzie lepiej, jeśli na rynek główny pojedziesz autobusem.

Wskazówka!

Słowo „**autobús**” posiada wiele synonimów, a ludzie używają jednego z nich w zależności od tego, z jakiego regionu pochodzą.

Na przykład w Hiszpanii równie popularnym słowem co „**autobús**” jest „**bus**”.

W Argentynie bardziej popularne jest użycie „**colectivo**”.

W Urugwaju ludzie mówią „**ómnibus**”, zaś na Kubie i Dominikanie „**guagua**”.

Wskazówka!

Kolejna ciekawostka związana jest ze słowem „**coger**”, które po hiszpańsku oznacza „wziąć”, jednak „**coger un autobus**” brzmi dość dziwnie w krajach Ameryki Łacińskiej.

W większości krajów Ameryki Łacińskiej bardziej naturalne jest użycie „**tomar un autobús**”, gdyż „**tomar**” nie tylko oznacza „pić”, ale również „brać”.

Obydwa poniższe zdania znaczą „Będzie lepiej, jeśli na rynek główny pojedziesz autobusem.”

W Hiszpanii i kilku innych krajach
powiemy:

"Te conviene **coger** un autobús hasta la plaza
principal."

W większości krajów Ameryki
Łacińskiej powiemy:

"Te conviene **tomar** un autobús hasta la plaza
principal."

pedir un taxi

To znaczy „**pojechać autobusem**”. *Fałsz*

To znaczy „**zamówić taksówkę**”.

ir a pie

spacerować / iść pieszo

PRZYKŁAD

Podemos **ir a pie** hasta la Barceloneta.

Do Barcelonety możemy iść pieszo.

Wskazówka!

Czy wiesz, że „**ir a pie**” można zastąpić przez „**ir caminando**” lub „**ir andando**”?

Wszystkie te wyrażenia znaczą „spacerować / iść pieszo”.

Vamos caminando. (Idziemy pieszo.)

Puedes ir andando. (Możesz iść pieszo.)

ir en metro

jechać metrem

PRZYKŁAD

Podemos ir en metro al museo.

Do muzeum możemy pojechać metrem.

en tren

jechać pociągiem

PRZYKŁAD

Vamos en tren y luego cogemos el metro.

Jedziemy pociągiem, a później jedziemy metrem.

ir a pie

To wiąże się ze spacerowaniem.

ir en barco

płynąć łodzią

PRZYKŁAD

Mis primos van en barco a Ibiza desde Denia.

Moi kuzyni płyną łodzią na Ibizę z Denii.

ir en coche

jechać samochodem

PRZYKŁAD

Na plażę możemy pojechać samochodem.

Wskazówka!

Kolejna różnica dotyczy słowa „samochód”, na który istnieje wiele różnych określeń.

Jednym z nich jest „**coche**”, które jest używane w większości krajów hiszpańskojęzycznych.

Jednak w krajach Ameryki Łacińskiej i w regionie Karaibów mówi się „**carro**”.

W niektórych krajach Ameryki Południowej bardziej popularne jest słowo „**auto**”.

ir en barco

To wiąże się z podróżowaniem drogą morską.

ir a pie spacerować / iść pieszo

ir en metro jechać metrem

ir en barco płynąć łodzią

viajar en avión
podróżować samolotem

PRZYKŁAD

A mi hermano le encanta viajar en avión.
Mój brat uwielbia podróżować samolotem.

el billete
bilet

PRZYKŁAD

¿Cuánto cuesta un billete de autobús?
Ile kosztuje bilet autobusowy?

Wskazówka!

Na koniec słowo „**billete**”.

W języku hiszpańskim odnosi się ono do biletu wykupywanego na przejazd transportem publicznym.

W niektórych krajach bardziej popularne jest zastosowanie wyrażenia „**boleto**” lub „**pasaje**” (które jest używane głównie na określenie biletów lotniczych lub na pociągi dalekobieżne).

Wszystkie poniższe wyrazy napisane pogrubioną czcionką znaczą „bilet”:

¿Cuánto cuesta un **billete** de autobús? (Ile kosztuje bilet autobusowy?)

¿Cuánto cuesta un **boleto** de metro? (Ile kosztuje bilet na metro?)

¿Cuánto cuesta un **pasaje** de tren? (Ile kosztuje bilet na pociąg?)

pedir un taxi

To znaczy „**zamówić taksówkę**”.

taxi, tren, metro

A mi hermano le encanta viajar en avión.
Mój brat uwielbia podróżować samolotem.

ir en coche
jechać samochodem

Podemos ir a pie hasta la Barceloneta.
Do Barcelonety możemy iść pieszo.

Vamos en tren y luego cogemos el metro.

Mis primos van en barco a Ibiza desde Denia.
Moi kuzyni płyną łodzią na Ibizę z Denii.

Te conviene coger un autobús hasta la plaza principal.
Będzie lepiej, jeśli na rynek główny pojedziesz autobusem.

Podemos ir en metro al museo.
Do muzeum możemy pojechać metrem.

Y si pedimos un **taxi**?
A może zamówimy taksówkę?

Te conviene coger un autobús hasta la plaza principal.
Będzie lepiej, jeśli na rynek główny pojedziesz autobusem.

Podemos **ir a pie** hasta la Barceloneta.

Do Barcelonety możemy iść pieszo.

Podemos **ir en metro** al museo.

Do muzeum możemy pojechać metrem.

Vamos en tren y luego cogemos el metro.

Jedziemy pociągiem, a później jedziemy metrem.

Mis primos van en **barco** a Ibiza desde Denia.

Moi kuzyni płyną łodzią na Ibizę z Denii.

Podemos **ir en coche** a la playa.

Na plażę możemy pojechać samochodem.

A mi hermano le encanta viajar en avión.

Mój brat uwielbia podróżować samolotem.

¿Cuánto cuesta un **billete** de autobús?

Ile kosztuje bilet autobusowy?

Wyrazy pytające

Naucz się i używaj słów do zadawania pytań

Victor Perdona, ¿ está la parada del autobús que va al aeropuerto?

Lara Hay una parada cerca de aquí pero está cerrada. ¿A qué hora es tu vuelo?

Victor En tres horas. ¿ puedo llegar al aeropuerto?

Lara Bueno, hay un metro y también puedes ir en taxi.

Victor ¿Cuántas paradas de metro son? ¿ es la manera más rápida?

Lara Son bastantes paradas. El taxi es el transporte más rápido, pero es más caro también.

Victor ¿ cuesta el taxi?

Lara No estoy segura, a lo mejor puedes compartir taxi con esos chicos. Parece que también van al aeropuerto. Es más barato así.

Victor ¿?

Lara Los chicos que tienen maletas.

Victor Muchas gracias, eres muy amable.

Lara De nada y ¡mucho suerte!

Wskazówka!

W tym dialogu Victor pyta Larę o to, jak dostać się na lotnisko.

Używa on słów takich jak: „**dónde, cómo, cuál**” itp.

Wyrazy te to **zaimki pytające** i używamy ich, aby zapytać o rzeczy, wydarzenia lub ludzi.

Zaimki pytające w języku hiszpańskim są zawsze akcentowane.

Nie zapomnij też, że w pytaniach w języku hiszpańskim występują dwa znaki zapytania: „¿” na początku i „?” na końcu.

¿**Dónde** está la parada del bus que va al aeropuerto? (Gdzie jest przystanek dla autobusów kursujących na lotnisko?)

¿**Cómo** puedo llegar al aeropuerto? (Jak mogę dostać się na lotnisko?)

¿**Cuál** es la manera más rápida? (Jaki sposób będzie najszybszy?)

¿ Cuánto cuesta el taxi ?

Ile kosztuje taksówka?

¿ Cuál es la manera más rápida ?

Jaki sposób będzie najszybszy?

Wskazówka!

Aby zapytać o sprawy ogólne, używamy zaimka pytającego „**qué**”.

¿**Qué** hora es? (Która jest godzina?)

qué

co / jak / jaki / jaka / jakie / który / która / które / ile

PRZYKŁAD

¿Qué hora es?

Która jest godzina?

Wskazówka!

Aby zapytać, gdzie się coś znajduje, używamy zaimka pytającego „**dónde**”.

¿**Dónde** está la parada del bus que va al aeropuerto? (Gdzie jest przystanek dla autobusów kursujących na lotnisko?)

¿Qué transporte es más rápido?

Który środek transportu jest szybszy?

Wskazówka!

Aby zapytać, kiedy coś ma miejsce, używamy zaimka pytającego „**cuándo**”.

¿**Cuándo** viajas? (Kiedy podróżujesz?)

cuándo

kiedy

PRZYKŁAD

¿Cuándo es tu cumpleaños?

Kiedy są twoje urodziny?

Wskazówka!

Aby zapytać, w jaki sposób coś zrobić, używamy zaimka pytającego „**cómo**”.

¿**Cómo** puedo llegar al aeropuerto? (Jak mogę dostać się na lotnisko?)

cómo

jak / w jaki sposób

PRZYKŁAD

¿Cómo puedo ir al centro de la ciudad?

Jak mogę dostać się do centrum miasta?

¿Cuándo viajas?

Tego zaimka pytającego używamy, aby zapytać, kiedy coś ma miejsce.

Wskazówka!

Aby zapytać o ilość, używamy zaimków pytających takich jak:

„**cuánto, cuánta, cuántos, cuántas**”.

Z rzeczownikami niepoliczalnymi

rodzaju męskiego:

¿**Cuánto** cuesta? (Ile to kosztuje?)

Z rzeczownikami niepoliczalnymi

rodzaju żeńskiego:

¿**Cuánta** fruta quieres? (Ile chcesz owoców?)

Z rzeczownikami policzalnymi

rodzaju męskiego:

¿**Cuántos** autobuses tengo que coger? (Ilość autobusami muszę jechać?)

Z rzeczownikami policzalnymi

rodzaju żeńskiego:

¿**Cuántas** paradas son? (Ile jest przystanków?)

cuánto / cuánta / cuántos / cuántas

ile / jak dużo

PRZYKŁAD

¿Cuánto cuesta el billete de autobús?

Ile kosztuje bilet?

Wskazówka!

Aby zapytać o ludzi, używamy zaimków pytających takich jak: „**quién, quiénes**”.

Aby zapytać o jedną osobę,
używamy:

¿**Quién** puede darme información? (Kto może mi udzielić informacji?)

Aby zapytać o więcej niż jedną osobę:

¿**Quiénes** vienen de viaje? (Kto jedzie na wycieczkę?)

¿Cuántos autobuses tengo que coger?

Ilość autobusami muszę jechać?

¿**Quiénes** vienen de viaje?

Wskazówka!

Zaimków pytających **cuál** i **cuáles** używamy, by zapytać o jedną z wielu rzeczy.

¿**Cuál** es la manera más rápida? (Jaki sposób będzie najszybszy?)

Zaimka pytającego „**quiénes**” używamy, aby zapytać o więcej niż jedną osobę.

cuál / cuáles

który / która / które / jaki / jaka / jakie

PRZYKŁAD

¿Cuáles son tus películas favoritas?

Jakie są twoje ulubione filmy?

cuándo kiedy

dónde gdzie

qué co / jak / jaki / jaka / jakie / który / która / które / ile

cómo

Jak...?

„¿...autobuses tengo que coger?”. Cuántos

„¿...me puede dar información?”. quién

qué

Co...?

Który zaimek pytający pyta o jedną z wielu rzeczy? cuál który

¿Dónde está la parada del bus que va al aeropuerto?

Gdzie jest przystanek autobusów jadących na lotnisko?

¿**Qué** hora es?

Która jest godzina?

Zwróć uwagę na akcenty

¿Cuántas paradas de metro son?

Ile jest przystanków metra?

¿Cuáles son tus películas favoritas?

Jakie są twoje ulubione filmy?

¿**Quién** me puede dar información?

Kto może udzielić mi informacji?

Rozmawianie o sporcie

Naucz się nazw popularnych dyscyplin sportu

Wskazówka!

W tym rozdziale poznasz kilka wyrażen kluczowych, w których zastosowano czasownik „saber” (wiedzieć). Czasownika tego używamy do opisywania umiejętności.

Więcej na jego temat dowiesz się w dalszej części tej lekcji.

Sé jugar al baloncesto muy bien. (Potrafię bardzo dobrze grać w koszykówkę.)

¿**Sabes** jugar al tenis? (Czy potrafisz grać w tenisa?)

correr

biegać

PRZYKŁAD

Me gusta correr por la mañana.

Lubię biegać rano.

Wskazówka!

Czy wiesz, że aby powiedzieć „iść pobiegać” możemy również użyć wyrażenia „**hacer footing**”?

Różnica pomiędzy „**hacer footing**” i „**correr**” jest taka,

że „**hacer footing**” jest wykonywane w bardziej umiarkowanym tempie niż „**correr**”.

acer senderismo

wędrować / urządzać piesze wycieczki

PRZYKŁAD

Nos encanta hacer senderismo en la montaña.

Uwielbiamy wędrować po górach.

el fútbol

piłka nożna

PRZYKŁAD

¿Te apetece jugar al fútbol esta tarde?

Czy masz ochotę pograć w piłkę nożną dzisiaj po południu?

el baloncesto

koszykówka

PRZYKŁAD

Sé jugar al baloncesto bastante bien.

Potrafię dość dobrze grać w koszykówkę.

correr biegać

hacer senderismo wędrować / urządzać piesze wycieczki

el fútbol piłka nożna

el tenis

tenis

PRZYKŁAD

¿Sabes jugar al tenis?

Czy potrafisz grać w tenisa?

Wskazówka!

Jak można zauważyć, w języku hiszpańskim używamy czasownika „**jugar**”, kiedy mówimy o konkretnym sporcie, który uprawiamy (grać w tenisa, grać w piłkę nożną itd.).

Kiedy mówimy o uprawianiu sportu ogólnie, zawsze używamy czasownika „**hacer**”.

¿Sabes **jugar** al tenis? (Czy potrafisz grać w tenisa?)

¿Te gusta **hacer deporte**? (Czy lubisz uprawiać sport?)

nadar

pływać

PRZYKŁAD

Saben nadar así así.

Oni potrafią pływać w miarę dobrze.

esquiar

jeździć na nartach

PRZYKŁAD

No sabemos esquiar muy bien.

My nie potrafimy jeździć na nartach zbyt dobrze.

patinar

jeździć na rolkach

PRZYKŁAD

Para mí, es mejor patinar.

Ja wolę jazdę na rolkach.

correr biegać

nadar pływać

esquiar jeździć na nartach

tenis, baloncesto, fútbol

Sé jugar al baloncesto bastante bien.
Potrafię dość dobrze grać w koszykówkę.

patinar
jeździć na łyżwach

¿Sabes jugar al tenis?
Czy potrafisz grać w tenisa?

esquiar
jeździć na nartach

Te apetece jugar al fútbol esta tarde?
Czy masz ochotę pograć w piłkę nożną dzisiaj po południu?

hacer senderismo
wędrować / urządzać piesze wycieczki

Nos encanta hacer senderismo en la montaña.
Uwielbiamy wędrówkę po górach.

Me gusta **correr** por la mañana.
Lubię biegać rano.

Sé jugar al baloncesto bastante bien.
Potrafię dość dobrze grać w koszykówkę.

Para mí, es mejor **patinar**.
Ja wolę jazdę na rolkach.

¿Sabes jugar al tenis?
Czy potrafisz grać w tenisa?

Saben **nadar** así así.
Oni potrafią pływać w miarę dobr

¿Te apetece jugar al **fútbol** esta tarde?
Czy masz ochotę pograć w piłkę nożną dzisiaj po południu?

Zwróć uwagę na akcenty

No sabemos esquiar muy bien.
My nie potrafimy jeździć na nartach zbyt dobrze.

Rozmawianie o swoich zainteresowaniach

Naucz się słów dotyczących hobby i napisz o swoich

conducir

prowadzić, jechać samochodem

PRZYKŁAD

Conducir es muy útil.

Umiejętność prowadzenia samochodu jest bardzo przydatna.

cocinar

gotować / przyrządzać

PRZYKŁAD

Sé cocinar platos típicos españoles.

Wiem, jak przyrządzać typowe hiszpańskie dania.

hablar idiomas

mówić językami / posługiwać się językami

PRZYKŁAD

Hablar idiomas es muy importante.

Posługiwanie się językami jest bardzo ważne.

bailar

tańczyć

PRZYKŁAD

Bailar salsa es una afición muy divertida.

Tańczenie salsy to bardzo przyjemne zajęcie.

dibujar

rysować

PRZYKŁAD

Sabemos dibujar muy bien.

Potrafimy bardzo ładnie rysować.

tocar un instrumento

grać na instrumencie

PRZYKŁAD

¿Sabes tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

¿Sabes tocar un instrumento?

To zdanie wyraża umiejętność grania na instrumencie.

dibujar rysować

bailar tańczyć

cocinar gotować

conocer acerca de otras culturas

poznawanie innych kultur

PRZYKŁAD

Conocer acerca de otras culturas es interesante.

Poznawanie innych kultur jest interesujące.

Wskazówka!

W języku hiszpańskim są dwa czasowniki oznaczające „wiedzieć”: „**conocer**” i „**saber**”. Mimo że mają to samo znaczenie, używa się ich w innym kontekście.

Ogólnie mówiąc, „saber” używamy, aby przedstawić pomysły, zdolności i umiejętności, zaś „conocer”, aby porozmawiać o ludziach i miejscach.

Jednak nie wgłębiajmy się teraz w szczegóły, różnicę pomiędzy tymi dwoma czasownikami poznamy jeszcze w tej lekcji.

hacer amigos

nawiązywać przyjaźnie

PRZYKŁAD

Hacer amigos es muy divertido.

Nawiązywanie przyjaźni jest bardzo przyjemne.

hacer amigos
hablar idiomas
conocer acerca de otras culturas

nawiązywać przyjaźnie
mówić językami / posługiwać się językami
poznawanie innych kultur

Hacer amigos es muy divertido.

To przedstawia opinię na temat nawiązywania przyjaźni.

conducir

prowadzić, jechać samochodem

hablar idiomas

mówić językami / posługiwać się językami

dibujar

rysować

Sé cocinar platos típicos españoles.

Wiem, jak przyrządzać typowe hiszpańskie dania.

Conocer acerca de otras culturas es interesante.

Poznawanie innych kultur jest interesujące.

¿Sabes tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

Conocer acerca de otras culturas es interesante.

Poznawanie innych kultur jest interesujące.

Conducir es muy útil.

Umiejętność prowadzenia samochodu jest bardzo przydatna.

Hablar idiomas es muy importante.

Posługiwanie się językami jest bardzo ważne.

Bailar es una afición muy divertida.

Taniec jest bardzo ciekawym hobby.

Sé **cocinar** platos típicos españoles.

Wiem, jak przyrządzać typowe hiszpańskie dania.

Hacer amigos es muy divertido.

Nawiązywanie przyjaźni jest bardzo przyjemne.

¿Sabes **tocar** un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

Sabemos **dibujar** muy bien.

Potrafimy bardzo ładnie rysować.

Saber i conocer (wiedzieć i znać)

Rozróżnij, kiedy używać „saber”, a kiedy „conocer” (wiedzieć/znać)

Carlos ¿tocar un instrumento?

Barbara Sí, sé tocar la guitarra y el saxofón.

Carlos ¡Qué bueno! ¿Conoces a Julia, la prima de Luis? Ella también tocar el saxo.

Barbara No, no la conozco pero sé quién es. Y a ti, ¿qué te gusta hacer?

Carlos Yo música pero me gusta el deporte.
Barbara ¿Qué deporte haces?
Carlos Sé nadar y sé jugar al fútbol bastante bien.

Wskazówka!

W wysłuchanym właśnie dialogu, Barbara i Carlos rozmawiają o swoich umiejętnościach i o tym, co potrafią robić:

Barbara umie grać na gitarze i saksofonie, a Carlos umie pływać i grać w piłkę nożną.

Sé tocar la guitarra y el saxofón. (Wiem, jak grać na gitarze i saksofonie.)

Sé nadar y sé jugar al fútbol bastante bien.

(Dość dobrze wiem, jak pływać i grać w piłkę nożną.)

Wskazówka!

Jak już zapewne wiesz, w języku hiszpańskim są dwa czasowniki wyrażające wiedzę. Te dwa czasowniki to „**saber**” i „**conocer**”.

Ogólnie mówiąc, „**saber**” używamy w odniesieniu do pojęć, zdolności i umiejętności, zaś „**conocer**” do ludzi i miejsc.

Poniższe przykłady pomogą Ci zrozumieć tę różnicę:

¿Sabes **tocar un instrumento**? (Czy wiesz, jak grać na instrumencie?)

¿Conoces **a Julia**, la prima de Luis? (Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?)

Sé tocar la guitarra y el saxofón.

W tym zdaniu Barbara mówi o jakiejś umiejętności.

¿Conoces a Julia, la prima de Luis?

Carlos pyta Barbarę, czy kogoś zna.

¿Sabes tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

Wskazówka!

Czasownik „saber” jest nieregularny tylko w pierwszej osobie liczby pojedynczej czasu teraźniejszego (tj. sé).

Pronombre

yo

tú

él / ella

nosotros

vosotros

Czasownik

sé

sabes

sabe

sabemos

sabéis

sé, sabes, sabe

Yo no sé jugar.

Ja nie wiem, jak grać.

Wskazówka!

Kiedy chcemy wyrazić wiedzę na temat jakiejś umiejętności, po czasowniku „**saber**” wstawiamy czasownik w bezokoliczniku, który opisuje tę umiejętność.

¿Sabes **tocar un instrumento**? (Czy wiesz, jak grać na instrumencie?)

Sé jugar al fútbol bastante bien.

Potrafię całkiem nieźle grać w piłkę nożną.

Wskazówka!

Przy użyciu czasownika „**saber**” i następującego po nim kwantyfikatora (takiego jak: „**nada**”, „**algo**” czy „**mucho**”) oraz „**de**”, możemy również określić, ile ktoś wie na dany temat.

Yo no sé **nada de** música. (Nic nie wiem o muzyce.)

Yo sé **algo de** español. (Umiem trochę hiszpański.)

Yo sé **mucho de** deporte. (Wiem dużo o sporcie.)

Yo no sé nada de música.

Nic nie wiem o muzyce.

Wskazówka!

Po czasowniku „**saber**” mogą również wystąpić zaimki pytające, takie jak: **qué**, **quién**, **dónde**, **cuándo**, **cuál**, **por qué**.

No la conozco pero sé **quién** es. (Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.)

No sé **qué** comer hoy. (Nie wiem, co dzisiaj zjeść.)

No la conozco pero sé **quién** es.

Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Wskazówka!

„Conocer” również jest czasownikiem nieregularnym w pierwszej osobie liczby pojedynczej:

Pronombre

yo

tú

él / ella

nosotros

vosotros

Czasownik

conozco

conoces

conoce

conocemos

conocéis

conocemos, conocen, conocéis

Yo no la conozco pero sé **quién** es.

Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Wskazówka!

Czasownik „**conocer**” oznacza „być zaznajomionym z” lub „znać”, zarówno w odniesieniu do osoby, miejsca jak i rzeczy.

Kiedy mówimy o kimś, używamy „conocer + **a** + osoba”,

kiedy zaś mówimy o czymś, używamy „conocer + miejsce lub rzecz”.

¿Conoces **a** Julia, la prima de Luis? (Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?)

Conozco muchos equipos. (Znam wiele zespołów.)

¿Conoces a Julia, la prima de Luis?

Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?

¿Sabes tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

Seguro que conocéis muchos estadios.

Na pewno znasz wiele stadionów.

yo sé

tú sabes

él sabe

Yo ... bailar salsa y hablar francés. sé

Yo sé tocar la guitarra y el saxofón.
Wiem, jak grać na gitarze i saksofonie.

Yo conozco muchos equipos.
Znam wiele zespołów.

yo conozco
nosotros sabemos
ellas saben

Conozco, sé

¿Sabes tocar un instrumento?
Czy umiesz grać na instrumencie?

¿Conoces a Julia, la prima de Luis?
Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?

¿**Sabes** tocar un instrumento?
Czy umiesz grać na instrumencie?

Si, **sé** tocar la guitarra y el saxofón.
Tak, wiem, jak grać na gitarze i saksofonie.

Zwróć uwagę na akcenty

¿**Conoces** a Julia, la prima de Luis?
Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?

Ella también **sabe** tocar el saxo.
Ona też wie, jak grać na saksofonie.

No, no la **conozco** pero sé quién es.
Nie, nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Yo no sé nada de música pero me gusta el deporte.
Nic nie wiem o muzyce, ale lubię sport.

Pero **conozco** muchos equipos y me gusta ir a los partidos con mi familia.
Ale znam wiele drużyn i lubię chodzić oglądać mecze z moją rodziną.

Seguro que **conocéis** muchos estadios.
Na pewno znasz wiele stadionów.

Sí, nos gusta mucho viajar a ciudades diferentes y **conocer** sitios nuevos.
Tak, bardzo lubimy podróżować do różnych miast i poznawać nowe miejsca.

Wskazówka!

W wysłuchanym właśnie dialogu, Barbara i Carlos rozmawiają o swoich umiejętnościach i o tym, co potrafią robić: Barbara umie grać na gitarze i saksofonie, a Carlos umie pływać i grać w piłkę nożną.

Sé tocar la guitarra y el saxofón. (Wiem, jak grać na gitarze i saksofonie.)

Sé nadar y sé jugar al fútbol bastante bien. (Dość dobrze wiem, jak pływać i grać w piłkę nożną.)

Wskazówka!

Jak już zapewne wiesz, w języku hiszpańskim są dwa czasowniki wyrażające wiedzę. Te dwa czasowniki to „**saber**” i „**conocer**”. Ogólnie mówiąc, „**saber**” używamy w odniesieniu do pojęć, zdolności i umiejętności, zaś „**conocer**” do ludzi i miejsc. Poniższe przykłady pomogą Ci zrozumieć tę różnicę:

¿Sabes **tocar un instrumento**? (Czy wiesz, jak grać na instrumencie?)

¿Conoces a **Julia**, la prima de Luis? (Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?)

Sé tocar la guitarra y el saxofón.

W tym zdaniu Barbara mówi o jakiejś umiejętności.

¿Conoces a Julia, la prima de Luis?

Carlos pyta Barbarę, czy kogoś zna.

¿Sabes tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

Wskazówka!

Czasownik „saber” jest nieregularny tylko w pierwszej osobie liczby pojedynczej czasu teraźniejszego (tj. sé).

Pronombre

yo

tú

él / ella

nosotros

vosotros

Czasownik

sé

sabes

sabe

sabemos

sabéis

sé, sabes, sabe

Yo no sé jugar.

Ja nie wiem, jak grać.

Wskazówka!

Kiedy chcemy wyrazić wiedzę na temat jakiejś umiejętności, po czasowniku „**saber**” wstawiamy czasownik w bezokoliczniku, który opisuje tę umiejętność.

¿Sabes **tocar** un instrumento? (Czy wiesz, jak grać na instrumencie?)

Sé jugar al fútbol bastante bien.

Potrafię całkiem nieźle grać w piłkę nożną.

Wskazówka!

Przy użyciu czasownika „**saber**” i następującego po nim kwantyfikatora (takiego jak: „**nada**”, „**algo**” czy „**mucho**”) oraz „**de**”, możemy również określić, ile ktoś wie na dany temat.

Yo no sé **nada de** música. (Nic nie wiem o muzyce.)

Yo sé **algo de** español. (Umiem trochę hiszpański.)

Yo sé **mucho de** deporte. (Wiem dużo o sporcie.)

Yo no sé nada de música.

Nic nie wiem o muzyce.

Wskazówka!

Po czasowniku „**saber**” mogą również wystąpić zaimki pytające, takie jak: **qué**, **quién**, **dónde**, **cuándo**, **cuál**, **por qué**.

No la conozco pero **sé quién** es. (Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.)

No **sé qué** comer hoy. (Nie wiem, co dzisiaj zjeść.)

No la conozco pero sé quién es.

Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Wskazówka!

„Conocer” również jest czasownikiem nieregularnym w pierwszej osobie liczby pojedynczej:

Pronombre

yo

tú

él / ella

Czasownik

conozco

conoces

conoce

nosotros
vosotros
ellos / ellas / ustedes

conocemos
conocéis
conocen

conocemos, conocen, conocéis

Yo no la conozco pero sé quién es.

Nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Wskazówka!

Czasownik „**conocer**” oznacza „być zaznajomionym z” lub „znać”, zarówno w odniesieniu do osoby, miejsca jak i rzeczy. Kiedy mówimy o kimś, używamy „conocer + **a** + osoba”, kiedy zaś mówimy o czymś, używamy „conocer + miejsce lub rzecz”.

¿Conoces **a** Julia, la prima de Luis? (Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?)

Conozco muchos equipos. (Znam wiele zespołów.)

¿Conoces a Julia, la prima de Luis?

Czy znasz Julię, kuzynkę Luisa?

Seguro que conocéis muchos estadios.

Na pewno znasz wiele stadionów.

Yo no sé nada de música pero me gusta el deporte.

Nic nie wiem o muzyce, ale lubię sport.

¿**Sabes** tocar un instrumento?

Czy umiesz grać na instrumencie?

No, no la **conozco** pero sé quién es.

Nie, nie znam jej, ale wiem, kim ona jest.

Sí, nos gusta mucho viajar a ciudades diferentes y **conocer** sitios nuevos.

Tak, bardzo lubimy podróżować do różnych miast i poznawać nowe miejsca.

Powtórka

Powtórzenie ostatnich lekcji

Despertarse

Znaczy "**obudzić się**".

A mi hermana le encanta **cocinar** y a mí también.

Moja siostra uwielbia gotować, ja też.

catorce 14

trece trzynaście

once jedenaście

quince piętnaście

montar en bicicleta

jazda na rowerze

¿Qué hora es?

To jest pytanie o godzinę.

hablar idiomas
mówić językami / posługiwać się językami
lunes, miércoles, domingos

enero styczeń
marzo marzec
julio lipiec

once, doce, trece, catorce, quince, dieciséis
jedenaście, dwanaście, trzynaście, czternaście, piętnaście, szesnaście

Salgo de casa a las ocho y cuarto.
Wychodzę z domu piętnaście po ósmej.

Los **jueves**, como con mis amigos.
W czwartki jem lunch ze znajomymi.

Los fines de semana nos gusta pasear por el parque.
W weekendy lubimy spacerować po parku.

Es la una **y media**.
Jest wpół do drugiej.

junio, julio, agosto, **septiembre**, octubre

¿Sabes jugar al tenis?
Czy potrafisz grać w tenisa?

Conducir es muy útil.
Umiejętność prowadzenia samochodu jest bardzo przydatna.

No me gusta **limpiar la casa** los sábados y a mi marido tampoco.

Podemos **ir en coche** a la playa.
Na plażę możemy pojechać samochodem.